

การประเมินการจัดการภูมิทัศน์มอหินขาว จังหวัดชัยภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาสาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประเมินการจัดการภูมิทัศน์มอหินขาว จังหวัดชัยภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาสาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ASSESSMENT OF MO-HIN-KAO LANDSCAPE MANAGEMENT IN CHAIYAPHUM
PROVINCE

By
MISS Paew HIRUNKERD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Landscape Architecture (Master of Landscape Architecture Program)

Department of Division of Landscape Architecture

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การประเมินการจัดการภูมิทัศน์มอหินขาว จังหวัดชัยภูมิ
โดย	แก้ว หิรัญเกิด
สาขาวิชา	หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามัยบุตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

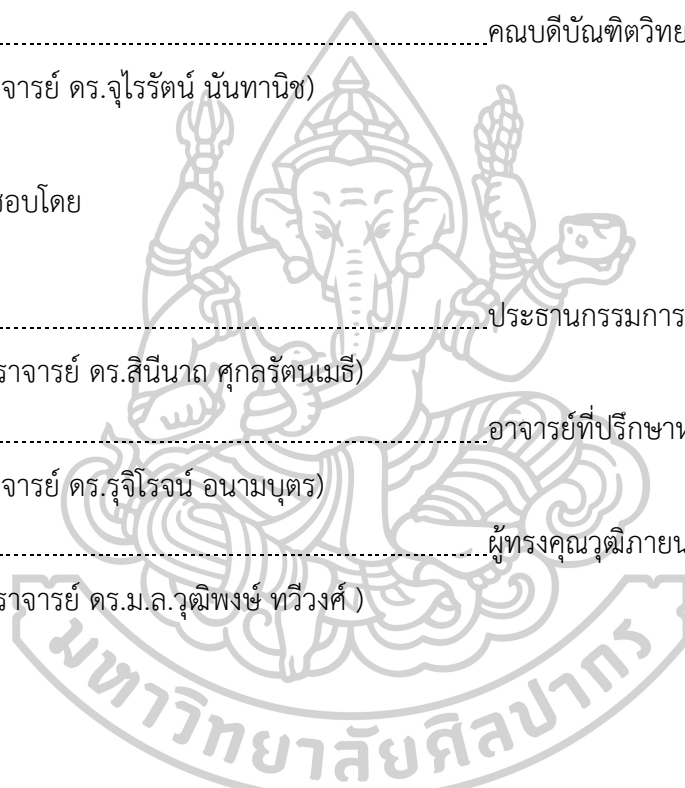
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินีนารถ ศุกลรัตน์เมธี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิโรจน์ อนามัยบุตร)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.วุฒิพงษ์ ทวีวงศ์)

58060204 : หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การจัดการภูมิทัศน์, แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, ความคาดหวังต่อประสบการณ์

นางสาว แฝว หิรัญเกิด: การประเมินการจัดการภูมิทัศน์มอหินขาว จังหวัดชัยภูมิ อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามัยบุตร

ในการทำกิจกรรมหนึ่งของคนคนหนึ่งนั้นแฝงไปด้วยความคาดหวังที่จะพบประสบการณ์ที่หลากหลายเช่นเดียวกับการท่องเที่ยว เราพบว่านักท่องเที่ยวมากมายต่างคาดหวังที่จะได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปแม้จะกำลังทำกิจกรรมเดียวกันอยู่ ทำให้บางครั้งเกิดความขัดแย้งกันของความคาดหวังต่อประสบการณ์ในระหว่างการทำกิจกรรมเดียวกันบนพื้นที่เดียวกัน และทำให้นักท่องเที่ยวบางส่วนนั้นไม่ได้รับความพึงพอใจ

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินการจัดการภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนพื้นที่มอหินขาว จ.ชัยภูมิ โดยอาศัยการศึกษาข้อมูลจำเพาะของนักท่องเที่ยวได้แก่ ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อประสบการณ์นั้นทนาการ กิจกรรมที่ทำ และความพึงพอใจ ใช้การสำรวจกิจกรรมเบื้องต้นและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแล้วจึงนำมาวิเคราะห์จำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยว ความคาดหวังต่อประสบการณ์ที่แฝงอยู่ในแต่ละกิจกรรม ปัญหาและความขัดแย้งบนพื้นที่กิจกรรมเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะการจัดสรรพื้นที่กายภาพภายในแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับความแตกต่างของประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมองหา และช่วยลดความขัดแย้งของความคาดหวัง

ผลการวิจัยพบว่าความคาดหวังต่อประสบการณ์ในภาพรวมคือ “การได้อยู่ในที่ที่เป็นธรรมชาติ” กิจกรรมที่เกิดความขัดแย้งกันภายในพื้นที่นั้นมีปัจจัยจากความคาดหวังของผู้ใช้ที่ตรงข้ามกัน เช่น “มาเพื่อสนุกสนานกับเพื่อน” กับ “อยากอยู่ลำพังคนเดียว” ขนาดและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มผู้ใช้นั้นจะเป็นสิ่งกำหนดขนาดความต้องการพื้นที่และความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสามารถลดความขัดแย้งลงโดยใช้การวางผัง ได้แก่ การแยกกลุ่มผู้ใช้ที่มีความคาดหวังตรงกันข้ามออกจากกัน ให้พื้นที่กิจกรรมสามารถรองรับตั้งแต่การหลีกเลี่ยงไปจนถึงการเข้าสังคม ปัญหาด้านความสะดวกแก้ไขโดยการกระจายพื้นที่กิจกรรมเพื่อลดความหนาแน่นของกลุ่มคนและขยะ ปัญหาด้านความสะดวกและปลอดภัยแก้ไขโดยการคำนึงถึงความใกล้ไกลของจุดอำนวยความสะดวกและการดูแล ปัญหาด้านความเป็นระเบียบแก้ไขโดยการรวบรวมและควบคุมพื้นที่สำหรับกิจกรรมบางอย่างให้มีขอบเขตชัดเจนไว้ในจุดที่เหมาะสม เช่น การจอดรถ และการวางผังทั้งหมดจะอยู่ภายใต้กรอบประสบการณ์การได้อยู่ในที่ที่เป็นธรรมชาติ

58060204 : Major (Master of Landscape Architecture Program)

Keyword : Landscape Management, Natural Attraction, Expected Experience

MISS PAEW HIRUNKERD : ASSESSMENT OF MO-HIN-KAO LANDSCAPE MANAGEMENT IN CHAIYAPHUM PROVINCE THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR RUJIROTE ANAMBUTR, Ph.D.

One person may expect a variety of experiences while engaging in one activity. In tourism as well, we have found that many tourists expect different experiences while doing the same activities. This can cause conflicts of expected experience while using the same area for the same or different activities. As a result, this can may to dissatisfaction among tourists.

This research is an assessment of landscape management of natural attraction on the Mo-Hin- Kao area, Chaiyaphum province. Based on the study of tourists' specifications include tourists expected experiences, activities and satisfaction. Using a preliminary activity survey to collect data by questionnaires. The data is analyzed to classify tourists, expected experiences under lying in each activity, identifying problems and conflicts in the activity area to create zoning of physical areas can be created that are appropriate for the different tourist experiences. This type of strategy can helps reduce user disappointment.

The research findings revealed that the overall expectation of experience was "Being in nature". Having conflicting activities in one area are influenced by the opposite expectations of users (e.g. " Being with my friends " and " Being alone "). The size and relationships within the user group determine the size, space requirements of the needs for facilities .To reduce conflicts by planning is to separate the opposite expectation users and provide the activity area to support a spectrum of experience ranging from solitude to social experiences. The cleanliness issue is resolved by distributing the activity area to reduce the density of people and garbage. Convenience and safety issues are resolved by considering the nearness of facilities and maintenance points. The neatness issue is resolved by gathering and controlling areas for certain activities that are confined to appropriate points, such as parking. And all

planning is under "Being in nature" experience framework, as the primary experiences most users have stated.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้เลยหากขาดความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามัยบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำชี้แนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรมทุกท่าน สำหรับองค์ความรู้และการเปิดโลกการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆตลอดหลักสูตร รวมถึงอาจารย์ ดร.สินีนารถ ศุภรัตน์เมธี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล. วุฒิพงษ์ ทวีวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาและให้คำแนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่กรุณาให้ข้อมูลและเจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลงานวิจัย ขอขอบคุณน้องๆและครอบครัวร้านกาแฟในอุทยานที่เป็นธุระช่วยเก็บแบบสอบถาม และดูแลเรื่องความเป็นอยู่ตลอดระยะเวลาที่ลงพื้นที่ในอุทยาน

ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนและเพื่อนๆนอกชั้นเรียนทุกท่านสำหรับมิตรภาพ ความสนุกสนาน ช่วยเติมไฟและผลักดันกันมาจนสำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัว คุณแม่ ปะป๊าและน้องชายมีชนที่คอยสนับสนุนด้วยร่างกายแรงใจและกำลังใจทรัพย์เพื่อให้ข้าพเจ้าได้ทำสิ่งต่างๆเสมอมา

แผ้ว หิรัญเกิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1	17
บทนำ.....	17
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	17
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	19
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	19
1.4 คำถามงานวิจัย.....	22
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
1.6 วิธีการศึกษา.....	22
บทที่ 2	24
ทบทวนวรรณกรรม	24
2.1 แนวความคิดและสมมติฐาน	24
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	26
2.3 การศึกษาที่เกี่ยวข้อง.....	30
บทที่ 3	41
พื้นที่ศึกษา	41

3.1 ลักษณะภูมิทัศน์โดยทั่วไป	41
3.2 ข้อมูลพื้นฐาน	41
3.3 ความสำคัญ.....	44
3.4 การท่องเที่ยว	44
3.5 พื้นที่ศึกษา	47
บทที่ 4	74
วิธีดำเนินการวิจัย	74
4.1 คำถามการวิจัย.....	74
4.2 การศึกษาข้อมูลแบบทฤษฎี.....	74
4.3 การศึกษาข้อมูลแบบปฐมภูมิ.....	74
4.4 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	75
4.5 สร้างเครื่องมือสำหรับกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเก็บข้อมูล.....	76
4.6 การเก็บข้อมูล	83
4.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
4.8 การสรุปผลและเสนอแนะ	84
บทที่ 5	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
5.1 การศึกษากลุ่มผู้ใช้.....	85
5.2 ความคาดหวังต่อประสบการณ์ และกิจกรรมที่ทำ	87
5.3 กลุ่มผู้ใช้และการใช้งานพื้นที่	94
5.4 ความพึงพอใจ และปัญหา.....	99
บทที่ 6	110
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	110
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	110

6.2 สรุปรูปการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้ง 113

6.3 ข้อเสนอแนะการออกแบบ 113

รายการอ้างอิง 124

ประวัติผู้เขียน..... 126

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงหัวข้อแรงจูงใจการนันทนาการ เพื่อใช้ในการสอบถาม.....	31
ตารางที่ 2 มาตรวัดของ Driver (Driver's scale) โดย Driver และ Knof (1972).....	33
ตารางที่ 3 การจัดกลุ่มของประสบการณ์ โดย Rujiroj (1989)	35
ตารางที่ 4 การจำแนกประเภทนักท่องเที่ยว โดย Valene Smith (1978).....	38
ตารางที่ 5 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 1	55
ตารางที่ 6 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 1	59
ตารางที่ 7 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 2	61
ตารางที่ 8 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 3.....	65
ตารางที่ 9 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 3.....	69
ตารางที่ 10 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 4.....	71
ตารางที่ 11 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 4	73
ตารางที่ 12 ความคาดหวังต่อประสบการณ์และกิจกรรมในแต่ละกลุ่มผู้ใช้	89
ตารางที่ 13 พฤติกรรมการเลือกพื้นที่กางเต็นท์ของกลุ่มผู้ใช้	98
ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม ผู้ใช้งาน ความคาดหวังต่อประสบการณ์ และปัญหา...	110

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 แสดงการเกิดภูมิทัศน์กายภาพภายในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	17
รูปภาพที่ 2 แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่	20
รูปภาพที่ 3 แผนที่แสดงภาพถ่ายทางอากาศแสดงขอบเขตและลักษณะพื้นที่	21
รูปภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	23
รูปภาพที่ 5 แสดงกรอบแนวความคิดงานวิจัย	24
รูปภาพที่ 6 แสดงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	25
รูปภาพที่ 7 แสดงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	26
รูปภาพที่ 8 ลำดับชั้นความต้องการของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Needs).....	27
รูปภาพที่ 9 แสดงการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	30
รูปภาพที่ 10 ศิลปินที่มีชื่อเสียงมาเที่ยวจนเกิดเป็นกระแส ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวตั้งป้ายจุดที่ศิลปินมานอนเพื่อให้คนถ่ายรูป.....	39
รูปภาพที่ 11 รายการเนวิเกเตอร์ทำให้มีการท่องเที่ยวตามรอยคนดังที่มอหินขาว	40
รูปภาพที่ 12 นักท่องเที่ยวนำโซฟาขึ้นมาถ่ายรูปประกอบการท่องเที่ยวแบบไทยเท่.....	40
รูปภาพที่ 13 มีการจัดงานฉลองเทศกาลปีใหม่ที่มอหินขาว เป็นงานแสงสีเสียง ปีพ.ศ.2560 และงานสวนมนต์ข้ามปีพ.ศ.2562 ตามลำดับ	40
รูปภาพที่ 14 แสดงภูมิทัศน์มอหินขาวในฤดูที่แตกต่างกัน.....	41
รูปภาพที่ 15 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งมอหินขาว	42
รูปภาพที่ 16 แสดงแผนที่สามมิติของพื้นที่ท่องเที่ยวมอหินขาว	42
รูปภาพที่ 17 แสดงกิจกรรมทั่วไป.....	45
รูปภาพที่ 18 แสดงกิจกรรมพิเศษ	46
รูปภาพที่ 19 แผนภูมิแสดงสถิตินักท่องเที่ยวในปีพ.ศ. 2560 ที่มา: อุทยานแห่งชาติภูแลนคา	47
รูปภาพที่ 20 แสดงเส้นทางไปยังมอหินขาวโดยสังเขป.....	48

รูปภาพที่ 21 แสดงตำแหน่งที่ตั้งมอหินขาว-อำเภอเมืองชัยภูมิ-อำเภอแก้งคร้อ บนแผนที่ท่องเที่ยว	49
รูปภาพที่ 22 แผนที่แสดงจุดท่องเที่ยวหลักในแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว	50
รูปภาพที่ 23 กลุ่มหินเสา 5 ต้น	51
รูปภาพที่ 24 กลุ่มหินโหลงช้าง	51
รูปภาพที่ 25 กลุ่มหินลานต้นไทร	52
รูปภาพที่ 26 ลานชมดาว และพระอาทิตย์	52
รูปภาพที่ 27 จุดชมวิว ผาห้วยนาค	52
รูปภาพที่ 28 แผนที่แสดงการแบ่งบริเวณ (zone) ในแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว	53
รูปภาพที่ 29 แผนที่บริเวณที่ 1 (zone 1)	54
รูปภาพที่ 30 แผนที่บริเวณที่ 2 (zone 2)	60
รูปภาพที่ 31 แผนที่บริเวณที่ 3 (zone 3)	64
รูปภาพที่ 32 แผนที่บริเวณที่ 4 (zone 4)	70
รูปภาพที่ 33 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	75
รูปภาพที่ 34 ตัวอย่างแบบสอบถามหน้าที่ 1 และ 2	77
รูปภาพที่ 35 แสดง (ตอนที่ 1) แบบสังเกตการณ์	77
รูปภาพที่ 36 แสดงตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม	78
รูปภาพที่ 37 แสดงการจำแนกคาดหวังต่อประสบการณ์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้	80
รูปภาพที่ 38 แสดงตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม	81
รูปภาพที่ 39 แสดงตอนที่ 4 ของแบบสอบถาม	82
รูปภาพที่ 40 วันที่และจำนวนการเก็บแบบสอบถามทั้งหมด	83
รูปภาพที่ 41 วันที่และจำนวนการเก็บแบบสอบถามทั้งหมด	83
รูปภาพที่ 42 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้	85
รูปภาพที่ 43 แสดงการจัดกลุ่มผู้ใช้งาน	86
รูปภาพที่ 44 แผนภูมิแสดงคะแนนค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อประสบการณ์ในภาพรวม	87

รูปภาพที่ 45 แสดงค่าร้อยละของกิจกรรมที่ผู้ใช้ทำในภาพรวมทั้งหมด	88
รูปภาพที่ 46 มาตรฐานความสัมพันธ์หุมิติ	91
รูปภาพที่ 47 มาตรฐานหุมิติ Dimension 1	92
รูปภาพที่ 48 มาตรฐานหุมิติ Dimension 2	92
รูปภาพที่ 49 มาตรฐานหุมิติ Dimension 3	93
รูปภาพที่ 50 การใช้พื้นที่ของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม ช่วงกลางวัน	95
รูปภาพที่ 51 การใช้พื้นที่ของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม ช่วงกลางคืน	96
รูปภาพที่ 52 แผนที่การใช้พื้นที่กิจกรรมช่วงกลางคืนของบริเวณที่ 1	97
รูปภาพที่ 53 แผนที่การใช้พื้นที่กิจกรรมช่วงกลางคืนของบริเวณที่ 3	97
รูปภาพที่ 54 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่างๆของแหล่งท่องเที่ยว	99
รูปภาพที่ 55 แสดงค่าคะแนนความพึงพอใจในพื้นที่กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	100
รูปภาพที่ 56 ความพึงพอใจต่อการใช้งานพื้นที่และบริเวณที่พบปัญหา	101
รูปภาพที่ 57 ปัญหาด้านความสะอาด	102
รูปภาพที่ 58 ปัญหาด้านความสะอาด	103
รูปภาพที่ 59 ปัญหาด้านความปลอดภัย	103
รูปภาพที่ 60 ปัญหาด้านความเป็นระเบียบ	104
รูปภาพที่ 61 ปัญหาด้านการจัดการภูมิทัศน์กายภาพ	105
รูปภาพที่ 62 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 1	106
รูปภาพที่ 63 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 2	107
รูปภาพที่ 64 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 3	108
รูปภาพที่ 65 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 4	109
ภาพรูปภาพที่ 66 ข้อเสนอแนะบริเวณที่ 1 (zone1).....	114
รูปภาพที่ 67 การลดระดับถนน	115
รูปภาพที่ 68 จุดกางเต็นท์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริเวณที่ 1 (zone1).....	116

รูปภาพที่ 69 ข้อเสนอแนะบริเวณที่ 2 (zone2).....	117
รูปภาพที่ 70 ทางเดินชมก้อนหิน.....	118
รูปภาพที่ 71 ข้อเสนอแนะบริเวณที่ 3 (zone3).....	119
รูปภาพที่ 72 การใช้ไม้พุ่มในการช่วยสร้างขอบเขต	120
รูปภาพที่ 73 จุดกางเต็นท์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริเวณที่ 3 (zone3).....	121
รูปภาพที่ 74 ข้อเสนอแนะบริเวณที่ 4 (zone4).....	122

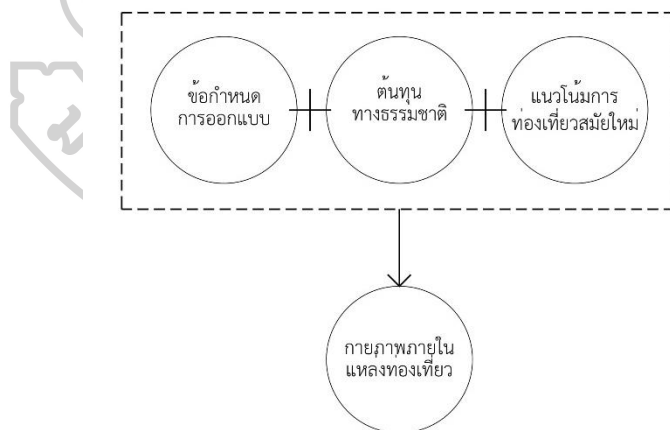
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการออกเดินท่องเที่ยวครั้งหนึ่ง เราพบว่าคนคนหนึ่งมีความคาดหวังที่จะพบกับประสบการณ์นั้นหนาแน่นที่หลากหลายนั่นเอง ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้คนมากมายความคาดหวังต่อประสบการณ์ย่อมต้องมีหลากหลายมากขึ้นด้วย ความคาดหวังเหล่านี้จะแฝงอยู่ในแต่ละกิจกรรมหนึ่งๆซึ่งทำให้ผู้คนที่ทำกิจกรรมเดียวกัน บนพื้นที่เดียวกัน แต่มีความคาดหวังต่างกันอย่างสิ้นเชิงถึงความคาดหวังที่ต่างกันนั้นอาจรู้สึกได้ถึง ความขัดแย้ง ยกตัวอย่างเช่น กิจกรรมการตั้งแคมป์กางเต็นท์ของบุคคลที่มุ่งหวังความสุขสงบ ถูกทำลายด้วยกลุ่มคนที่มุ่งหวังความสนุกสนานรื่นเริง กิจกรรมการดูดาวของคู่รักที่คาดหวังบรรยากาศโรแมนติก ถูกรบกวนด้วยเสียงจากกลุ่มคนที่มาเพื่อศึกษาดาราศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันแสงจากไฟฉายนั้นก็กำลังรบกวนกลุ่มช่างภาพนักล่าทางช้างเผือก

สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นส่วนสำคัญสำหรับการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยว เกิดจากต้นทุนทางธรรมชาติ ข้อกำหนดในการจัดการพื้นที่ที่มีมาตรฐานการออกแบบเป็นคู่มือ และอิทธิพลจากแนวโน้มการท่องเที่ยวสมัยใหม่

รูปภาพที่ 1 แสดงการเกิดภูมิทัศน์กายภาพภายในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

และแม้ว่าจะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่กิจกรรมเพื่อเอานักท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ แต่ก็ยังพบปัญหา ตัวอย่างเช่น ภาพความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ การเกิดอุบัติเหตุ พื้นที่ที่จัดเตรียมไว้มีการถูกใช้งานค่อนข้างน้อยหรือผิดวัตถุประสงค์ นำมาซึ่งประสบการณ์ที่

ไม่พอพึงพอใจของนักท่องเที่ยว สาเหตุมาจากการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวังทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักท่องเที่ยว

การจัดภูมิทัศน์กายภาพในแหล่งท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในฐานะที่ทำให้เกิดพื้นที่ที่มีมิติต่างๆ แต่การออกแบบการจัดการภูมิทัศน์กายภาพในปัจจุบันมุ่งเน้นเพียงการกำหนดขนาด รูปร่าง ของพื้นที่เพื่อตอบสนองเฉพาะมิติของการใช้สอยหรือการอำนวยความสะดวก ยังขาดการคำนึงถึงมิติทางสังคม ความคาดหวังต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวที่จะได้รับ ดังนั้น การสำรวจความต้องการ ความคาดหวังและการศึกษาเรื่องทางจิตใจจึงมีความสำคัญต่อการวางแผนปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ให้สอดคล้องต่อความต้องการที่จะอำนวยความสะดวก ความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

มอหินขาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติภูแลนคา นอกจากเรื่องธรรมชาติที่สวยงามแปลกตา อิทธิพลจากแนวโน้มการท่องเที่ยวสมัยใหม่ยังทำให้มอหินขาวถูกใช้รองรับกิจกรรมนันทนาการรูปแบบต่างๆ ผันตัวเองจากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มาเป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมแบบเมือง ตัวอย่างเช่น การจัดงาน count down วันปีใหม่ กิจกรรมจดทะเบียนสมรสในวันแห่งความรัก เส้นทางแข่งขันมาราธอน การตกแต่งประดับประดาสถานที่ และการวางตัวของแหล่งท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็นผลให้มีการแสดงความคิดเห็นทั้งนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบและไม่ชื่นชอบผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

แหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวเองได้มีการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติวิทยา ภูมิศาสตร์ ความพิเศษทางธรณีวิทยา ชีววิทยา และมีการแนะนำการวางผังใช้งานพื้นที่ธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว แต่การขาดข้อมูลจำเพาะเกี่ยวกับประเภทนักท่องเที่ยวที่มา และความเข้าใจที่มีต่อเรื่องกิจกรรมนันทนาการ ทำให้การวางผังและการออกแบบ ไม่สามารถตอบสนองกับความคาดหวังและรองรับกิจกรรมนันทนาการที่ผู้คนต้องการได้ทั้งหมด ทำให้เกิดการใช้งานพื้นที่ผิดวัตถุประสงค์ และบางพื้นที่ถูกทิ้งร้างกลายเป็นพื้นที่ที่ไม่ปลอดภัย และหลายครั้งมีการตกแต่งประดับประดาที่กำลังเป็นที่นิยมในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวขาดเอกลักษณ์ สูญเสียความงามตามธรรมชาติ มีบรรยากาศไม่แตกต่างกันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ยิ่งไปกว่านั้น การไม่สนใจเรื่องสุนทรียภาพและความต้องการทางจิตวิทยา จะทำให้สุดท้ายแล้ว เป้าหมายการใช้งานพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวจะไม่เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้นการนำการศึกษาเรื่องสังคมและจิตวิทยา เช่น การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยว กิจกรรมนันทนาการในแง่ของประสบการณ์ และความคาดหวังที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากประสบการณ์การท่องเที่ยวนั้น จะเป็นวิธีการเข้าถึงการออกแบบ การช่วยวางผังแหล่งท่องเที่ยวที่ตอบรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้หันออกแบบนำมาใช้ต่อยอดในงานออกแบบต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

งานวิจัยนี้จึงมุ่งหวังที่จะศึกษากระบวนการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การออกแบบจัดสรรพื้นที่กายภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยอาศัยการศึกษามิติด้านจิตใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อประสบการณ์นันทนาการ เพื่อให้พื้นที่ตอบสนองความต้องการ อำนวยความสะดวก และความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

1.2.1 เพื่อศึกษาประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว

1.2.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

1.2.3 เพื่อศึกษาการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว ที่ตอบรับในแง่จิตวิทยา และกายภาพของภูมิทัศน์

1.2.4 เพื่อแนะแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวที่เหมาะสม

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษา

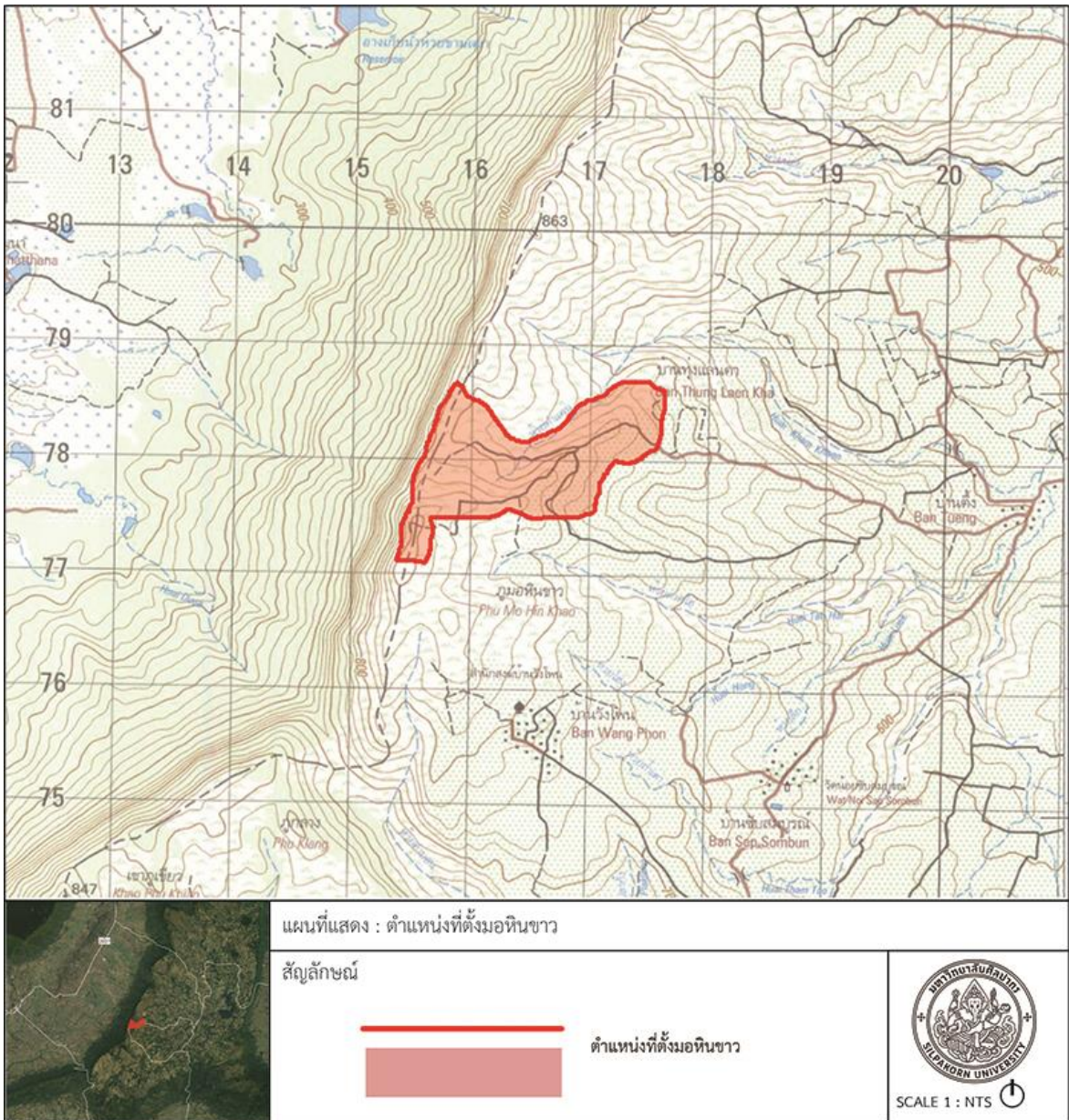
1.3.1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว การวัดความคาดหวัง และการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จากหนังสือ และเอกสารทางวิชาการ

1.3.1.2 ศึกษาพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ของนักท่องเที่ยว และกิจกรรมที่ทำ จากสังเกตการณ์ และแบบสอบถาม

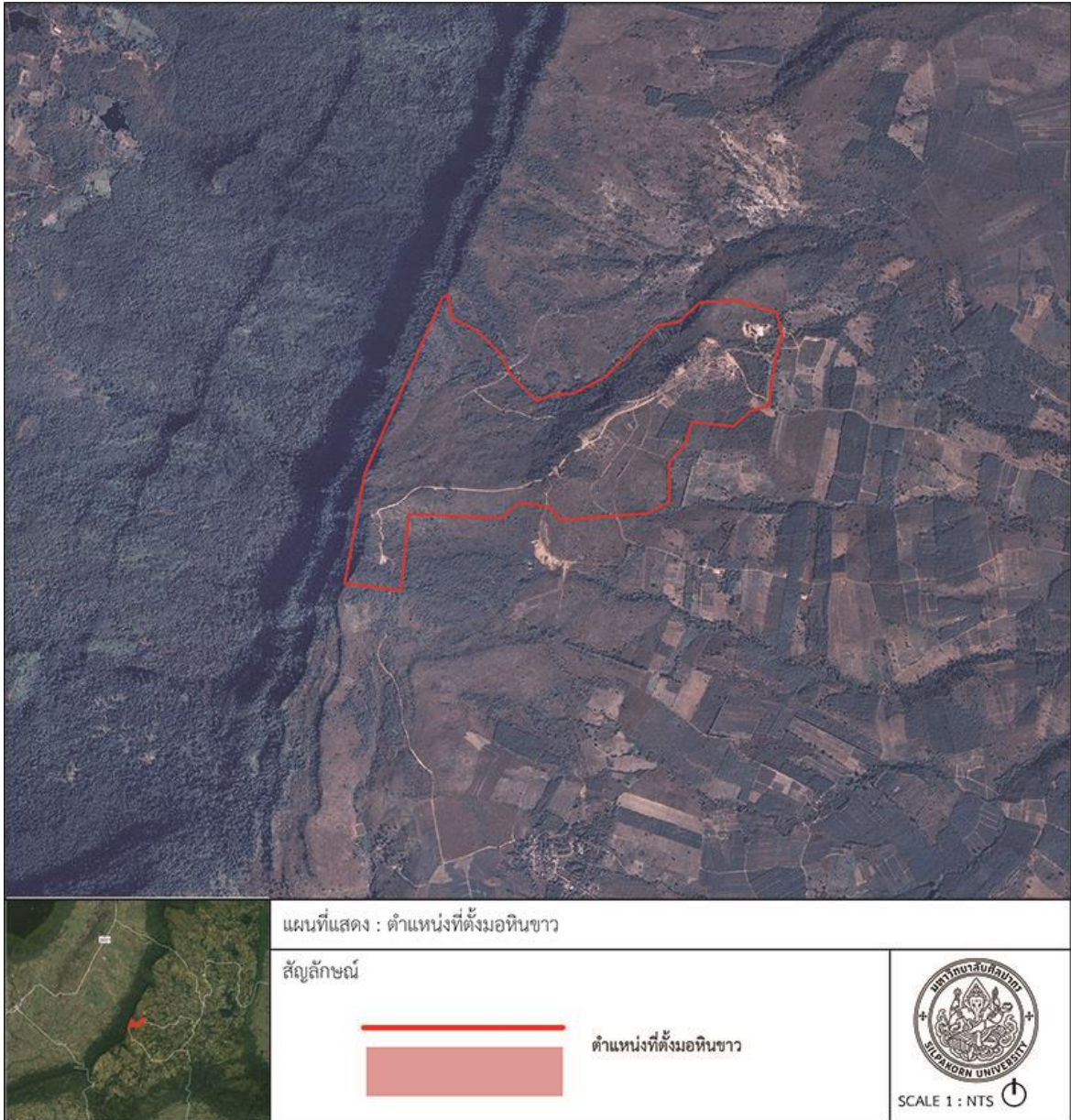
1.3.1.3 ศึกษาเรื่องวิธีการประมวลผลข้อมูลแบบสอบถาม

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

- พื้นที่ที่จัดการท่องเที่ยวมอหินขาว ขนาดประมาณ 50 ไร่ ในเขตพื้นที่อุทยาน 200 ไร่ ตั้งอยู่ที่ บ้านวังคำแคน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

รูปภาพที่ 2 แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่

รูปภาพที่ 3 แผนที่แสดงภาพถ่ายทางอากาศแสดงขอบเขตและลักษณะพื้นที่

1.4 คำถามงานวิจัย

การจัดการภูมิทัศน์และลักษณะการใช้งานพื้นที่ที่เหมาะสมกับความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวหรือไม่ เกิดปัญหาและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ทราบถึงประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว
- 1.5.2 ทราบถึงความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม
- 1.5.3 ทราบถึงการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว ที่ตอบรับในแง่จิตวิทยา และกายภาพของภูมิทัศน์ธรรมชาติ
- 1.5.4 ทราบถึงแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวที่เหมาะสม

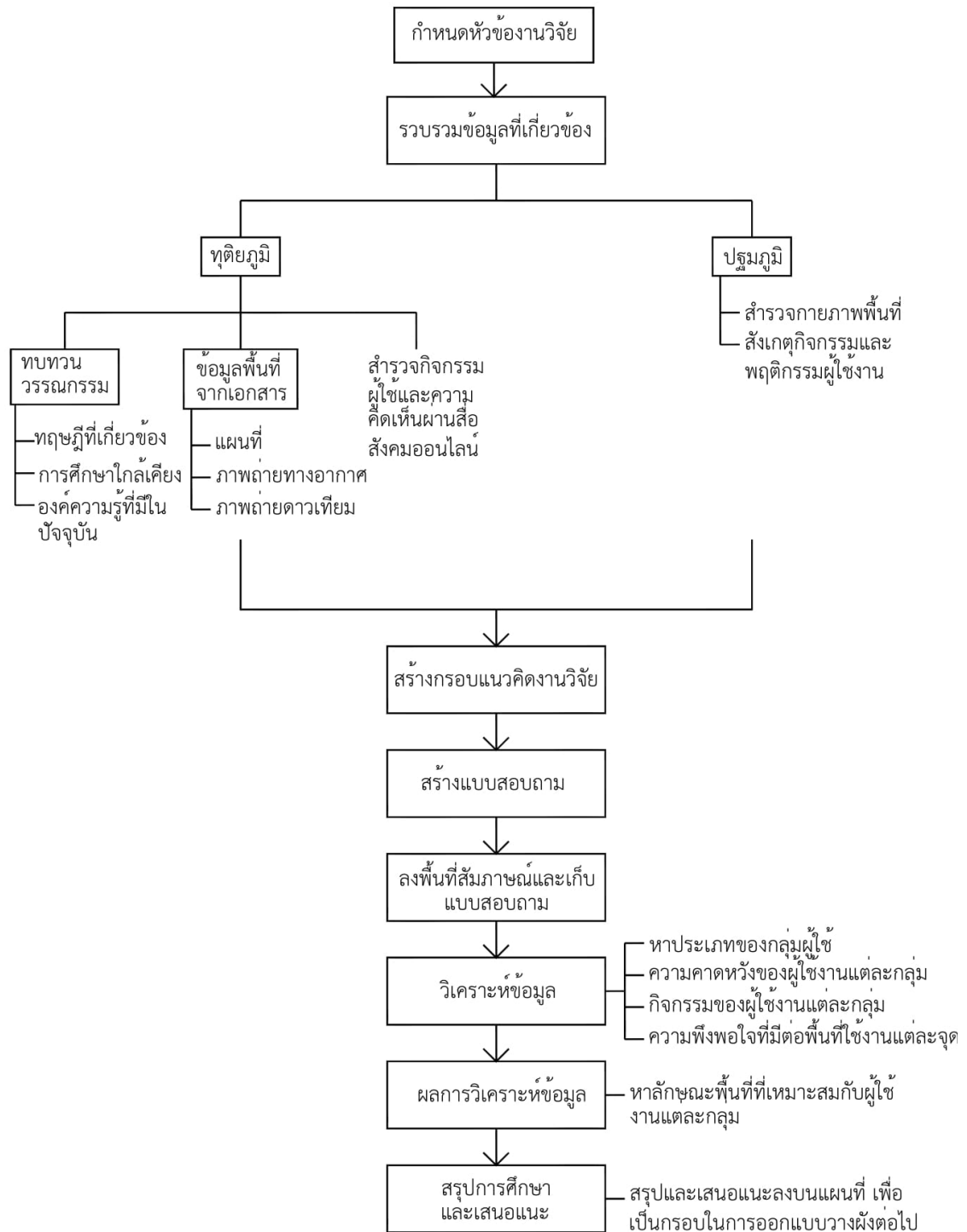
1.6 วิธีการศึกษา

- 1.6.1 ขั้นตอนการกำหนดหัวข้องานวิจัย
  - 1.6.1.1 การตั้งคำถามงานวิจัย
  - 1.6.1.2 กำหนดตัวแปร
    - ตัวแปรต้น คือ การกำหนดพื้นที่การใช้งาน และการจัดองค์ประกอบภูมิทัศน์ เพื่อการท่องเที่ยว มอหินขาว
    - ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ การรับรู้ภูมิทัศน์ และความงาม
  - 1.6.1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยว
- 1.6.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล
  - 1.6.2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมา และความสำคัญของพื้นที่
  - 1.6.2.2 ทบทวนวรรณกรรม แนวความคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 1.6.2.3 ศึกษาการวางแผนการใช้งานพื้นที่จากข้อมูลกายภาพมอหินขาว
  - 1.6.2.4 สำนวณลักษณะการใช้งานของพื้นที่ พฤติกรรมของผู้ใช้งาน สภาพสังคมและกายภาพพื้นที่ในปัจจุบัน โดยการเก็บข้อมูล และทำสัญลักษณ์บนแผนที่ (mapping)
  - 1.6.2.5 ศึกษาความคาดหวังต่อประสบการณ์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใช้งาน กิจกรรมที่ทำ โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม
- 1.6.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
  - วิเคราะห์ปัญหา ทางกายภาพ การใช้งานของพื้นที่ พฤติกรรมของผู้ใช้งาน

1.6.4 ขั้นตอนการสรุปผลการศึกษา

สรุปผลที่ได้จากการศึกษา เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล

1.6.5 ขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอแนะ

รูปภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

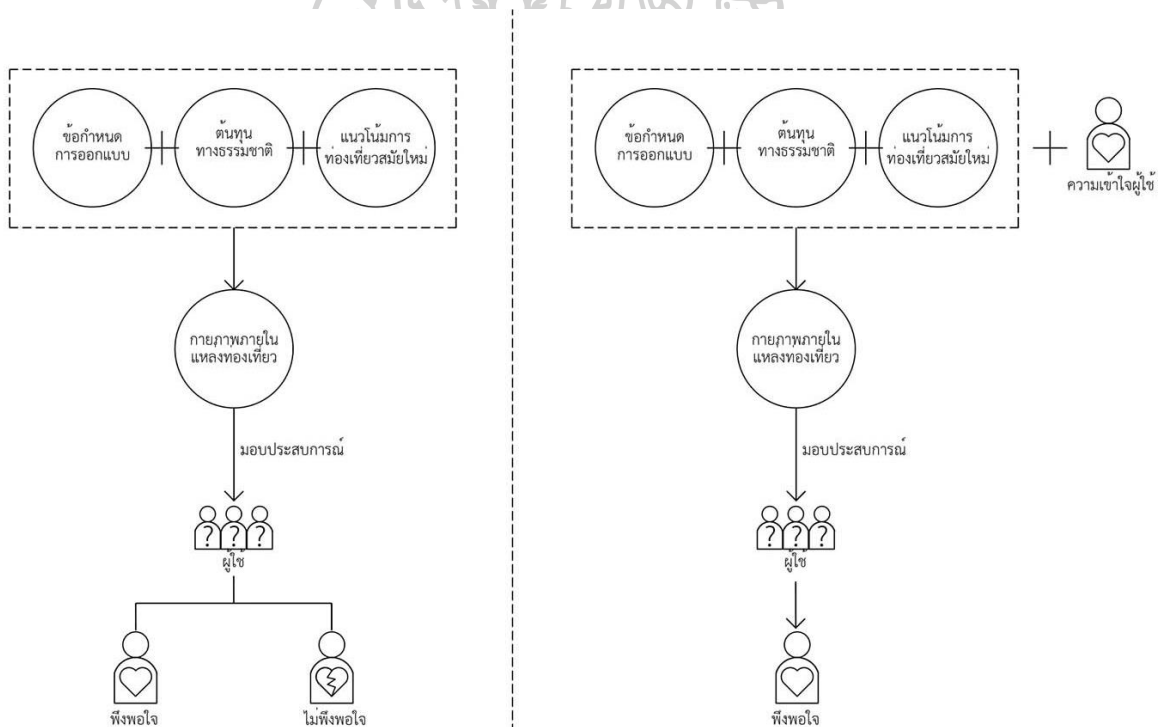
บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึงสมมติฐานและแนวความคิดที่ตั้งขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้อง การศึกษาที่มีความใกล้เคียงหรือเชื่อมโยงกับงานวิจัยนี้และสรุปสิ่งที่นำมาใช้ได้ ตามลำดับ

2.1 แนวความคิดและสมมติฐาน

การศึกษาการจัดการภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในงานวิจัยนี้ เน้นไปที่การศึกษาการจัดการเชิงกายภาพพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จากการสำรวจพื้นที่แบบพหุมิติโดยการสำรวจกิจกรรมและความคิดเห็นของผู้ใช้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และแบบปฐมภูมิโดยการสำรวจพื้นที่เบื้องต้น พบว่ากายภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว สามารถสร้างกรอบแนวความคิดได้ดังนี้

รูปภาพที่ 5 แสดงกรอบแนวความคิดงานวิจัย

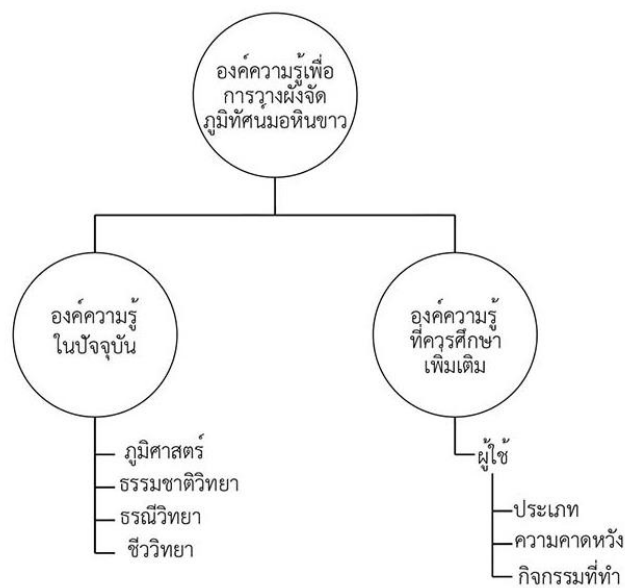
รูปภาพที่ 5 (ซ้าย) อธิบายถึงการเกิดกายภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวในปัจจุบันว่า เกิดจากการศึกษาด้านทุนทางธรรมชาติ ข้อกำหนดมาตรฐานการออกแบบของอุทยานแห่งชาติ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2547) และแนวโน้มการท่องเที่ยวสมัยใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยม กายภาพภูมิทัศน์นี้จะมอบประสบการณ์แก่ผู้ที่มาใช้งาน ซึ่งมีทั้งที่

พึงพอใจและไม่พึงพอใจ ถึงแม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวเองจะได้มีการศึกษาข้อมูลด้านต่างๆเพื่อเป็นองค์ประกอบในการวางแผนใช้งานพื้นที่แล้ว แต่ยังคงขาดการศึกษาข้อมูลจำเพาะเกี่ยวกับประเภทผู้ใช้งาน สุนทรียภาพ และความต้องการทางจิตวิทยา

รูปภาพที่ 5 (ขวา) เมื่อเราเติมเรื่องการศึกษาความเข้าใจธรรมชาติของผู้ใช้งานเข้าไปในการเกิดกายภาพภูมิทัศน์ กล่าวคือ หากศึกษาความต้องการทางจิตวิทยาของผู้ใช้ และผู้ใช้ได้ประสบการณ์ดังคาดหวัง ผู้ใช้ก็จะพึงพอใจ แนวความคิดนี้ทำให้เกิดแบบ (model) การคาดการณ์ขึ้น ในหลายๆงานวิจัย เพื่อนำมาใช้ประเมินศักยภาพของสวนสาธารณะ และพื้นที่นันทนาการ ให้เหมาะสมกับประสบการณ์ที่ผู้ใช้มองหา และให้นักนันทนาการ สามารถเลือกพื้นที่จัดงานที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้ร่วมงานได้

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมอหินขาว การประเมินนี้สามารถนำมาสู่การออกแบบการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพให้มีคุณลักษณะ(character) ที่นำไปสู่ประสบการณ์ที่น่าพอใจของผู้ใช้งานได้ แก้ปัญหาความไม่พึงพอใจที่อาจเกิดจากความขัดแย้งกันของความคาดหวังที่แตกต่างกันของผู้ใช้แต่ละประเภท ด้วยการจัดการพื้นที่

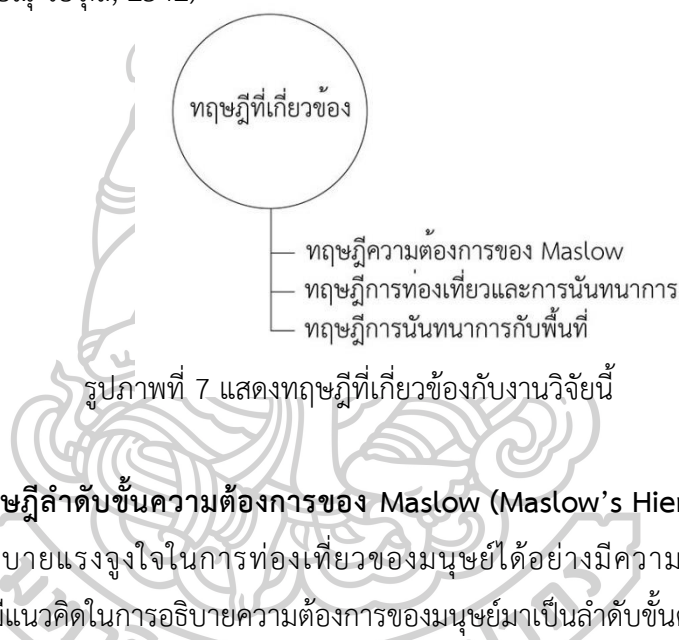
ดังนั้นจึงเกิดการศึกษากการประเมินการจัดการภูมิทัศน์โดยอาศัยความคาดหวังต่อประสบการณ์การท่องเที่ยว เพื่อตอบคำถามงานวิจัยที่ว่า “การจัดการภูมิทัศน์และลักษณะการใช้งานพื้นที่เหมาะสมหรือไม่ เกิดปัญหาและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร” ข้อมูลเหล่านี้จะได้จากการเก็บแบบสอบถามนักท่องเที่ยว ซึ่งข้อคำถามต่างๆจะแสดงอยู่ในวิธีการดำเนินการต่อไป

รูปภาพที่ 6 แสดงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีจิตวิทยากับการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการทำกิจกรรมยามว่าง โดยเฉพาะการออกไปท่องเที่ยว นั้น เป็นการศึกษาที่ประยุกต์หลักทางจิตวิทยาในการอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้คือการท่องเที่ยว การเดินทางท่องเที่ยวโดยมากแล้วจะมีการวางแผนล่วงหน้า (เลิศพร ภาระสกุล, 2559) การเข้าใจพื้นฐานเรื่องแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวจะช่วยให้เราเข้าใจความคาดหวังของนักท่องเที่ยว และสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้อาสาสมัครส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือการกลับมาเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีและการศึกษาด้านแรงจูงใจ การนันทนาการ และการท่องเที่ยว จึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการศึกษาความพึงพอใจและนำไปต่อยอดงานวิจัยด้านอื่นๆต่อไป (พิชญ วิญูฒิ, 2542)

รูปภาพที่ 7 แสดงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

2.2.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Needs)

สามารถนำมาอธิบายแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของมนุษย์ได้อย่างมีความหมาย (Abraham Maslow, 1954) มีแนวคิดในการอธิบายความต้องการของมนุษย์มาเป็นลำดับขั้นดังนี้

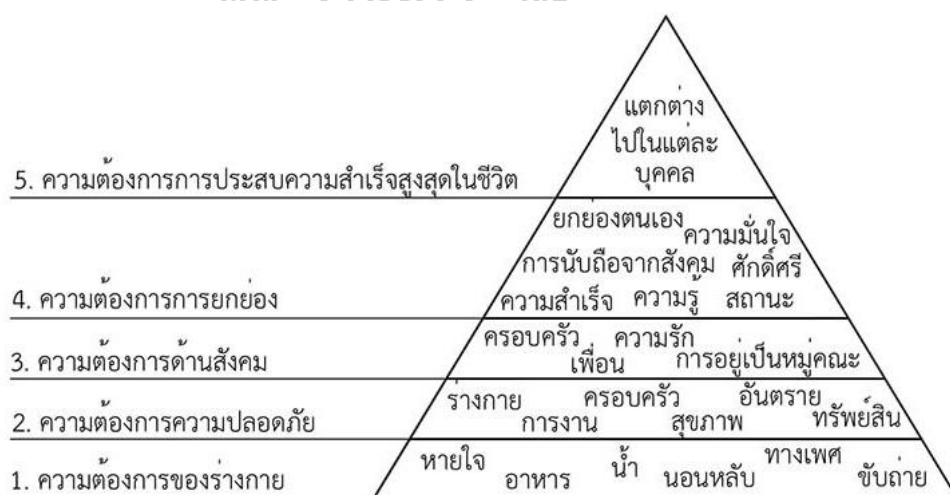
2.2.1.1 ต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ ความต้องการปัจจัยสี่ ความต้องการทางเพศ ฯลฯ เป็นต้น

2.2.1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการอยู่รอด มนุษย์ต้องการเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ต้องการความมั่นคงในการทำงาน ความต้องการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ต้องการความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ เป็นต้น

2.2.1.3 ความต้องการด้านสังคม (Social needs) หรือความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and belongingness needs) ความต้องการทั้งในแง่ของการให้และการได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ได้การยอมรับ เป็นต้น

2.2.1.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) ซึ่งเป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว (Self-esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จากสังคม ตลอดจนเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้การเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ สถานะที่ดีในสังคมและมีชื่อเสียงในสังคม

2.2.1.5 ความต้องการการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดแต่ละบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลใดบรรลุความต้องการในขั้นนี้ได้ จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ นักร้องหรือนักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

รูปภาพที่ 8 ลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Needs) ดัดแปลงจาก : Wikimedia Foundation, Inc. (2009). Maslow's hierarchy of needs.

ความรู้พื้นฐานเรื่องความต้องการของมนุษย์ สามารถนำมาปรับใช้กับการจัดสิ่งแวดล้อมกายภาพของภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวได้ในหลายชั้น อย่างน้อยที่สุดคือความต้องการขั้นที่ 1 ถึง 3 ส่วนขั้นที่ 4 และ 5 หากทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยการออกแบบวางผังพื้นที่ ก็จะทำให้สถานที่มีความพิเศษมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ขั้นที่ 1 คือการมีพื้นที่กินอยู่ หลับนอน ขั้นที่ 2 การมีพื้นที่ที่ทำให้รู้สึกปลอดภัย ขั้นที่ 3 การมีพื้นที่ทางสังคมสำหรับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และหมู่คณะ ขั้นที่ 4 การมีพื้นที่เพื่อการแสดงตัวตน แสดงความสามารถให้ผู้อื่นได้ชื่นชมยกย่อง

2.2.2 ทฤษฎีการท่องเที่ยวและการนันทนาการ

ความหมายของการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวตามความหมายขององค์การสหประชาชาติว่า การท่องเที่ยว คือการเดินทางเพื่อความบันเทิง ใจ เยี่ยมญาติ หรือการประชุม แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหลัก หรือการไปพำนักอยู่อย่างถาวรนั้น เป็นหนึ่งในรูปแบบกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่ง เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ ซึ่งคล้ายกับลำดับขั้นความต้องการของ Maslow และ Mill (1990) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการและการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มอหินขวานั้นได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 โดยความหมายการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การท่องเที่ยวที่เน้นในด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งพืช สัตว์และมนุษย์

ความหมายของการนันทนาการ (Recreation) มาจากภาษาลาตินแปลว่า การทำให้สดชื่น นันทนาการเป็นกิจกรรมที่ทำให้มนุษย์มีการกลับคืนมาทำงาน หรือใช้นันทนาการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้อยากทำงาน นันทนาการมีคำจำกัดความที่หลากหลาย แต่หากมองไปที่การจัดกิจกรรม โดยพจนานุกรมทางสังคมวิทยา นันทนาการคือกิจกรรมยามว่าง ทั้งส่วนบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยเป็นอิสระและสร้างความสุข เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน

Hutchinson (1949) ให้ความหมายว่า นันทนาการเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับในการใช้เวลาว่างหาประสบการณ์ เพื่อสร้างความพอใจของแต่ละบุคคล ในขณะที่ Romney (1945) เชื่อว่า นันทนาการไม่ได้เป็นแค่การเคลื่อนไหว แต่เป็นอารมณ์ด้วย เป็นปฏิกริยาโต้ตอบของจิตใจ ทศนคติเส้นทางของชีวิต ช่วยส่งเสริมการมีสุขภาพกายและใจที่ดีของบุคคล

การที่บุคคลหรือครอบครัวได้เลือกกิจกรรมยามว่างโดยการไปท่องเที่ยว เยี่ยมชมบรรยากาศ ความงดงามของอุทยานแห่งชาติ บุคคลหรือครอบครัวนั้นอาจมุ่งหวังเรื่องการก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาอารมณ์ สุขภาพ ความสนุกสนานและความสงบปะปนกันไป และนับว่าได้ใช้เวลาว่างทำนันทนาการ และก่อให้เกิดประสบการณ์นันทนาการ

ดังนั้น การศึกษาเรื่องของการนันทนาการเป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเพื่อตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ประสบการณ์หรือสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคลและสังคม ซึ่งเป็นอีกหนึ่งองค์ความรู้ที่จะช่วยเรื่องการออกแบบพื้นที่เพื่อรองรับและจัดการกับสภาพแหล่งท่องเที่ยวได้

2.2.3 ทฤษฎีการนันทนาการและกับพื้นที่

การออกแบบพื้นที่นันทนาการที่มีลักษณะเป็นพื้นที่พิเศษ มีองค์ประกอบมากกว่าแหล่งนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจทั่วไป เช่นอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ต้องการความสมดุลระหว่างปัจจัยทางธรรมชาติและสิ่งก่อสร้างใหม่ และกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลาย จึงควรใช้การวางผัง (Zoning) เพื่อจะได้เชื่อมองค์ประกอบด้านต่างๆ ให้สมบูรณ์

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีองค์ประกอบด้านพื้นที่ที่เป็นลักษณะเฉพาะ คือการมุ่งเน้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อประสานการท่องเที่ยวและความพึงพอใจในการเรียนรู้และสัมผัสกับระบบนิเวศ แต่ในทำนองเดียวกันการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติอาจจะไม่ใช่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด หรือแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง ๆ อาจมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวแบบอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับกิจกรรม (เศกสรรค์ ยงวิชัย, 2555) วัตถุประสงค์ของการจัดการท่องเที่ยวนั้นๆ ด้วย จากลักษณะดังกล่าวจึงมีสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม ดังนี้

2.2.3.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวแบบปกติหรือแบบประเพณีนิยม ที่มุ่งเน้นความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก และเน้นการส่งเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

2.2.3.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ใช่สิ่งตรงกันข้ามกับการท่องเที่ยวแบบคนละใหญ่ (Mass tourism) เพราะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ได้ถูกจำกัดที่ขนาดของการท่องเที่ยว แต่จำกัดที่รูปแบบกิจกรรม และขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ นักท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก ๆ สามารถทำลายสิ่งแวดล้อมได้เช่นเดียวกันหรือ มากกว่านักท่องเที่ยวคนละใหญ่ หากปราศจากการจัดการที่ดี การจัดการกับการท่องเที่ยวคนละใหญ่ ในทิศทางและภายใต้รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

2.2.3.3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่จำเป็นต้องเป็นการจัดการที่ง่าย ๆ ราคาถูก มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยากลำบาก มีรายได้จากการท่องเที่ยวน้อย เพียงแต่มีการจัดการที่ดี มีการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพ มีการให้เข้าใจกับนักท่องเที่ยวและให้ประโยชน์ที่เหมาะสมตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาจตอบสนองนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม ทุกระดับ และมีรายได้สูงได้เช่นกัน

2.2.3.4 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ความสำคัญในการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกมากกว่าการให้ความพึงพอใจอย่างไม่มีขอบเขตของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการประสานความเข้าใจกันอย่างเหมาะสมตลอดกระบวนการ

ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวจะมีพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการแบบใดบ้างให้เหมาะสมก็ขึ้นอยู่กับการวางตัวและการจัดการของแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน (ยุพดี เสตพรธม, 2543)

2.3 การศึกษาที่เกี่ยวข้อง

รูปภาพที่ 9 แสดงการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

มีการศึกษาที่เกี่ยวข้องและมีความใกล้เคียงกับการศึกษา การหาแรงจูงใจในการนันทนาการ ประสบการณ์ การออกแบบวิธีและเครื่องมือเพื่อวัดประสบการณ์ เพื่อนำมาดัดแปลงให้เข้ากับบริบทของงาน

2.3.1 การศึกษาเกี่ยวกับการนันทนาการ โดย Bergier (Bergier, 1981) กล่าวว่า การนันทนาการมักจะมุ่งเน้นไปที่กิจกรรม มีผลการศึกษาว่ากิจกรรมเหล่านี้มักขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคม และเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวางผังพื้นที่เพื่อการนันทนาการ จึงควรทำการศึกษาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลประชากร สังคม เศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่ อายุ เพศ และเกณฑ์การศึกษาลักษณะนี้ถูกนำมาใช้ซ้ำๆ ในการศึกษาพฤติกรรมนันทนาการ

2.3.2 การศึกษาเกี่ยวกับมาตรวัดแรงจูงใจการนันทนาการ (Leisure Motivation scale) โดย Beach & Ragheb (Beard & Ragheb, 1983) ได้เสนอเรื่องมาตรวัดแรงจูงใจการนันทนาการ แบ่งแรงจูงใจเป็น 4 แบบ อ้างอิงตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow ดังนี้

2.3.2.1 ต้องการรู้จักตนเอง โดยแรงจูงใจประเภทนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมท่องเที่ยวแบบเรียนรู้ การค้นหา การใช้ความคิด จินตนาการ

2.3.2.2 ต้องการด้านสังคม พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยมีแรงจูงใจประเภทนี้ จะท่องเที่ยวโดยมีเหตุผลด้านสังคมเป็นหลัก ประกอบไปด้วยเหตุผล 2 อย่างคือ 1. ความต้องการเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับ 2. ความต้องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเหตุผลอย่างหลังนี้เป็นความต้องการที่จะเอาใจผู้อื่น

2.3.2.3 ต้องการความสำเร็จ มักเป็นผู้ท่องเที่ยวแบบผจญภัยหรือทำกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งสำเร็จลุล่วงด้วยความสามารถของตน

2.3.2.4 ต้องการปลื้มใจ คือความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากสังคมหรือสิ่งที่เป็นชีวิตประจำวันต้องการพักผ่อนปลดปล่อยตนเองออกมาจากชีวิตสังคม

ตารางที่ 1 แสดงหัวข้อแรงจูงใจการนันทนาการ เพื่อใช้ในการสอบถาม

โดย Beach & Ragheb (1983) Leisure Motivation scale

หัวข้อแรงจูงใจ (Motivation Items)
ปัจจัยทางปัญญา (Intellectual Factors)
- เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวฉัน (To learn about things around me)
- เพื่อเติมเต็มความอยากรู้อยากเห็น (To satisfy my curiosity)
- เพื่อสำรวจความคิดใหม่ ๆ (To explore new ideas)
- เพื่อเรียนรู้ตัวเอง (To learn about myself)
- เพื่อเผยแพร่ความรู้ของตน (To expand my knowledge)
- เพื่อค้นพบสิ่งใหม่ (To discover new things)
- เพื่อความคิดสร้างสรรค์ (To be creative)
- เพื่อใช้จินตนาการ (To use my imagination)
ปัจจัยทางสังคม Social Factors
- เพื่อสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น (To build friendships with others)
- เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (To interact with others)
- เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิท (To develop close friendships)
- เพื่อพบปะผู้คนใหม่และแตกต่าง (To meet new and different people)
- เพื่อเปิดเผยความคิด ความรู้สึก หรือทักษะทางกายภาพต่อผู้อื่น (To reveal my thoughts, feelings, or physical skills to others)
- เพื่อทักษะทางสังคม (To be socially competent and skillful)

หัวข้อแรงจูงใจ (Motivation Items)
- เพื่อรับรู้ความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ (To gain a feeling of belonging)
- เพื่อได้รับความเคารพของผู้อื่น (To gain other's respect)
ปัจจัยความสามารถ หรือ การเรียนรู้ Competence / Mastery Factors
- เพื่อท้าทายความสามารถ (To challenge my abilities)
- เพื่อจะเก่ง (To be good in doing them)
- เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถ (To improve my skill and ability in doing them)
- เพื่อความกระตือรือร้น (To be active)
- เพื่อใช้งานความสามารถทางร่างกาย (To use my physical abilities)
- เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถทางกาย (To develop physical skills and abilities)
- เพื่อรักษารูปร่าง (To keep in shape physically)
- เพื่อใช้ความสามารถทางกาย (To use my physical abilities)
- เพื่อพัฒนาความแข็งแรงทางกาย (To develop physical fitness)
ปัจจัยการกระตุ้น หรือหลีกเลี่ยง Stimulus / Avoidance Factors
- เพื่อจะช้าลง (To slow down)
- เพราะว่าบางครั้งฉันก็อยากจะอยู่คนเดียว (Because I sometimes like to be alone)
- เพื่อผ่อนคลายทางกาย (To relax physically)
- เพื่อผ่อนคลายทางจิตใจ (To relax mentally)
- เพื่อหลีกเลี่ยงเสียงรบกวนภายในกิจกรรมประจำวัน (To avoid the hustle and bustle of daily activities)
- เพื่อพัก (To rest)
- เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด (To relieve stress and tension)
- เพื่อใช้เวลาเรื่อยเปื่อย (To unstructure my time)

ซึ่งเราสามารถนำเอาปัจจัยของ Beach & Ragheb มาดัดแปลงให้เข้ากับบริบทงานวิจัย ใช้กับแบบสอบถามเพื่อศึกษาจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวได้

2.3.3 การศึกษาการวัดประสบการณ์ โดย Driver และ Knof (1972) ได้พัฒนาเครื่องมือวัดเพื่อหาแนวโน้มที่สำคัญที่สุด และสิ่งที่ถูกคาดหวังจากการทำกิจกรรมนั้นหนาของการของผู้ใช้จำนวนมาก และวัดความสัมพันธ์ของแต่ละความต้องการประสบการณ์ จากกิจกรรมที่เฉพาะเจาะจง โดยการให้คะแนน (rate) ระดับความสำคัญ และมีการใช้ scale ของ Driver (Driver, 1977) อย่างแพร่หลาย Domain ต่อไปนี้ได้จากการจัดกลุ่มโดยตรรกะหรือความคล้ายคลึงทางสถิติ

ตารางที่ 2 มาตรฐานของ Driver (Driver's scale) โดย Driver และ Knof (1972)

Domain	Scale
A : ความสำเร็จ	1) เพิ่มภาพลักษณ์ให้ตัวเองแข็งแกร่ง 2) เป็นที่ยอมรับจากสังคม 3) ทดสอบทักษะ 4) มองหาแรงกระตุ้น
B : ความเป็นผู้นำ ความเป็นอิสระ	1) เป็นอิสระ 2) มีอำนาจ / ควบคุมได้ 3) สอน / แบ่งปันทักษะ 4) นำผู้อื่น
C : รับความเสี่ยง	1) รับความเสี่ยง
D : เครื่องมือ / อุปกรณ์	1) อุปกรณ์
E : อยู่กับครอบครัว	1) อยู่กับครอบครัว
F : อยู่กับผู้คน ติดต่อกับสังคม	1) อยู่กับเพื่อน 2) อยู่กับคนที่คุ้นเคย
G : พบปะผู้คนใหม่ๆ	1) พบปะคนใหม่ๆ 2) สังเกตผู้คน
H : เรียนรู้ / ค้นพบ	1) เรียนรู้ทั่วไป 2) สำรวจ
I : ไกล่ชิด ติดต่อกับธรรมชาติ	1) ฉากวิวทิวทัศน์ 2) ประสบการณ์ธรรมชาติทั่วไป 3) เรียนรู้ธรรมชาติ
J : สะท้อนคุณค่าในตัวเอง	1) จิตวิญญาณ / สิ่งศักดิ์สิทธิ์ 2) การทบทวนความคิดตัวเอง
K : ความคิดสร้างสรรค์	1) ความคิดสร้างสรรค์
L : อาลัยอาวรณ์	1) อาลัยอาวรณ์
M : ออกกำลังกาย	1) ออกกำลังกาย
N : พักกาย	1) พักกาย

Domain	Scale
O : หลีกหนีความกดดันทางสังคม / ส่วนตัว	1) คลายความตึงเครียด 2) ให้จิตใจสงบ 3) หลีกหนีหน้าที่อันหนักอึ้ง 4) หลีกหนีวงจรชีวิตประจำวัน 5) หลีกหนีการรับรู้แรงกดดัน
P : หลีกหนีความกดดันทางกายภาพ	1) ความสงบ 2) มองหาพื้นที่เปิดโล่ง 3) ความเป็นส่วนตัว 4) หลีกหนีผู้คน 5) หลีกหนีสิ่งกระตุ้นความเครียดทางกาย
Q : ความปลอดภัย	1) ความปลอดภัย
R : หลีกหนีครอบครัว	1) หลีกหนีครอบครัว
S : อุดมทฤมิ	1) อุดมทฤมิ

วิธีการวัด เป็นการถามนักรับนันทนาการในพื้นที่ เพื่อให้คะแนนความสำคัญของแต่ละข้อที่มีต่อพวกเขาเมื่อตัดสินใจเลือกที่จะทำกิจกรรมใดๆ ในสถานที่ใดๆ ในขณะที่สัมภาษณ์ โดยจะให้คะแนนแต่ละข้อว่า สำคัญมาก ไปถึง ไม่สำคัญเลย และใช้การจัดกลุ่มโดย การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) และ การวิเคราะห์กลุ่ม (Cluster analysis) มีการศึกษาที่ใกล้เคียงกับการหาแรงจูงใจนันทนาการและประสบการณ์ ซึ่งก็ใช้ Driver's scale เหมือนกัน ทั้งนำมาดัดแปลงในเข้ากับบริบทงาน รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและวางผังด้วย ซึ่งเราสามารถนำเอามาตรวัดของ Driver มาดัดแปลงให้เข้ากับบริบทงานวิจัย เพื่อวิเคราะห์และจัดประเภทคาดหวังของการมาท่องเที่ยวได้

2.3.4 การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์นันทนาการ (recreation experience) กับพื้นที่ทางพฤติกรรม (Behavior settings) โดย Rujiroj A. (Anambutr, 1990) คือสิ่งที่ผู้ใช้คาดหวังจากการเข้าร่วมกิจกรรม กับพื้นที่ทางพฤติกรรม (behavioral setting) โดยบริบทที่ศึกษาเป็นสวนสาธารณะในเมือง 3 แห่ง

การศึกษาใช้วิธีการสังเกตพื้นที่ องค์ประกอบสภาพแวดล้อมและกำหนดพื้นที่ทางพฤติกรรมที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ได้ 14 แบบในสวน 3 แห่ง จากนั้นสร้างแบบสอบถามจากการสังเกตและสัมภาษณ์เบื้องต้นถึงกิจกรรมและลักษณะกลุ่มผู้ใช้งาน โดยในแบบสอบถามได้มีการใช้เครื่องมือวัดประสบการณ์นันทนาการ ที่พัฒนาขึ้นมาจาก domain ของ Driver (1977) ให้ผู้ตอบให้คะแนนความสำคัญในประสบการณ์ แต่ละข้อ มีทั้งสิ้น 30 ข้อ ทั้งที่เลือกมาจาก domain ของ Driver และ

เพิ่มเข้ามาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษานี้ และข้อคำถามที่เกี่ยวกับตัวผู้ตอบเอง เช่น เพศ อายุ จำนวนคนในกลุ่ม ความสัมพันธ์ ซึ่งงานวิจัยก่อนหน้านี้พบว่าปุมหลังของผู้ใช้มีผลต่อประสบการณ์ ประสบการณ์ 30 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 3 การจัดกลุ่มของประสบการณ์ โดย Rujiroj (1989)

Grouping of experience according to the initial data reduction		
กลุ่ม	กลุ่มย่อย	สถานการณ์
สังคม (Socializing)	อยู่กับผู้คน	- ทำสิ่งต่างๆกับเพื่อน
	อยู่กับครอบครัว	- มีประสบการณ์ดีกับครอบครัว
	พบปะ/มองหาผู้คนใหม่ๆ	- พบปะหน้าใหม่ - บางสิ่งที่น่าตื่นเต้นเกิดขึ้นที่นั่นเสมอ - เฝ้ามองผู้คนมีความสุขกับตัวเอง - อยู่ในที่ที่ผู้คนติดต่อกัน
	outliers	- พัฒนาความสัมพันธ์แบบโรแมนติคกับบางคน - ทำให้คนอื่นประทับใจ
ทั่วไป (General)	ความสะดวกรบายทางกายภาพ (อุณหภูมิจ)	- มีความสุขกับจุดที่ร่มรื่น - หลีกเลี่ยงความร้อน
	ความปลอดภัย	- อยู่ในที่ที่รู้สึกปลอดภัย
	Outliers	- ได้อยู่ในที่ที่ห่างจากครอบครัวสักพัก - อยู่ในที่ที่ฉันสามารถตัดสินใจอะไรเองได้ - คิดถึงช่วงเวลาที่ดีในอดีต
การออกกำลังกาย (Exercise)		- ได้ออกกำลังกาย - ประยุกต์และพัฒนาทักษะและความสามารถของฉัน
หลีกเลี่ยงความกดดัน - ความดึงดูดของธรรมชาติ (Pressure Escape - Nature Attraction)	ความดึงดูดของธรรมชาติ	- มีความสุขกับภาพและเสียงของธรรมชาติ - ได้อยู่ในที่เปิดโล่ง - มีความสุขกับวิวทิวทัศน์ - อยู่ใกล้ชิดธรรมชาติ - เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมากขึ้น
	หลีกเลี่ยงความกดดัน	- ลดและปลดปล่อยความตึงเครียด

Grouping of experience according to the initial data reduction		
กลุ่ม	กลุ่มย่อย	สถานการณ์
		- หนีจากสถานการณ์ที่มีผู้ชน - พักจากความวุ่นวายในอารมณ์ - มีเวลาที่จะคิดและสะท้อนตัวเอง - ได้รับประสบการณ์สงบและสันติ - พักจากกิจวัตรประจำวัน - ผ่อนคลายร่างกาย
	ความเป็นส่วนตัว-ความสันโดษ	- มีความเป็นส่วนตัว - อยู่ลำพัง

การเก็บแบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างในบริเวณพื้นที่ทางพฤติกรรม 14 แบบ จากนั้นนำมารวบรวมเพื่อดูความสัมพันธ์ของประสบการณ์ที่มีต่อพื้นที่ และลักษณะกลุ่มผู้ใช้งาน พบว่าประสบการณ์ที่กลุ่มผู้ใช้เห็นสำคัญ จะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดของกลุ่มผู้ใช้ด้วย ประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องสังคม (social) การดึงดูดของธรรมชาติ (Attractiveness of nature) และ การหลีกเลี่ยงแรงกดดัน (Escaping Pressure) การศึกษานี้ยังได้สร้างโมเดลคาดการณ์ความสัมพันธ์ เพื่อใช้ประเมินศักยภาพสวนสาธารณะ และพื้นที่นันทนาการที่มีอยู่ให้ตอบรับกับประสบการณ์ที่ผู้ใช้องหา และให้นักนันทนาการใช้เลือกพื้นที่จัดงานที่เหมาะสม ช่วยให้นักออกแบบเลือกองค์ประกอบในงานภูมิทัศน์ที่สร้างบรรยากาศ เพื่อนำไปสู่ประสบการณ์เหล่านี้ได้

2.3.5 การศึกษาอื่นๆ

2.3.5.1 Shafer and Miez (1972) สํารวจนักปีนเขา 74 คนใน Adirondeck และ White mountain ได้ผลลัพธ์ออกมา 5 แบบ (statement) ดังนี้

- 1) ประสบการณ์ทางร่างกาย (Physical experience) : โอกาสในการออกกำลังกาย การกระตุ้นร่างกายที่เกี่ยวกับทักษะ
- 2) ประสบการณ์ทางสังคม (Social experience) : ประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าสังคม การสังเกตคนอื่น
- 3) ประสบการณ์ทางร่างกาย (Educational experience) : โอกาสที่จะได้ความรู้ หรือได้สอนคนอื่น ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของพื้นที่
- 4) ประสบการณ์ทางอารมณ์ (Emotional experience) : ความตื่นเต้นของการได้รับประสบการณ์ใหม่ ความสนุกของการได้ทดสอบทักษะกับแรงกระทำจากธรรมชาติ

5) ประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ (Aesthetic experience) : ความชื่นชอบทางจิตใจ อารมณ์ รูปแบบ ความเคลื่อนไหว ความรื่นรมย์กับความงามของสิ่งแวดล้อม

ปรากฏว่า ประสบการณ์ทางสังคม (Social experience) นี้สำคัญน้อยที่สุดในบรรดา 5 ข้อและน้อยเป็น 10 เท่าของประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ (Aesthetic experience) ที่ได้คะแนนความสำคัญมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ นักท่องเที่ยวคาดหวังประสบการณ์รื่นรมย์กับความงามของธรรมชาติมากที่สุด

2.3.5.2 Stankey (1972) มีการศึกษาที่ใกล้เคียงกับ Shafer และ Miez พบว่า ส่วนมากของนักท่องเที่ยวป่า (wilderness user) 82% บอกว่าการอยู่อย่างโดดเดี่ยว (solitude) มีความสำคัญในองค์ประกอบของความเป็นป่า (wilderness)

2.3.5.3 Kaplan (1977) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การตอบสนองความคาดหวังเชิงจิตวิทยา (expected psychological rewards) กับการรับรู้สิ่งแวดล้อมนันทนาการภายนอก (outdoor recreation environments) การศึกษานี้อ้างอิงถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ และการอยากที่จะอยู่ลำพัง ไกลจากความกดดัน ชอบทำสิ่งต่างๆนอกบ้าน และใกล้ชิดธรรมชาติ นี้กล่าวได้ว่า คนที่มองหาความสงบเงียบจะชอบธรรมชาติด้วย แต่อย่างไรก็ตามความคิดเกี่ยวกับความสันโดษ (Solitude) นั้นซับซ้อน ในขณะที่กล่าวว่าคนประเภทที่ชอบประสบการณ์หลีกเลี่ยงไปหาธรรมชาติ (escape to nature) เช่นนักปีนเขาในป่า ดูเหมือนจะชอบความสันโดษ (Solitude) แต่ก็พบว่ามีส่วนน้อยมากๆ ที่จะทำกิจกรรมพวกนี้เพียงลำพัง ดังนั้นอาจบอกได้ว่า ความสันโดษ (Solitude) มีความเกี่ยวข้องกับสังคม (Social) อย่างหนึ่ง และน่าจะจริงๆแล้วความสันโดษน่าจะอยู่บนแถบมิติทางสังคม (Social dimension) ในประสบการณ์ประเภทสันโดษจนถึงความเป็นป่า (solitude-wilderness)

2.3.5.4 Hammit (1982) พิจารณาประสบการณ์ประเภทสันโดษแบบป่า (wilderness solitude) จากมุมมองการรับรู้ทางจิตวิทยา พบว่านักท่องเที่ยวป่า (wilderness user) ไม่ได้อยากที่จะอยู่โดดเดี่ยว แต่เป็นสิ่งแวดล้อมต่างหากที่ควบคุมข้อมูล กระบวนการและข้อกำหนดในการจะเข้าร่วมกิจกรรม มีแนวคิดที่ว่าแถบมิติแบบสันโดษถึงการมีสังคม (Solitude-Sociability) และ ป่าถึงเมือง (wilderness-urban) เกี่ยวเนื่องกันเป็นนัยๆ โดยการค้นพบของการศึกษานี้มีจุดที่น่าสนใจที่ทำให้เกิดการศึกษาคืบหน้า ที่พยายามอธิบายโหมดของประสบการณ์ด้วยประเภทที่แตกต่างกันของสิ่งแวดล้อม

2.3.5.5 การศึกษาเกี่ยวกับประเภทนักท่องเที่ยว โดย Valene Smith (1978) ศึกษาเพื่อแบ่งประเภทนักท่องเที่ยวโดยพิจารณาจากการหลังไหลสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวน และการปรับตัว ดังนี้

ตารางที่ 4 การจำแนกประเภทนักท่องเที่ยว โดย Valene Smith (1978)

ประเภท	จำนวน	การปรับตัวในแหล่งท่องเที่ยว
นักสำรวจ (Explorer)	แทบไม่มี	ปรับตัวดีมาก
ผู้ลากมากดี (Elite)	มีน้อยมาก	ปรับตัวดีมาก
ผิดปรกติ (Off-beat)	พอมิให้เห็น แต่น้อยมาก	ปรับตัวดี
ไม่ธรรมดา (Unusual)	มีบ้าง	ปรับตัวได้บ้าง
เริ่มจะเป็นกลุ่มใหญ่ (Incipient mass)	เริ่มเข้ามาเรื่อยๆ	แสวงหาความสะดวก
กลุ่มใหญ่ (Mass)	เข้ามาอย่างต่อเนื่อง	คาดหวังสิ่งอำนวยความสะดวก
มีสิทธิพิเศษ เข้าเหมามา (charter)	เข้ามาครั้งละจำนวนมาก	ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก

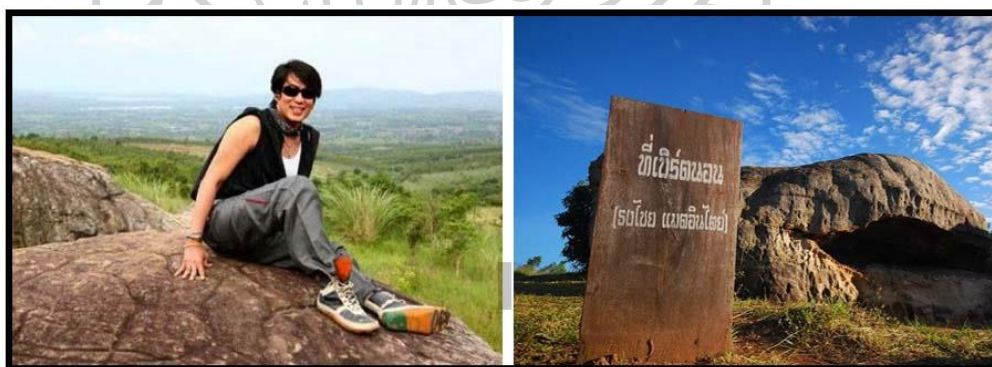
มีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อย่างการศึกษาแรงจูงใจในอุทยานแห่งชาติที่สหรัฐอเมริกาแห่งหนึ่ง พบว่ามีแรงจูงใจคือ เรียนรู้ธรรมชาติ คลายเครียด ความท้าทาย รู้จักตนเอง สถานภาพ การกระชับความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างกลุ่ม ความสนุกสนาน โดยความสนุกสนานเป็นแรงจูงใจที่พบมากที่สุด ในขณะที่สถานภาพและการรู้จักตนเองเป็นแรงจูงใจที่พบน้อยที่สุด

ความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละที่นั้นเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณา เนื่องจากอุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายด้านภูมิศาสตร์และกิจกรรมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งอาจตอบสนองความคาดหวังมากกว่าหนึ่งอย่าง หรือแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งอาจตอบสนองความคาดหวังของแต่ละคนได้ไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งของคนคนเดียวกัน อาจมีความคาดหวังหรือแรงจูงใจที่ต่างออกไป ดังนั้นในการศึกษาแรงจูงใจ หรือ

ความคาดหวัง ต้องมีความเข้าใจแหล่งท่องเที่ยวและกลุ่มนักท่องเที่ยว จึงจะสามารถสรุปได้อย่างมีความหมาย

2.3.5.6 การศึกษากระแสนิยม (trends) การท่องเที่ยวสมัยใหม่ และรูปแบบ
กิจกรรมที่กำลังเป็นที่นิยม กล่าวคือในขณะที่ความสนใจในพฤติกรรม ทักษะคิตของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่น่าสนใจของนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาศึกษา แต่ในเชิงธุรกิจนั้นสนใจกลุ่มตลาดและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และนับวันการท่องเที่ยวจะเกี่ยวข้องกับธุรกิจมากขึ้น มีการศึกษานักท่องเที่ยวเพื่อความต้องการของธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเภทของนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมายตามการเกิดใหม่ของกิจกรรมการท่องเที่ยวและกลุ่มตลาดที่ถูกจัดแบ่ง

ในปีพ.ศ.2560 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ประกาศ 10 ค่านิยม (trends) ท่องเที่ยวไทยประจำปีโดยใช้ชื่อว่า เที่ยวไทยเท่ โดยค่านิยมท่องเที่ยวไทยประจำปีต้องการให้คนรุ่นใหม่มองหาอะไรที่แตกต่างสัมผัสการท่องเที่ยวแบบลึกซึ้ง สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ๆ ออกไปสร้างความเติบโตสไตล์ของตัวเอง เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ได้มากขึ้น พร้อมนำเสนอที่ท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ สร้างแรงบันดาลใจจากกระแสวัฒนธรรมป๊อป (pop culture) ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (social media) ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ส่งผลให้สถานที่ท่องเที่ยวในไทยเกิดการปรับตัวตามความนิยม และทำให้รูปแบบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวมีความหลากหลายมากขึ้น ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวปรับตัวตาม

รูปภาพที่ 10 ศิลปินที่มีชื่อเสียงมาเที่ยวจนเกิดเป็นกระแส ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวตั้ง پایจุดที่
ศิลปินมานอนเพื่อให้คนถ่ายรูป

ที่มา : <https://travel.kapook.com/view7434.html>

รูปภาพที่ 11 รายการเนวิเกเตอร์ทำให้มีการท่องเที่ยวตามรอยคนดังที่มอหินขาว
ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=lm4OFtH7Pxo>

รูปภาพที่ 12 นักท่องเที่ยวนำโซฟาขึ้นมาถ่ายรูปประกอบการท่องเที่ยวแบบไทยแท้
ที่มา : บทความท่องเที่ยวโดย PeeranutP. <https://www.sanook.com/travel/1409917/>

รูปภาพที่ 13 มีการจัดงานฉลองเทศกาลปีใหม่ที่มอหินขาว เป็นงานแสงสีเสียง ปีพ.ศ.2560 และงาน
สวดมนต์ข้ามปีพ.ศ.2562 ตามลำดับ

ที่มา : สำนักข่าวภูมิภาคทีนิวส์ และประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติภูแลนคา ตามลำดับ

บทที่ 3

พื้นที่ศึกษา

3.1 ลักษณะภูมิทัศน์โดยทั่วไป

ลักษณะภูมิทัศน์โดยทั่วไปของมอหินขาวเป็นหินแท่งและหินก้อนหินสีขาว เสมือนประติมากรรมตามธรรมชาติอายุหลายล้านปี เรียงรายกันอยู่อย่างไม่เป็นระเบียบ ท่ามกลางผืนหญ้าสีเขียวในฤดูฝนและมีสีส้มขาวในฤดูแล้ง โดยแบ่งกลุ่มหินเป็น 3 กลุ่ม มีรูปร่างแตกต่างกันไป ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลอนลูกคลื่น บนความสูง 800-905 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และมีหน้าผาชันด้านหนึ่ง ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเย็นสบาย ทำให้เกิดภูมิทัศน์ที่หลากหลายตามแต่ช่วงเวลา มีความโดดเด่นทางธรณีวิทยาและแหล่งที่ตั้ง จึงเป็นที่ดึงดูดใจให้มีผู้มาท่องเที่ยวเยี่ยมชมเป็นจำนวนมากตลอดทั้งปี

รูปภาพที่ 14 แสดงภูมิทัศน์มอหินขาวในฤดูที่แตกต่างกัน

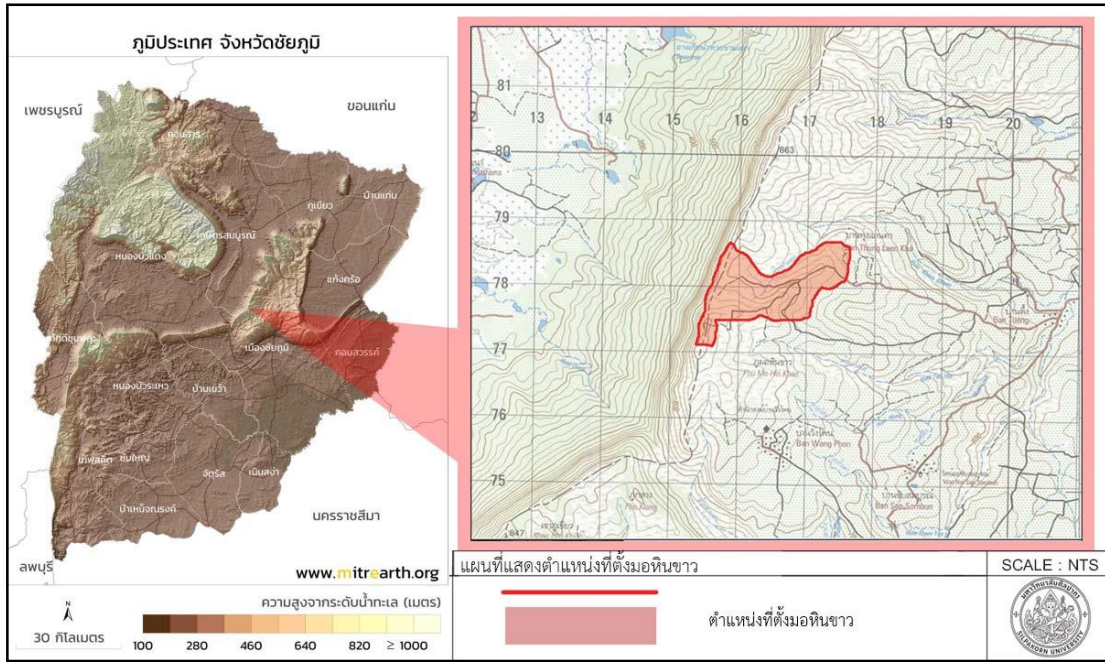
3.2 ข้อมูลพื้นฐาน

มอหินขาวตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านวังคำแคน หมู่ที่ 9 ตำบลท่าหินโงม อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ

3.2.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับพื้นที่ตำบลซับสีทอง อำเภอเมืองชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านซับสมบูนธ์ บ้านแหลมห้วยคา ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมืองชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านวังน้ำเขียว ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมืองชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับแนวสันเขาภูแลนคา อำเภอหนองบัวแดงและพื้นที่

อุทยานแห่งชาติภูแลนคา

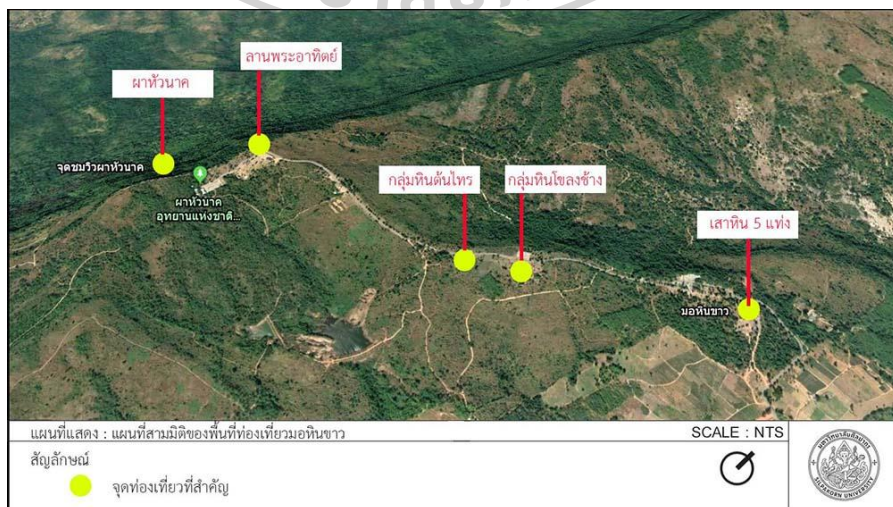

รูปภาพที่ 15 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งมอหินขาว

3.2.2 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และลักษณะภูมิประเทศ

ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของมอหินขาว ตั้งอยู่บนเส้นกริดอ้างอิงที่ 817400 E และ 1777800 N ในแผนที่ภูมิศาสตร์มาตราส่วน 1: 50,000 ระวังอำเภอหนองบัวแดง เลขที่ระวาง 5341 II พิกัด UTM (WGS 1984) X 815540.000000, Y 1777254.125000 ละติจูด 16.054890 ลองจิจูด 101.948898

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลอนลูกคลื่น มีความสูงตั้งแต่ 800 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เรื่อยขึ้นไปถึงหน้าผาชัน ระยะทาง 1.5 กิโลเมตร ที่ความสูง 905 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง

รูปภาพที่ 16 แสดงแผนที่สามมิติของพื้นที่ท่องเที่ยวมอหินขาว

3.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูฝน ประมาณเดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม รวมระยะเวลาประมาณ 5 เดือน

ฤดูหนาว ประมาณเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ รวมระยะเวลาประมาณ 4 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ 20.5 องศาเซลเซียส โดยในเดือนมกราคม มีอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ที่ 11 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน ประมาณเดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม รวมระยะเวลาประมาณ 3 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 36.3 องศาเซลเซียส โดยในเดือนมีนาคม มีอุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ 40.9 องศาเซลเซียส

3.2.4 การแบ่งพื้นที่และการปกครอง

มอหินขาวตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมจากการทำไร่ของราษฎรในอดีต ต่อมากรมป่าไม้ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และมีการผนวกพื้นที่บางส่วนเข้าเป็นอุทยานแห่งชาติภูแลนคา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มอหินขาวประกอบด้วย พื้นที่ 8 ประเภท ดังนี้

3.2.4.1 พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร

3.2.4.2 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์

3.2.4.3 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ต้องฟื้นฟู

3.2.4.4 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

3.2.4.5 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีลักษณะเด่นเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3.2.4.6 พื้นที่แปลงปลูกป่า ของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ 50 ปี

3.2.4.7 พื้นที่แปลงปลูกป่าของสวนป่า

3.2.4.8 พื้นที่ที่ได้มีการแก้ไขปัญหาภัยกับราษฎรแล้ว และมีการขอใช้ประโยชน์

โดยขอเขตพื้นที่ศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ จะศึกษาเฉพาะพื้นที่มอหินขาวที่จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีเนื้อที่ประมาณ 1,300 ไร่ พื้นที่ท่องเที่ยวมอหินขาวอยู่ภายใต้รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติภูแลนคา และมีส่วนที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้ คือ ตั้งแต่บริเวณกลุ่มหิน 5 แห่ง เรื่อยขึ้นไปจนถึงกลุ่มหินลานต้นโพธิ์ และอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ คือบริเวณสันเขาภูแลนคา และผาหัวนาค ซึ่งกรมป่าไม้ ได้ให้อำนาจแก่กรมอุทยานแห่งชาติในการดูแลทั้งโครงการแหล่งท่องเที่ยว

3.3 ความสำคัญ

3.3.1 ด้านนิเวศ บริเวณใกล้เคียงเป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทัศนียภาพที่สวยงาม และพืชพรรณท้องถิ่น ประกอบด้วย ระบบนิเวศสังคมพืช 4 ประเภท ดังนี้

3.3.1.1 บริเวณลานหินใกล้แนวหน้าผา พืชพันธุ์เป็น ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ไม้พุ่ม และพืช เกาะอาศัย เช่นกล้วยไม้ นานาชนิด

3.3.1.2 ป่าดงดิบเสื่อมโทรม พืชพันธุ์เป็น ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ มีความหลากหลาย น้อย เป็นแหล่งผักป่าธรรมชาติ

3.3.1.3 ป่าริมห้วยเสื่อมโทรม บริเวณหุบแนวร่องน้ำ พืชพันธุ์เป็นแบบไม่ผลัดใบเขียว ตลอดทั้งปี มีพืชดอกที่สวยงามและเป็นจุดเด่น ได้แก่ เอนอ้า (สีตาน้ำ) เป็นต้น

3.3.1.4 ป่าเบญจพรรณเสื่อมโทรม มีบริเวณกว้างที่สุด พืชพันธุ์เป็น ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึง กลาง

3.3.1.5 ทรัพยากรสัตว์ป่าในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติภูแลนคา ได้แก่ สัตว์จำพวกนก จำนวน 57 ชนิด และสัตว์จำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 3 ชนิด เช่น หมูป่า สุนัขจิ้งจอก อีเห็น เป็นต้น

3.3.2 ด้านธรณีวิทยา มอหินขาวมีความโดดเด่นทางธรณีวิทยา เป็นกลุ่มหินทรายอยู่ใน หมวดหินพระวิหาร มีอายุอยู่ในยุคจูแรสซิก (Jurassic) 135-175 ล้านปี หินส่วนมากเป็นหินทรายสี ขาวปนเหลือง เกิดขึ้นโดยการตกตะกอนในสภาวะแวดล้อมที่เป็นแม่น้ำและในสภาวะอากาศในสมัย โบราณ จากร้อนชื้นเป็นกึ่งแห้งแล้ง หินถูกกัดกร่อน ผุพัง และจะถูกชะละลายออกไป เหลือเป็นหินโผล่ และมีการยกตัวของแผ่นดินเกิดเป็นเนินเขา นอกจากนี้ขบวนการกัดกร่อนยังทำให้หินเกิดเป็นรูปร่าง ต่างๆ ตามแต่จินตนาการและผูกเรื่องราว

3.4 การท่องเที่ยว

3.4.1 ความเป็นมาของการท่องเที่ยวมอหินขาว

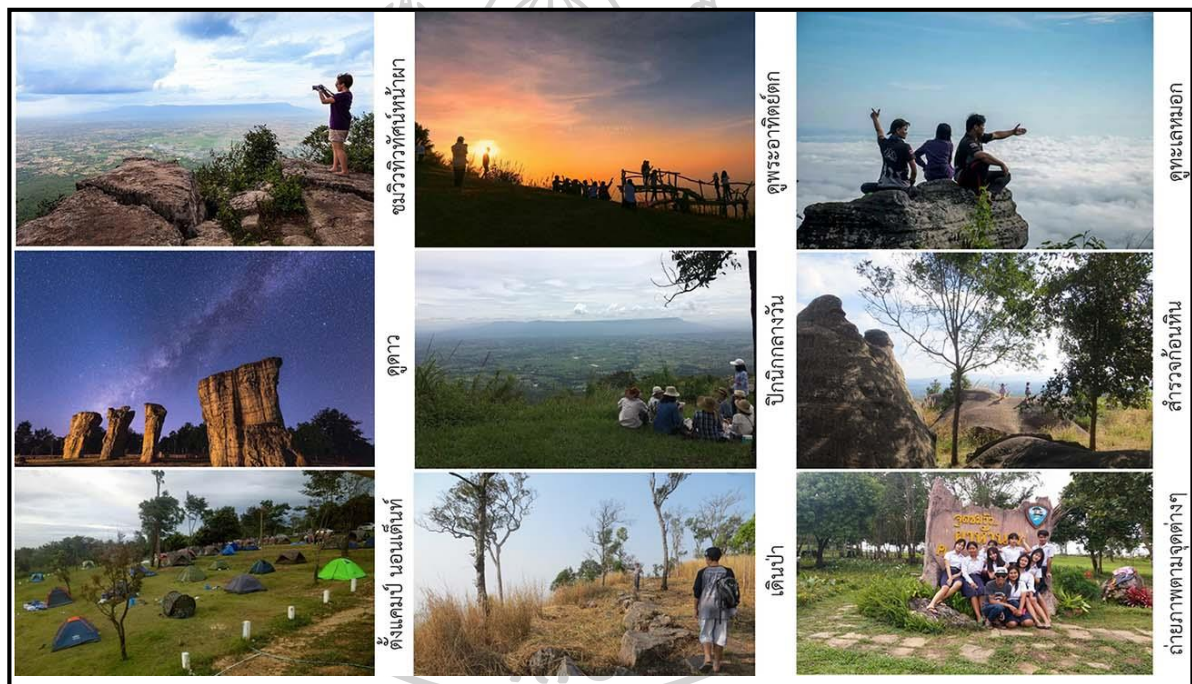
มอหินขาวถูกพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายใต้การดูแลของอุทยานแห่งชาติภู แแลนคา จังหวัดชัยภูมิในปี พ.ศ. 2545 เรื่อยมาจนในปี พ.ศ. 2549 จังหวัดชัยภูมิได้งบประมาณ สนับสนุน จึงได้มีการปักผังแนวเขตพื้นที่ เข้าสำรวจ แบ่งเขตพื้นที่กิจกรรมและจัดรูปแบบการ ท่องเที่ยว โดยศูนย์วิจัยท่องเที่ยวภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงร่วมกับคณะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อมาเกิดโครงการทำผังจัดภูมิทัศน์มอหินขาวเพื่อเป็นแนวทางสำหรับปรับภูมิ ทัศน์ให้มีความเหมาะสมเพื่อการท่องเที่ยว โดยสถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และในที่สุดมอหินขาวได้เปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ โดยการประชาสัมพันธ์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2551 (เศกสรรค์ ยวงนิษฐ์, 2554)

3.4.2 กิจกรรมนักท่องเที่ยว

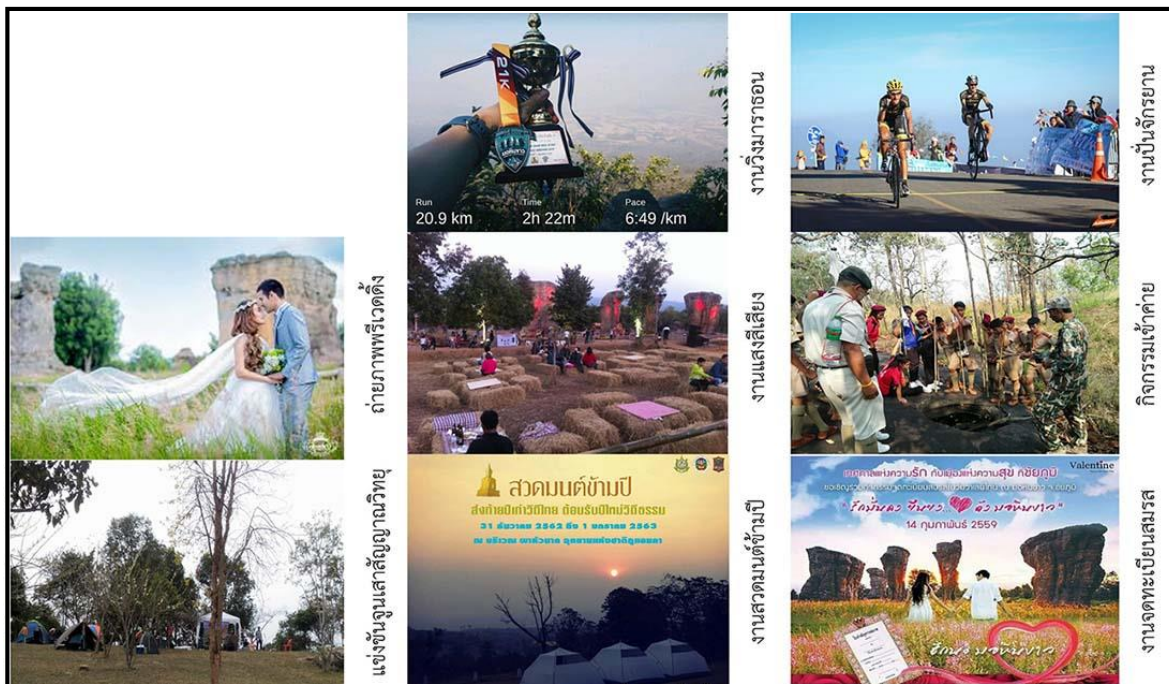
กิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่มอหินขาว สามารถแบ่งได้เป็นแบบกิจกรรมทั่วไป และกิจกรรมพิเศษซึ่งได้การสังเกตการณ์แบบปฐมภูมิและรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิดังนี้

3.4.2.1 กิจกรรมทั่วไป

รูปภาพที่ 17 แสดงกิจกรรมทั่วไป

3.4.2.2 กิจกรรมพิเศษ

รูปภาพที่ 18 แสดงกิจกรรมพิเศษ

3.4.3 สิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภค

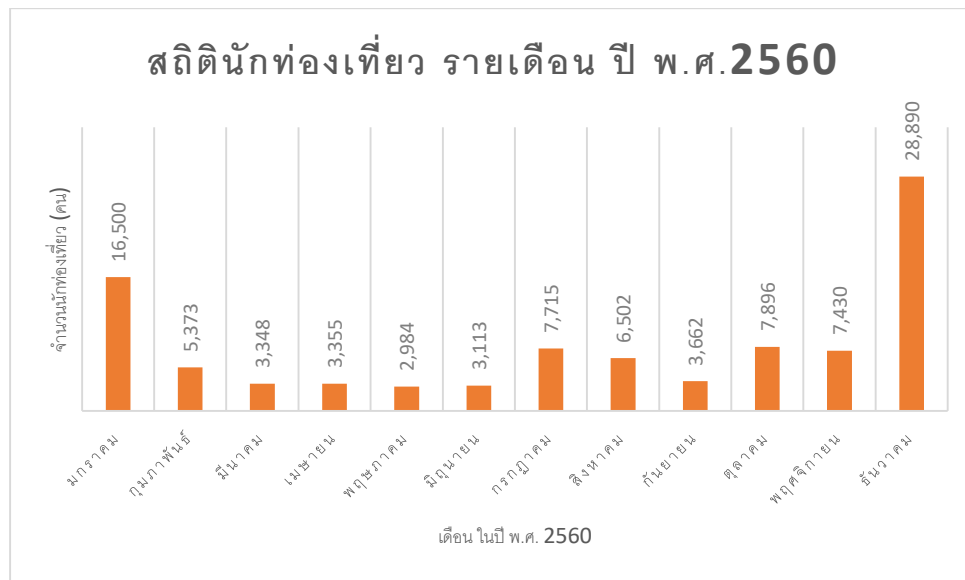
ระบบสาธารณูปโภคภายในโครงการ ระบบน้ำ ใช้การนำน้ำจากแหล่งห้วยน้ำธรรมชาติ สูบขึ้นมาเก็บสำรองไว้ใช้ในบ่อเก็บน้ำ ระบบไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าที่ได้จากระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (solar cell) และมีการจำกัดการใช้ไฟ ถึงเวลา 20.00 น. หากมีกิจกรรมเทศกาล จะมีการปั่นไฟในตอนกลางคืน เพื่อใช้เพิ่มเติมจากปกติ

สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว ได้แก่

- 1) ลานจอดรถ
- 2) ห้องส้วม
- 3) ห้องอาบน้ำ
- 4) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- 5) สถานีตำรวจ
- 6) ร้านค้าชั่วคราว อาหาร และของที่ระลึก
- 7) นิทรรศการธรณีวิทยา
- 8) บริเวณกางเต็นท์
- 9) บริเวณก่อกองไฟ และศาลานันทนาการ
- 10) บริเวณจัดกิจกรรมอเนกประสงค์
- 11) อาคารอเนกประสงค์

12) อาคารพักรับรองแขก และห้องประชุม

3.4.4 สถิติการท่องเที่ยว

รูปภาพที่ 19 แผนภูมิแสดงสถิตินักท่องเที่ยวในปีพ.ศ. 2560 ที่มา: อุทยานแห่งชาติภูแลนคา
แผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นจำนวนนักท่องเที่ยว โดยในเดือนที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือเดือนธันวาคม และเดือนมกราคม ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าเดือนอื่นๆในรอบปีอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เนื่องจากช่วงเดือนดังกล่าว มีอากาศที่เหมาะสมแก่การออกมาท่องเที่ยว ทั้งยังเป็นช่วงที่มีวันหยุดยาวอีกด้วย

3.5 พื้นที่ศึกษา

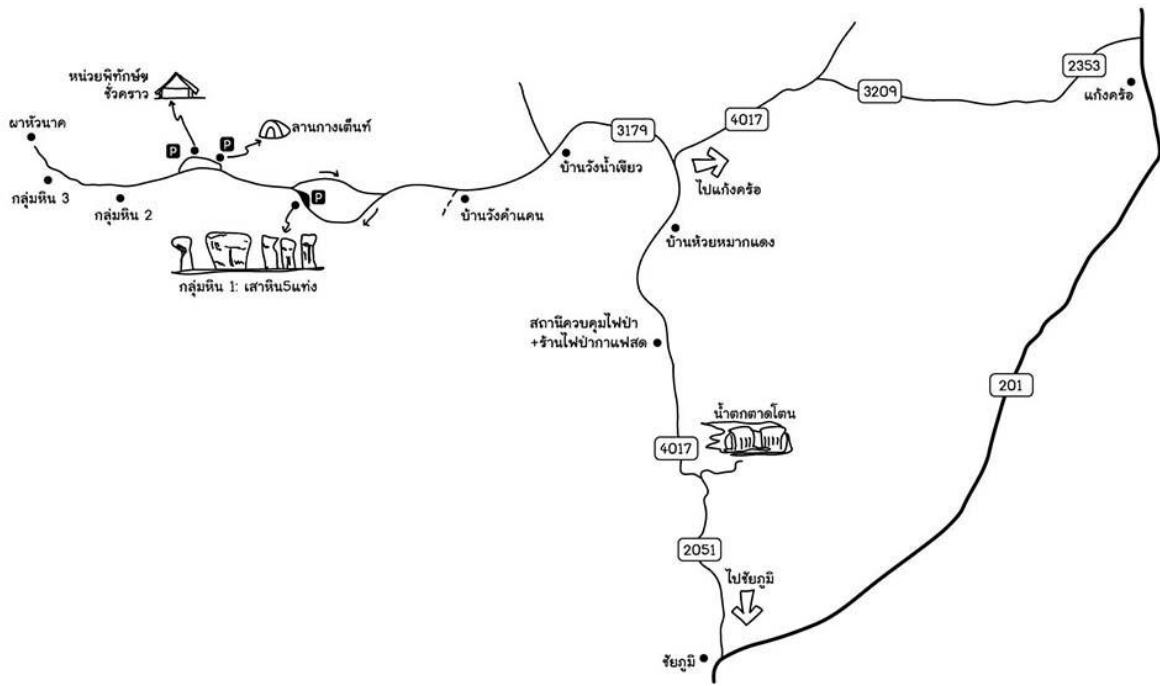
กล่าวถึงการลงสำรวจข้อมูลด้านกายภาพของพื้นที่ท่องเที่ยวมอหินขาว เพื่อนำกลับมาสร้างกรอบแนวคิดงานวิจัย และสร้างแบบสอบถามเพื่อการลงพื้นที่สัมภาษณ์ต่อไป

3.5.1 การเข้าถึง

เส้นทางที่ 1 จากตัวจังหวัดชัยภูมิใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 2051 จังหวัดชัยภูมิ-ตาดโตน-ห้วยหมากแดง-ท่าหินโงม-วังน้ำเขียว-บ้านวังคำแคน-มอหินขาว ระยะทางประมาณ 42 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 50 นาที

เส้นทางที่ 2 จากอำเภอแก้งคร้อใช้ทางหลวงหมายเลข 2353 อำเภอแก้งคร้อ-เขื่อนลำปะทาว-บ้านท่าหินโงม-วังน้ำเขียว-บ้านวังคำแคน-มอหินขาว ระยะทางประมาณ 45 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวที่เดินทางจากจังหวัดเลย หนองบัวลำภู และขอนแก่นนิยมใช้เส้นทางนี้จะสะดวกและประหยัดเวลา เส้นทางภายในแหล่งท่องเที่ยว สามารถเข้าถึงได้สะดวกทุกจุดด้วยรถยนต์หรือยานพาหนะส่วนตัว

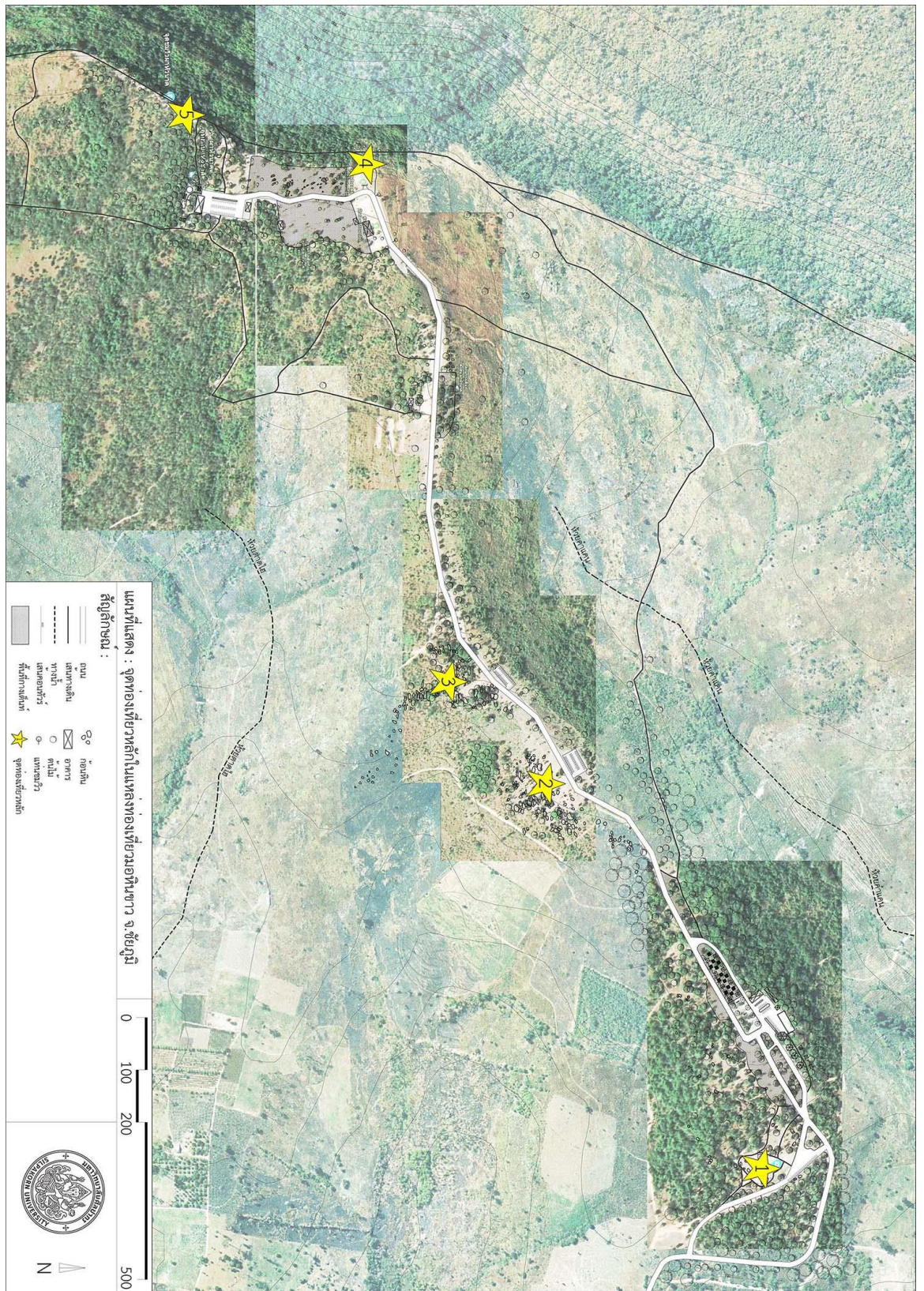
รูปภาพที่ 20 แสดงเส้นทางไปยังมอหินขาวโดยสังเขป
ที่มา : www.mmorr.com

รูปภาพที่ 21 แสดงตำแหน่งที่ตั้งมอหินขาว-อำเภอเมืองชัยภูมิ-อำเภอแก้งคร้อ บนแผนที่ท่องเที่ยว
 ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.5.2 จุดท่องเที่ยวหลักในพื้นที่ศึกษา (highlight)

รูปภาพที่ 22 แผนที่แสดงจุดท่องเที่ยวหลักในแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว

จากภาพที่ 22 จุดท่องเที่ยวหลัก (highlight) มี 5 จุด ดังนี้

- 1) กลุ่มหินที่ 1 : **กลุ่มหินเสา 5 ต้น** ประกอบด้วยแท่งหินและเสาหิน 5 ต้น แต่ละต้นอยู่ห่างกันประมาณ 15 เมตร เสาหินนี้มีความสูงประมาณ 12 เมตร โดยต้นที่ใหญ่ที่สุดมีขนาด 22 คนโอบ นับเป็นจุดยอดนิยมของการมาเที่ยวชมหินขาว

รูปภาพที่ 23 กลุ่มหินเสา 5 ต้น

- 2) กลุ่มหินที่ 2 : **กลุ่มหินโขลงช้าง** เป็นดงหิน กระจายอยู่ทั่วพื้นที่จำนวนมาก เมื่อมองรวมกันจากระยะไกล จะดูคล้ายโขลงช้าง

รูปภาพที่ 24 กลุ่มหินโขลงช้าง

- 3) กลุ่มหินที่ 3 : **กลุ่มหินลานต้นไทร** ลักษณะเป็นลานหิน มีกลุ่มพืชพรรณ ขึ้นแทรก โดยเฉพาะต้นไทร

รูปภาพที่ 25 กลุ่มหินลานต้นไทร

4) ลานชมดาว และพระอาทิตย์

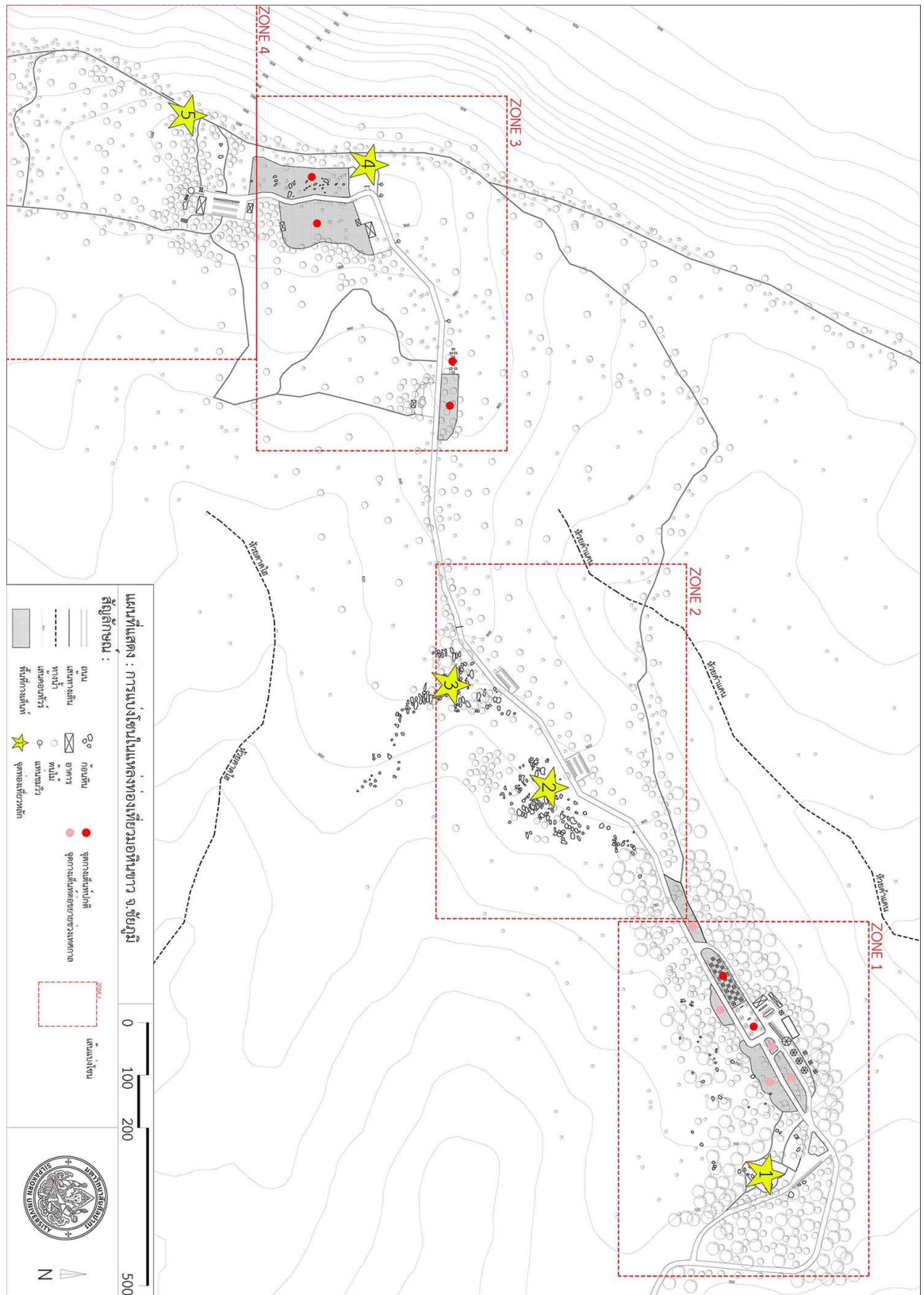
รูปภาพที่ 26 ลานชมดาว และพระอาทิตย์

5) จุดชมวิว ผาห้วนาค

รูปภาพที่ 27 จุดชมวิว ผาห้วนาค

3.5.3 ลักษณะภูมิทัศน์ในเขตพื้นที่ศึกษา และองค์ประกอบอื่นๆ

รูปภาพที่ 28 แผนที่แสดงการแบ่งบริเวณ (zone) ในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำมอหินขาว

จากภาพที่ 29 แสดงลำดับภาพมุมมอง(V) ภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 1 ดังนี้
ตารางที่ 5 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 1

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V1 ทางเข้าโครงการ	
V2 ลานจอดรถ เส้าหิน 5 แห่ง	
V3 ป้ายโครงการ	
V4 จุดถ่ายรูปรูปเส้าหิน 5 แห่ง	
V5 ทางเดินรอบเส้าหิน 5 แห่ง	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V6 พื้นที่รองรับ กิจกรรมช่วง เทศกาล	
V7 จุดจอดและทาง เดินที่ต่อขยาย ใช้ งานเฉพาะช่วง เทศกาล	
V8 จุดจอดและทาง เดินที่ต่อขยาย ใช้ งานเฉพาะช่วง เทศกาล	
V9 จุดจอดและทาง เดินที่ต่อขยาย ใช้ งานเฉพาะช่วง เทศกาล	
V10 อาคาร นิทรรศการ	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V11 อาคารไม่ได้ใช้ งาน	
V12 ศาลา	
V13 ลานจอดรถที่เป็น ตลาดในช่วง เทศกาล	
V14 อาคาร อเนกประสงค์ ลานจอดรถและ ตลาด	
V15 ห้องสุขา	

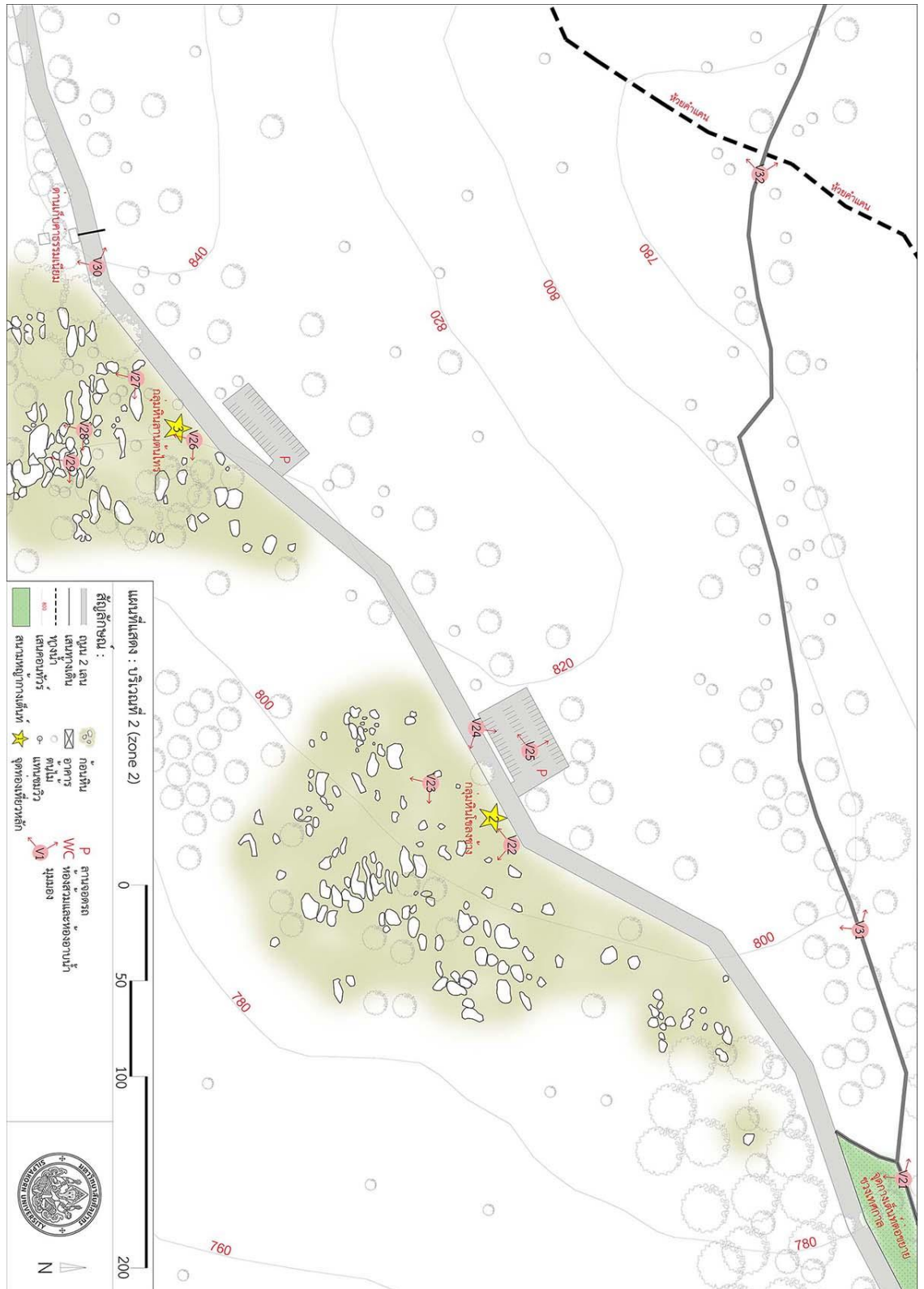
มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V16 สุขาและห้อง อาบน้ำ	
V17 สถานีตำรวจ	
V18 ลาน อเนกประสงค์	
V19 ศาลา จุดกาง เต็นท์และพื้นที่ ก่อกองไฟ	
V20 จุดจอดและกาง เต็นท์ต่อขยาย ใช้ งานเฉพาะช่วง เทศกาล	

และมืองค์ประกอบ (Element) ทางภูมิสถาปัตยกรรมภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 1
เพิ่มเติมดังนี้

ตารางที่ 6 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 1

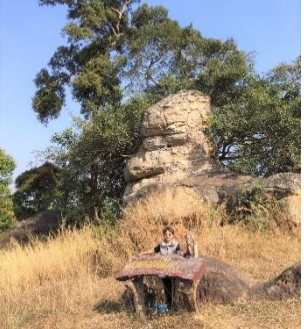

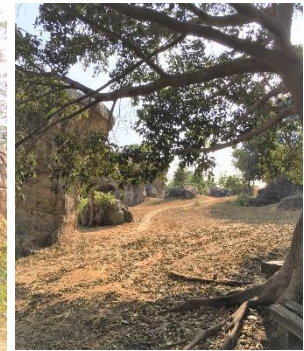

องค์ประกอบที่ (E)	รูปภาพ	
E1 กระบะต้นไม้และ ม้านั่ง		
E2 อ่างล้าง		
E3 ศาลา		
E4 พื้นที่ก่อกองไฟ		
E5 ม้านั่งไม้		
อื่นๆ ป้ายต่างๆ/ทางเดิน		

3.5.3.2 บริเวณที่ 2 (zone 2)

จากภาพที่ 30 แสดงลำดับภาพมุมมอง(V) ภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 2 ดังนี้
ตารางที่ 7 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 2

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V21 ทางแยกไปเส้นทาง ศึกษารรรมชาติ	
V22 กลุ่มหินโหลงซ่าง	
V23 กลุ่มหินโหลงซ่าง	
V24 มุมมองจากถนน	
V25 ลานจอดรถ	

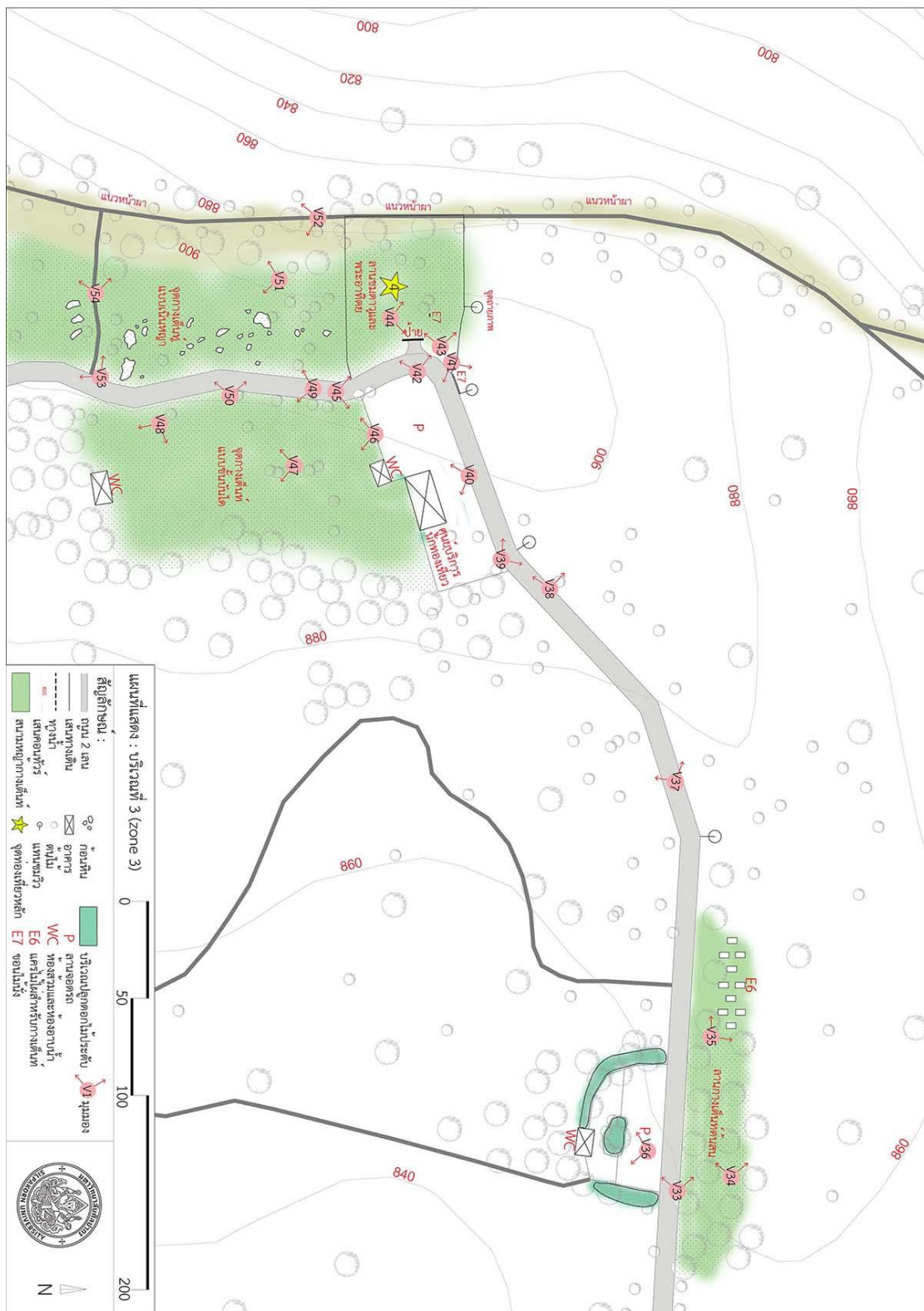
มุมมองที่ (V)	รูปภาพ	
V26 ลานหินต้นไทร		
V27 ลานหินต้นไทร		
V28 ลานหินต้นไทร		
V29 ลานหินต้นไทร		
V30 ด่านค่าธรรมเนียม		

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ	
V31 เส้นทางศึกษา ธรรมชาติ / ดอกไม้พื้นถิ่น		
V32 เส้นทางศึกษา ธรรมชาติ / ห้วย		

3.5.3.3 บริเวณที่ 3 (zone 3)

รูปภาพที่ 31 แผนที่บริเวณที่ 3 (zone 3)

จากภาพที่ 31 แสดงลำดับภาพมุมมอง(V) ภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 3 ดังนี้
ตารางที่ 8 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 3

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V33 ลานกางเต็นท์ต้นสน	
V34 ลานกางเต็นท์ต้นสน	
V35 แคร่ไม้สำหรับตั้งเต็นท์	
V36 ลานจอดรถและห้องน้ำ	
V37 ถนนในโครงการ	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ	
V38 ถนนในโครงการ		
V39 จุดชมวิวข้างทาง		
V40 ศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว		
V41 จุดชมวิวข้างทาง		
V42 ลานดูพระอาทิตย์ และดาว		

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V43 ลานดูพระอาทิตย์ และดาว	
V44 ลานดูพระอาทิตย์ และดาว	
V45 ถนนในโครงการ	
V46 ลานกางเต็นท์แบบ ชั้นบันได	
V47 ลานกางเต็นท์แบบ ชั้นบันได	

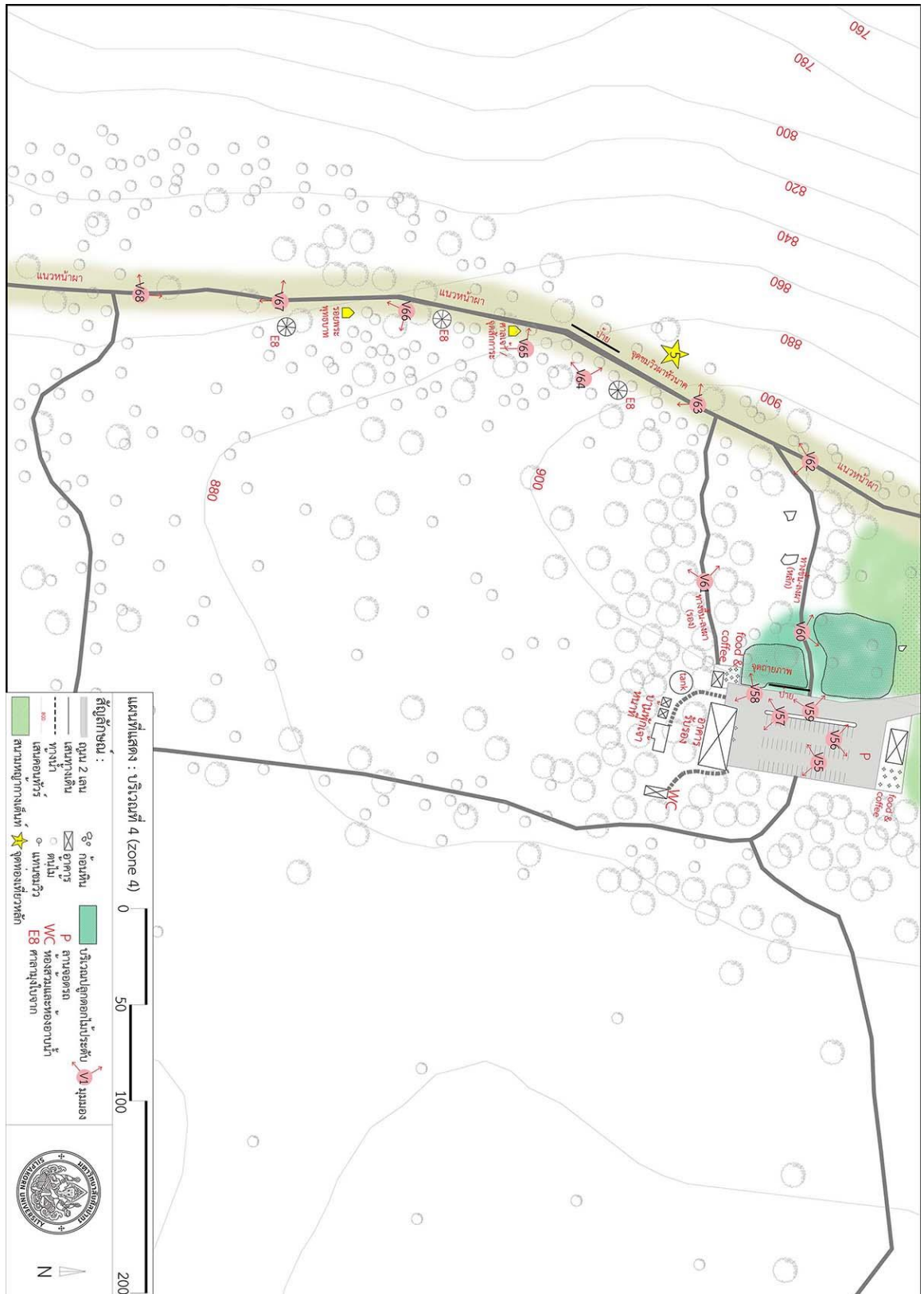
มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V48 ห้องน้ำ	
V49 ถนนในโครงการ	
V50 มองไปยังลานกาง เต็นท์แบบเนินหญ้า	
V51 ลานกางเต็นท์แบบ เนินหญ้า	
V52 ทางเดินเลียบนหน้าผา	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V53	
V54 ทางเดินขึ้นหน้าผา	

องค์ประกอบ (Element) ทางภูมิสถาปัตยกรรมภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 3 ดังนี้
ตารางที่ 9 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 3

องค์ประกอบที่ (E)	รูปภาพ
E6 แคร่ไม้สำหรับกาง เต็นท์	
E7 ขอนไม้แห้ง	
จุดชมวิวแบบต่างๆ	
ป้ายต่างๆ / ตู้ ไปรษณีย์	

3.5.3.4 บริเวณที่ 4 (zone 4)

รูปภาพที่ 32 แผนที่บริเวณที่ 4 (zone 4)

จากภาพที่ 32 แสดงลำดับภาพมุมมอง(V) ภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 4 ดังนี้
ตารางที่ 10 ภาพมุมมองภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 4

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V55 ลานจอดรถ	
V56 ลานจอดรถและ ร้านค้า	
V57 อาคารพักรับรอง	
V58 ร้านค้า ร้านอาหาร	
V59 จุดถ่ายภาพ และทาง ขึ้นหน้าผา	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ
V60 แปลงไม้ประดับ	
V61 ทางเดินขึ้นหน้าผา	
V62 ทางเลียบนหน้าผา	
V63 จุดชมวิวดงห้วยนาค	
V64 จุดชมวิวดงห้วยนาค	

มุมมองที่ (V)	รูปภาพ	
V65 จุดสักการะ		
V66		
V67 เส้นทางเดินริมผา		
V68 เส้นทางเดินริมผา		

องค์ประกอบ (Element) ทางภูมิสถาปัตยกรรมภายในพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณที่ 4 ดังนี้
ตารางที่ 11 องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่นๆที่พบบริเวณที่ 4

องค์ประกอบที่ (E)	รูปภาพ	
E8 ศาลามุงจาก และ ป้าย		

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการประเมินการจัดการภูมิทัศน์ โดยอาศัยความคาดหวังต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวนี้ทำการศึกษาในขอบเขตพื้นที่ท่องเที่ยวมอหินขาวขนาดประมาณ 50 ไร่ ซึ่งตั้งในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้งหมด 200 ไร่ มีลำดับในการดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 คำถามการวิจัย

การจัดการภูมิทัศน์และลักษณะการใช้งานพื้นที่ที่เหมาะสมกับความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวหรือไม่ เกิดปัญหาและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

4.2 การศึกษาข้อมูลแบบทฤษฎี

เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและความคิดของผู้ใช้ จึงได้ใช้การศึกษาทฤษฎีและวิธีการเก็บข้อมูลต่างๆจากงานวิจัยที่ใกล้เคียง และข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีนำมาใช้ในการศึกษาเรื่องต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง : เพศ ช่วงอายุ ภูมิฐานะ จำนวนคนในกลุ่ม ความสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ : ระยะเวลาที่ใช้ สถานที่ที่ใช้ งาน กิจกรรมที่ทำ

4.2.3 สภาพทางกายภาพของพื้นที่

4.2.4 ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพพื้นที่ต่างๆ และความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่างๆ

4.2.5 ความคาดหวังที่จะได้รับประสบการณ์รูปแบบต่างๆจากสถานที่

4.3 การศึกษาข้อมูลแบบปฐมภูมิ

4.3.1 การสำรวจ ใช้สำรวจกายภาพพื้นที่และจัดบันทึกด้วยวิธีการถ่ายภาพ สร้างแผนที่มุมมองและบรรยากาศในพื้นที่ พบบรรยากาศที่เปลี่ยนไปในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

4.3.2 การสังเกต ใช้สังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งานบนพื้นที่เดียวกันในหลายช่วงเวลา (ช่วงท่องเที่ยวและช่วงปกติ) และจัดบันทึกเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือต่อไป

4.4 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

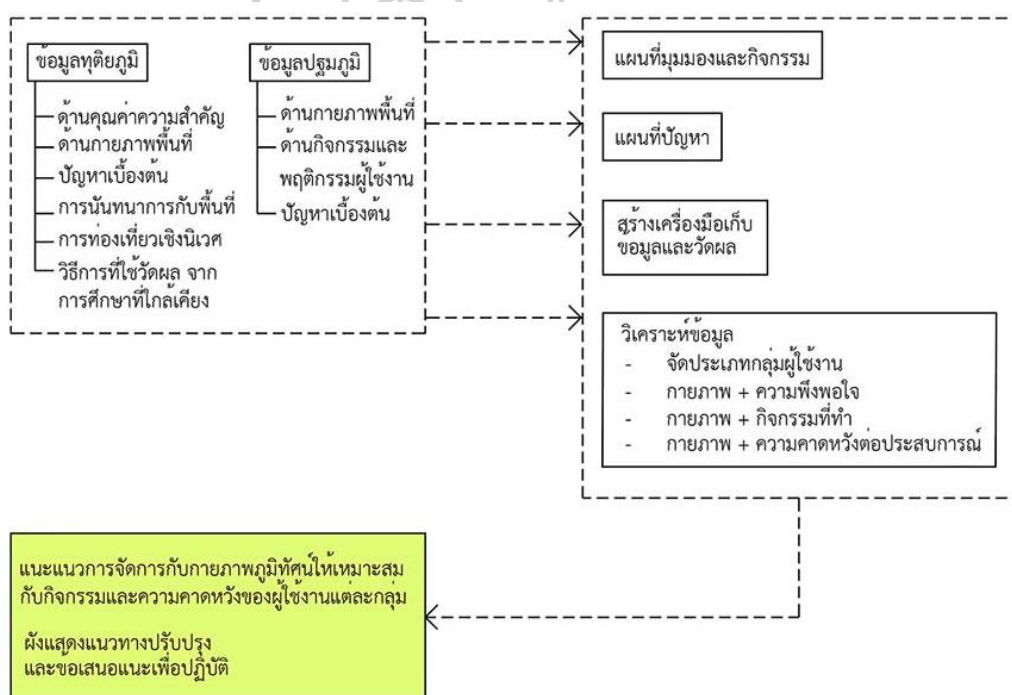
4.4.1 กรอบแนวความคิด จากการทบทวนวรรณกรรมที่และเข้าสำรวจพื้นที่เบื้องต้น สามารถสร้างกรอบแนวความคิดในการวิจัยสำหรับวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

4.4.1.1 เพื่อศึกษาประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว

4.4.1.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

4.4.1.3 เพื่อศึกษาการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว ที่
 ปรับปรุงในแง่จิตวิทยาและกายภาพของภูมิทัศน์

4.4.1.4 เพื่อแนะแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหิน
 ขาวที่เหมาะสม

รูปภาพที่ 33 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.4.2 ประชากร ที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาได้แก่ นักท่องเที่ยว

การเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากนักท่องเที่ยวผู้เข้ามาใช้งานพื้นที่จริง แต่หากมาด้วยกันหลายคนใน 1 กลุ่มจะเลือกตัวแทนตอบเพียงคนเดียว

4.4.3 ตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้

4.4.3.1 ผู้ใช้งาน (user) : จากประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา

4.4.3.2 ระยะเวลาในการใช้งาน : สามารถใช้จำแนกกลุ่มตัวอย่างได้ และมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ทำและพื้นที่ที่ต้องการใช้งาน

4.4.3.3 กายภาพของแหล่งท่องเที่ยว : ความดึงดูดใจของกายภาพธรรมชาติและการนำเสนอการจัดภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาลำดับความสำคัญของกายภาพแต่ละจุดแหล่งท่องเที่ยวในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง

4.4.3.4 ความคาดหวังต่อประสบการณ์ : ความคาดหวังว่าจะได้รับประสบการณ์แบบต่างๆของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อมาทำกิจกรรมในจุดต่างๆของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดูว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังอย่างไรเมื่อมาและมีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้บริเวณที่แตกต่างกันในแหล่งท่องเที่ยว

4.4.3.5 กิจกรรมที่ทำ : กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจะสัมพันธ์กับบริเวณที่เลือกใช้ ความคาดหวังที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมาใช้ และสามารถทราบถึงความพึงพอใจได้

4.4.3.6 ความพึงพอใจ : แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อพื้นที่จุดต่างๆ ซึ่งทำให้ทราบถึงการตอบรับกับความคาดหวังที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อสถานที่จุดต่างๆได้ และอีกส่วนคือ ความพึงพอใจในภาพรวมของแหล่งท่องเที่ยวด้านต่างๆ ได้แก่ ความสะอาด ความสะดวก ความปลอดภัย และบรรยากาศ

4.5 สร้างเครื่องมือสำหรับกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเก็บข้อมูล

จากกรอบแนวความคิดงานวิจัยสามารถสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยคำนึงถึงความถูกต้อง และความสะดวกของผู้เก็บข้อมูล โดยแบ่ง 2 ส่วนหลัก คือ แบบสังเกตการณ์ (observation) และ แบบสอบถาม (questionnaire)

จากภาพที่ 35 แบบสังเกตการณ์ต้องการทราบถึงจำนวนคนในกลุ่ม และเด็กในกลุ่มเนื่องจากการศึกษางานวิจัยอื่น พบว่าขนาดของกลุ่มและการมีสมาชิกที่เป็นเด็กจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้สถานที่และความคาดหวังที่จะได้รับประสบการณ์ ส่วนเรื่องกิจกรรม สถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่ผู้เก็บแบบสอบถามบันทึกลงไปเพื่อเป็นการยืนยันการกระจายตัวของการเก็บแบบสอบถามว่า ได้ว่าการสุ่มเก็บจากประชากรที่หลากหลายจุด หลากหลายกิจกรรม

4.5.2 แบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อเป็นสื่อในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง

4.5.2.1 ข้อคำถามเพื่อให้ทราบถึง สิ่งดึงดูดใจ ความคาดหวังต่อประสบการณ์ของกลุ่มประชากรตัวอย่าง (ตอนที่ 2 บนกระดาษสอบถาม)

ตอนที่ 2 : สอบถามประสบการณ์ ความคาดหวัง สิ่งดึงดูดใจในการมาที่มอหินชาวครั้งนี้ของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่อง

2.1 ท่านมาที่มอหินชาวครั้งนี้ เป็นครั้งที่เท่าไร? ครั้งแรก ครั้งที่

2.2 ท่านเดินทางมาจาก..... และกำลังจะไป.....

2.3 ท่านใช้เวลาอยู่ที่มอหินชาวโดยประมาณ ..... วัน ..... ชม. .... นาที

2.4 ท่าน คาดหวังว่าจะพบ **คน** จำนวน มาก หรือ น้อย กว่าที่พบอยู่ในตอนนี้

มากกว่า	ตามที่คาด	น้อยกว่า	ไม่ทราบ ไม่ได้คาดหวังอะไร

2.5 **ภูมิทัศน์ธรรมชาติ** ที่มอหินชาวต่อไปนี้ ดึงดูดใจให้ท่านมาเยี่ยมชมมากเพียงใด **โปรดให้คะแนน ระดับความชอบ**

-3	-2	-1	0	1	2	3
ไม่ชอบมากที่สุด	ไม่ชอบอย่างมาก	ไม่ชอบ	เฉยๆ	ชอบ	ชอบมาก	ชอบมากที่สุด

1) กลุ่มหิน 5 แห่ง

-3	-2	-1	0	1	2	3

2) กลุ่มหิน โขลงช้าง

-3	-2	-1	0	1	2	3

3) กลุ่มหินลานต้นไทร

-3	-2	-1	0	1	2	3

4) มาหัวนาค และเส้นทางเดินชมโดยรอบ

-3	-2	-1	0	1	2	3

5) ลานดูพระอาทิตย์ และดาว

-3	-2	-1	0	1	2	3

6) ทิวทัศน์ตามเส้นทางนมอหินชาว

-3	-2	-1	0	1	2	3

7) ทิวทัศน์ตามรายทางระหว่างทางนมอหินชาว

-3	-2	-1	0	1	2	3

2.6 **ความคาดหวังของท่าน** ต่อประสบการณ์ในการมาที่มอหินชาวครั้งนี้ **โปรดให้คะแนน ระดับความคาดหวังของท่าน**

0	1	2	3	4
ไม่คาดหวังเลย	แทบจะไม่คาดหวัง	คาดหวังบ้าง	คาดหวังมาก	คาดหวังมากที่สุด

ผ่อนคลายร่างกาย <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> หลีกเลี่ยงความวุ่นวายในเมือง <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ทำในสิ่งที่ต่างจากชีวิตประจำวัน <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ใช้เวลาอยู่กับครอบครัว <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> มาสนุกสนานกับเพื่อน <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ใช้เวลาอยู่กับคนรัก / คู่ครอง <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ทำความรู้จัก พบปะคนใหม่ๆ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ท้าทายความสามารถทางร่างกาย <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> เรียนรู้สิ่งใหม่ สถานที่ใหม่ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ศึกษาธรรมชาติ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> พัฒนาทักษะ เช่น การถ่ายภาพ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> หลีกเลี่ยงผู้คน มีความเป็นส่วนตัว <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ดูผู้คนในบรรยากาศการท่องเที่ยว <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> อยู่ในบรรยากาศโรแมนติก <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> พักผ่อนความวุ่นวายในใจ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	มีโอกาสได้ออกกำลังกาย <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> สุขกับการได้อยู่ในธรรมชาติ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> คิดทบทวน เรื่องตัวเอง <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ได้อยู่ในที่เปิดโล่ง <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ทำให้คนอื่นประทับใจเรา <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> มีความสุขกับวิวทิวทัศน์ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> แชร์ประสบการณ์บนโซเชียลมีเดีย <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> อยู่ที่อากาศหนาวเย็น <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> แสดงความสามารถให้ผู้อื่นเห็น <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ใกล้ชิดธรรมชาติ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> อยากอยู่ลำพัง คนเดียว <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> ฉลองเทศกาล <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> อยู่ที่เงียบสงบ <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> อยู่ที่ที่ได้เป็นตัวของตัวเอง <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> สัมผัสสิ่งที่เป็นสิริมงคล <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			
0	1	2	3	4																																																																																																																																																			

----- กรุณาพลิกหน้าถัดไป -----

รูปภาพที่ 36 แสดงตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม

จากภาพที่ 36 ข้อคำถามที่ 2.1-2.4 เป็นข้อคำถามถึงปัจจัยเพิ่มเติมในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ เพราะจากงานวิจัยใกล้เคียงพบว่าปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นเหตุในเรื่องประสบการณ์ด้วย ได้แก่

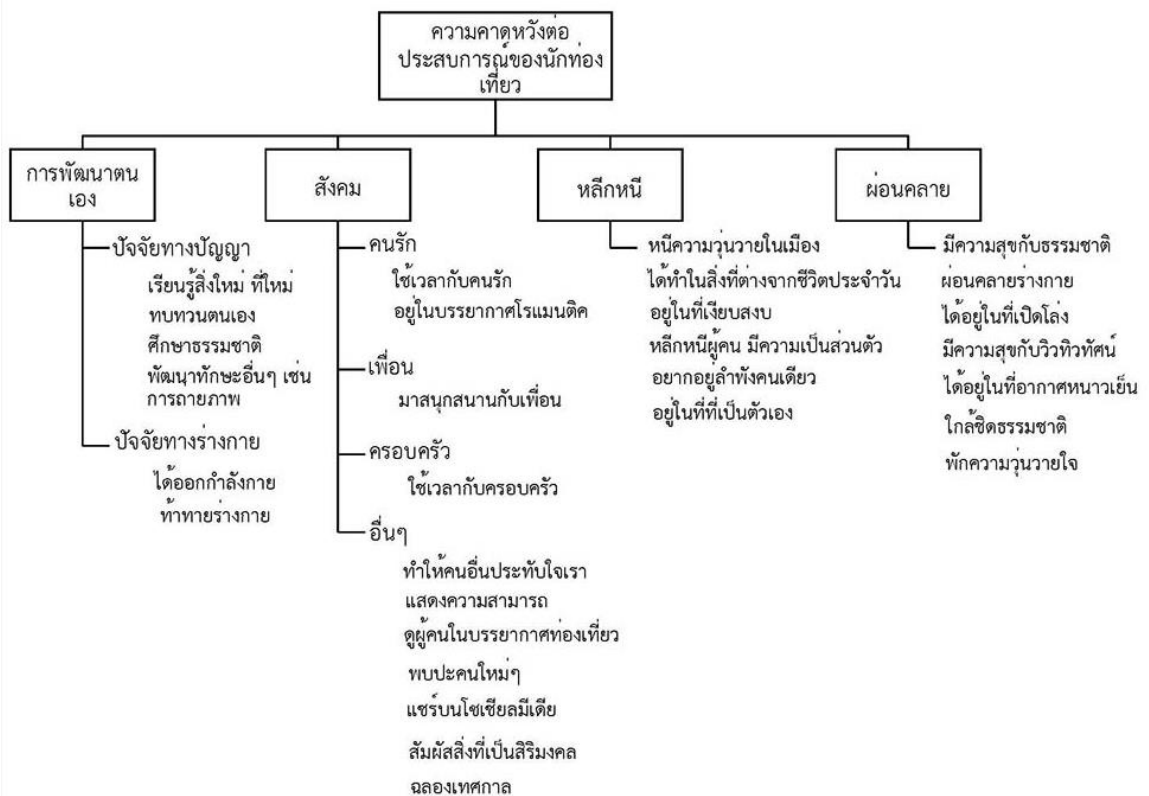
- จำนวนครั้งที่มา เพื่อทราบถึงว่าได้มีการกลับมาเที่ยวซ้ำหรือไม่
- เดินทางมาจากและกำลังจะไปที่ไหน เนื่องจากมอหินขาวตั้งอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆใกล้เคียง
- ระยะเวลาที่ใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ จะสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ทำ ทำให้สามารถจำแนกประเภทผู้ใช้จากกิจกรรมได้
- ความคาดหวังเรื่องจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะพบ

ข้อคำถามที่ 2.5 เพื่อวัดความพึงพอใจของกายภาพธรรมชาติ และหาลำดับความสำคัญของกายภาพแต่ละจุดแหล่งท่องเที่ยวในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งระดับความชอบเป็น 7 ระดับดังนี้

ไม่ชอบมากที่สุด	มีค่าคะแนน	-3
ไม่ชอบอย่างมาก	มีค่าคะแนน	-2
ไม่ชอบ	มีค่าคะแนน	-1
เฉยๆ	มีค่าคะแนน	0
ชอบ	มีค่าคะแนน	1
ชอบอย่างมาก	มีค่าคะแนน	2
ชอบมากที่สุด	มีค่าคะแนน	3

ข้อคำถามที่ 2.6 เพื่อวัดความคาดหวังต่อประสบการณ์ที่จะได้รับจากสถานที่ท่องเที่ยวของกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยมาตรวัดนี้ดัดแปลงมาจากการจัดกลุ่มของประสบการณ์ของ Rujiroj (1989) และมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมตามความเหมาะสมของบริบทพื้นที่และกิจกรรมได้ดังนี้

รูปภาพที่ 37 แสดงการจำแนกคาดหวังต่อประสบการณ์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้

วัดโดยให้คะแนนระดับความคาดหวัง แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ไม่คาดหวังเลย	มีค่าคะแนน	0
แทบจะไม่คาดหวัง	มีค่าคะแนน	1
คาดหวังบ้าง	มีค่าคะแนน	2
คาดหวังมาก	มีค่าคะแนน	3
คาดหวังมากที่สุด	มีค่าคะแนน	4

4.5.2.2 ข้อคำถามเพื่อดูกิจกรรมร่วมกับการใช้งานสถานที่ และประเมินความพึงพอใจ (ตอนที่ 3 บนกระดาษสอบถาม)

ตอนที่ 3 : ประเมินการใช้งานสถานที่ ความพึงพอใจ ในการมาที่มอหินขาวครั้งนี้ของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่อง

3.1 แบบสอบถามกิจกรรมที่ท่านทำในมอหินขาว **เลือก เฉพาะกิจกรรมที่ท่านได้ทำ** (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชมวีว	นอนในอาคารรับรอง	นอนในเต็นท์	ตั้งแคมป์ไฟ	ตั้งวงสังสรรค์
ประกอบอาหาร	ทำกิจกรรมนันทนาการอื่น	ปั่นจักรยาน	เดินชมก้อนหิน	ป็นพายุก้อนหิน
บุกล้างรถ นอกเส้นทาง	ดูดาว	ดูหมอกที่ผาหัวนาค	ชมพระอาทิตย์ขึ้น และตก	ศึกษาดาราศาสตร์
ศึกษาธรณีวิทยา	ชื่นชมพืชพรรณ ดอกไม้ป่า	ส่องสัตว์	ร่วมกิจกรรมตามเทศกาล	กราบไหว้บูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์
ถ่ายภาพ	ถ่ายวีรเวดดิ้ง	ใช้บริการร้านค้า	ใช้ห้องอาบน้ำ	ใช้ห้องส้วม

3.2 แบบสอบถามสถานที่ที่ท่านใช้งานและความพึงพอใจ **โปรดให้คะแนน ระดับความพึงพอใจ เฉพาะพื้นที่ที่ท่านได้ใช้งาน**

ไม่ได้ใช้งาน	ระดับความพึงพอใจ					
	0	1	2	3	4	
	ไม่พึงพอใจ	พึงพอใจน้อย	พึงพอใจปานกลาง	พึงพอใจมาก	พึงพอใจมากที่สุด	
1) ถนน และเส้นทางสัญจร	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
2) กลุ่มหิน 5 แห่ง และทางเดิน	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
3) กลุ่มหินโหล่งช้าง และทางเดิน	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
4) กลุ่มหินลานต้นไทร และทางเดิน	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
5) ผาหัวนาค และเส้นทางเดินรอบ	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
6) ลานจอดรถบริเวณกลุ่มหิน 5 แห่ง	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
7) บริเวณกางเต็นท์ ด้านล่าง	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
8) ลานจอดรถ หน้าสถานีตำรวจ	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
9) อาคารเอนกประสงค์สีขา 2 ชั้น	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
10) แผงร้านค้า หน้าห้องน้ำ	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
11) ห้องส้วม ด้านล่าง	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
12) ห้องอาบน้ำ ด้านล่าง	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
13) ห้องนันทนาการธรณีวิทยา	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
14) สถานีตำรวจ	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
15) ลานกางเต็นท์คอนกรีต	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
16) ลานก่อกองไฟ และศาลา	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
17) ที่จัดกิจกรรม กลุ่มหิน 5 แห่ง	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
18) จุดชมวิว	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
19) ลานดูพระอาทิตย์ และดาว	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
20) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
21) บริเวณกางเต็นท์ ผาหัวนาค	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
22) ห้องน้ำ ใกล้ผาหัวนาค	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
23) ร้านกาแฟและของที่ระลึก	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
24) ลานจอดรถ ผาหัวนาค	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
25) เรือนรับรองแขก	ไม่ได้ใช้	0	1	2	3	4
โครงการโดยรวม		0	1	2	3	4
อื่นๆ _____		0	1	2	3	4

3.3 แบบสอบถามความเห็นชอบเกี่ยวกับ **เรื่องต่อไปนี้ โปรดให้คะแนน ระดับความเห็นเหมาะสม**

	-2	-1	0	1	2
	ไม่เหมาะสมอย่างมาก	ไม่เหมาะสม	เฉยๆ	เหมาะสม	เหมาะสมอย่างมาก
ความงามของธรรมชาติ	-2	-1	0	1	2
ความงามของการจัดภูมิทัศน์	-2	-1	0	1	2
ความปลอดภัย	-2	-1	0	1	2
ความสะอาด	-2	-1	0	1	2
ความสะอาด	-2	-1	0	1	2
ความเป็นระเบียบ	-2	-1	0	1	2
บรรยากาศโดยรวม	-2	-1	0	1	2
การจัดภูมิทัศน์					
1) การตกแต่งด้วยดอกไม้ต่างถิ่น สีสันสดใส	-2	-1	0	1	2
2) การใช้รั้วล้อม และราวกันตก	-2	-1	0	1	2
3) การประดับไฟประดับฐานตัวก้อนหิน (หากมี)	-2	-1	0	1	2
4) รูปลักษณะของป้าย เครื่องหมาย และสัญลักษณ์	-2	-1	0	1	2
5) การจัดเฟรมสำหรับถ่ายรูป (หากมี)	-2	-1	0	1	2

3.3 ข้อเสนอแนะ หากท่านสามารถปรับเปลี่ยนอะไรได้ ท่านอยากปรับเปลี่ยนอะไร และเพราะอะไร

รูปภาพที่ 38 แสดงตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม

จากภาพที่ 38 ข้อคำถามที่ 3.1 ให้ผู้ตอบเลือกกิจกรรมที่ได้ทำ ซึ่งได้จากการสังเกตกิจกรรมทั่วไปของนักท่องเที่ยว และมีช่องว่างเพื่อเพิ่มเติมกิจกรรมพิเศษ

ข้อคำถามที่ 3.2 เป็นการให้ระดับความพึงพอใจของสถานที่ที่ได้ใช้ ซึ่งควรจะสอดคล้องกับกิจกรรมข้างต้น และความพึงพอใจโดยรวม แบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ไม่พึงพอใจ	มีค่าคะแนน	0
พึงพอใจน้อย	มีค่าคะแนน	1
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าคะแนน	2
พึงพอใจมาก	มีค่าคะแนน	3
พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าคะแนน	4

และหากไม่ได้ใช้งานในพื้นที่ ก็สามารถเลือกตอบ “ไม่ได้ใช้” ได้

ข้อคำถามที่ 3.3 เพื่อวัดความเห็นเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการภายในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งเรื่องพื้นฐาน เช่น ความงาม ความปลอดภัย ความสะอาด และเรื่องเฉพาะเกี่ยวกับการนำเสนอการจัดภูมิทัศน์แบบต่างๆที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งสามารถเพิ่มเติมข้อเสนอแนะอื่นๆได้ ในข้อคำถามที่ 3.4

4.5.2.3 ข้อคำถามถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอนที่ 4 บนกระดาษสอบถาม)

ตอนที่ 4 : แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่อง ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน					
4.1 เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง			
4.2 อายุ	☐ 0-18 ปี	☐ 19-25 ปี	☐ 26-60ปี	☐ 60ปีขึ้นไป	
4.3 มาเที่ยวกับ	☐ ลำพัง	☐ เพื่อน	☐ คู่รัก	☐ ครอบครัว	อื่นๆ _____
----- ขอขอบคุณสำหรับการสละเวลาของท่าน -----					

รูปภาพที่ 39 แสดงตอนที่ 4 ของแบบสอบถาม

จากภาพที่ 39 ข้อคำถามตอนที่ 4 ทั้งหมดเป็นคำถามเกี่ยวกับพื้นที่หลังทางสังคม และปัจจัยที่อาจส่งผลต่อความคาดหวังประสบการณ์ ซึ่งจะสามารถใช้จำแนกกลุ่มผู้ใช้ได้ เช่น ช่วงอายุและความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม รวมทั้งกิจกรรมที่ทำได้สามารถบอกความต้องการของลักษณะกายภาพพื้นที่ได้ ซึ่งจะคล้ายแบบสังเกตการณ์ (ตอนที่ 1) ต่างกันเพียงผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเอง แบบสอบถาม 1 แผ่น มี 2 หน้า (หน้า-หลัง) ใช้เวลาตอบ 15-20 นาที

4.6 การเก็บข้อมูล

การเก็บแบบสอบถามจะกระจายเก็บทั่วพื้นที่เฉพาะบริเวณที่เปิดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว โดยหลังเทศกาล ฤดูกาลท่องเที่ยวหน้าหนาว เพื่อให้ได้กิจกรรมที่หลากหลาย โดยแบ่งเก็บ 16 วัน วันที่ 26 มกราคม – 10 กุมภาพันธ์ 2561 ดังนี้

MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN
				26 JAN 19c มีฝนเล็กน้อย 10 ชุด	27 JAN 21c-33c มีแดด มีลม 67 ชุด	28 JAN 21c-33c มีแดด มีลม 40 ชุด
29 JAN	30 JAN	31 JAN	1 FEB	2 FEB	3 FEB 8c-21c-19c ไม่มีแดด มีลม 44 ชุด	4 FEB 12c-23c-19c มีแดด มีลม 33 ชุด
50 ชุด						
5 FEB	6 FEB	7 FEB	8 FEB	9 FEB	10 FEB 18c-30c-21c มีแดด มีลม 16 ชุด	
14 ชุด						

รูปภาพที่ 40 วันที่และจำนวนการเก็บแบบสอบถามทั้งหมด

การเก็บแบบสอบถามวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์-อาทิตย์) ได้จำนวนทั้งสิ้น 200 ชุด และวันธรรมดา ได้ทั้งสิ้น 74 ชุด รวมเป็น 274 ชุด (ไม่นับจำนวนที่คัดออกเนื่องจากแบบสอบถามไม่สมบูรณ์) โดยบรรยากาศในช่วงที่สำรวจและเก็บแบบสอบถาม เป็นฤดูแล้ง อากาศหนาวแห้ง อุณหภูมิสูงในเวลาเที่ยงวัน ประมาณ 33 องศาเซลเซียสและลดลงอย่างรวดเร็วในตอนกลางคืนประมาณ 8 องศาเซลเซียส

รูปภาพที่ 41 วันที่และจำนวนการเก็บแบบสอบถามทั้งหมด

4.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและเก็บแบบสอบถามมาประมวลผล และทำการวิเคราะห์ในเรื่องที่ต้องการข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

4.7.1 เพื่อศึกษาประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว : ใช้การแบ่งช่วงอายุ กลุ่มความสัมพันธ์ และอภิปรายความแตกต่างของกิจกรรมที่ทำ ว่าสามารถจำแนกได้กี่แบบ และดูว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวแต่ละแบบ มีความคาดหวังและความต้องการใช้พื้นที่แบบใด

4.7.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม : ใช้การจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้ข้างต้น นำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อคำถามความคาดหวัง และความพึงใจในกายภาพพื้นที่โดยแสดงลงบนแผนที่เพื่อหาความสัมพันธ์และความขัดแย้ง แล้วจึงอภิปรายผล

4.7.3 เพื่อศึกษาการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว ที่ตอบรับในแง่จิตวิทยาและกายภาพของภูมิทัศน์ : ใช้การสำรวจและบันทึกเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ วิเคราะห์ร่วมกับข้อคำถามด้านความพึงพอใจ

4.7.4 เพื่อแนะแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวที่เหมาะสม : ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ใช้งาน กายภาพแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมที่ทำ ความพึงพอใจ เมื่อนำมาแสดงความสัมพันธ์และความขัดแย้งลงบนแผนที่และอภิปรายผลแล้ว จึงเสนอแนะแนวทางแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดจะขอแสดงในบทต่อไป

4.8 การสรุปผลและเสนอแนะ

ความเข้าใจในประเภทของประสบการณ์ ที่ผู้ใช้งานแต่ละประเภทมองหา ช่วยให้นักวิจัยสามารถวางผังที่เอื้อต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์ที่พึงพอใจได้โดยตรง

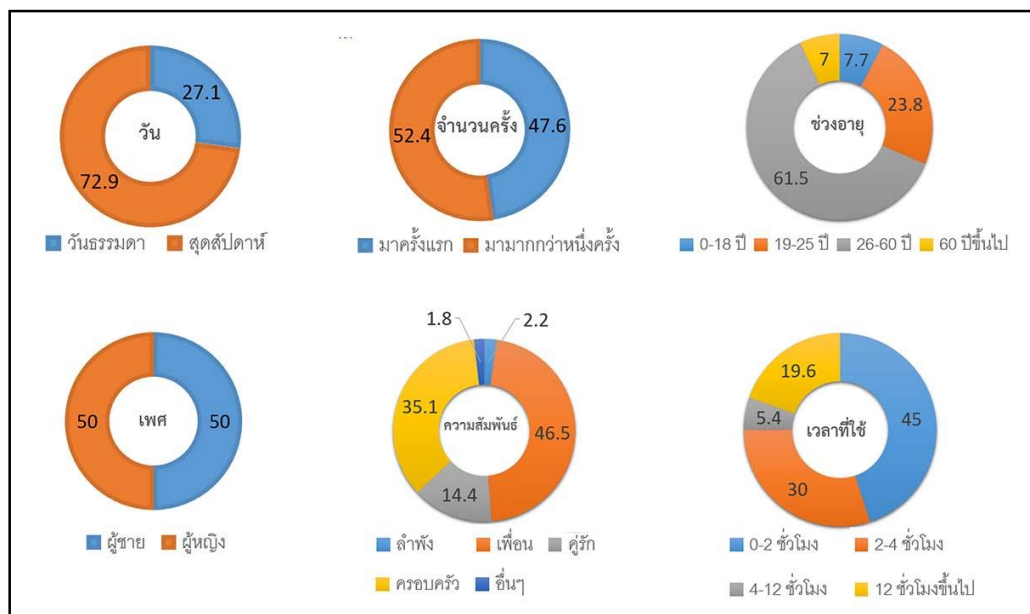
ข้อสรุปและเสนอแนะอาจแบ่งเป็นหัวเรื่องตามวัตถุประสงค์งานวิจัย เพื่อตอบคำถามงานวิจัย และแนะแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ที่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ใช้งาน ในรูปผังแนวทางปรับปรุงข้อปฏิบัติ และข้อจำกัดในการศึกษา สำหรับการศึกษาดำเนินในอนาคตซึ่งจะแสดงรายละเอียดในบทต่อไป

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษากลุ่มผู้ใช้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

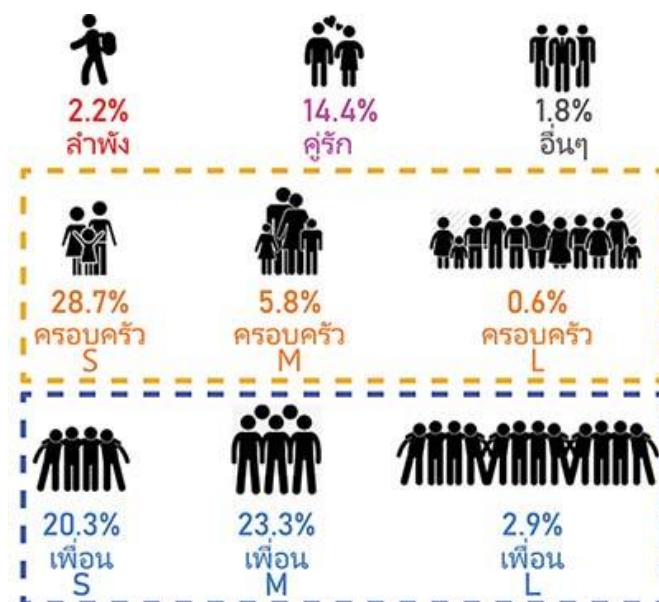

รูปภาพที่ 42 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้

จากแผนภูมิที่ 42 การประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามและแบบสังเกตการณ์ พบว่า ผู้ใช้มาเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์มากกว่าวันธรรมดาถึงเกือบ 2.5 เท่า และมากกว่าครั้งเป็นการมาท่องเที่ยวซ้ำ ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือวัยทำงาน (26-60 ปี) ถึงประมาณ 60% รองลงมาคือ วัยนักศึกษา (19-25 ปี) วัยเด็ก (0-18 ปี) และวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไปตามลำดับ) ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มผู้ใช้ เกือบครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่มเพื่อน รองลงมาเป็นครอบครัว และคู่อื่นๆ มีส่วนน้อยที่มาจากลำพัง และมักจะใช้เวลาท่องเที่ยว 1-2 ชั่วโมง วิเคราะห์ได้ว่าท่องเที่ยวระยะสั้นเป็นการแวะก่อนไปท่องเที่ยวที่อื่นต่อ รองลงมาจะใช้เวลา 2-4 ชั่วโมงซึ่งเป็นเวลาที่สามารถเดินชมได้ทั่วโครงการ และมี 20% ที่ใช้เวลา 12 ชั่วโมงขึ้นไป คือกลุ่มผู้ใช้ที่มีการนอนค้างคืน

5.1.2 การจัดกลุ่มความสัมพันธ์ย่อย

จากการสำรวจความสัมพันธ์ร่วมกับจำนวนสมาชิกผู้ใช้ภายในกลุ่ม สามารถจำแนกผู้ใช้โดยการจัดกลุ่มได้ 9 กลุ่มดังนี้

รูปภาพที่ 43 แสดงการจัดกลุ่มผู้ใช้งาน

5.1.2.1 คนที่มาลำพัง : ผู้ใช้ที่มากคนเดียว พบว่าใช้เวลา 12 ชั่วโมงขึ้นไป

5.1.2.2 คู่รัก : ผู้ใช้ที่มากัน 2 คน พบในหลายช่วงเวลา

5.1.2.3 ครอบครัวขนาดเล็ก : มีสมาชิก 3-5 คน พบในหลายช่วงเวลา และพบว่าครึ่งหนึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นเด็ก (อายุ 0-18 ปี)

5.1.2.4 ครอบครัวขนาดกลาง : มีสมาชิก 6-12 คน ซึ่งยังเป็นลักษณะครอบครัวที่มีทั้งเป็นครอบครัวเดี่ยวและหลายครอบครัวรวมกัน ประกอบด้วยสมาชิกหลากหลายวัย

5.1.2.5 ครอบครัวขนาดใหญ่ : มีสมาชิก 13 คนขึ้นไป กลุ่มนี้จะเป็นครอบครัวหลายครอบครัวมาด้วยกันมีสมาชิกทุกวัยเช่นกัน เป็นทั้งกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่ที่ความหลากหลายของอายุสมาชิกในกลุ่ม

5.1.2.6 กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก : ผู้ใช้ที่มากัน 2-3 คนพบในหลายช่วงเวลา

5.1.2.7 กลุ่มเพื่อนขนาดกลาง : มีสมาชิก 4-10 คน ภายในกลุ่มเป็นวัยใกล้เคียงกัน และพบมากในช่วงวัยเด็ก (0-18 ปี) ไม่พบว่ามีกรพักค้างคืน และวัยนักศึกษา (19-25 ปี) พบหลายช่วงเวลารวมถึงการพักค้างคืน

5.1.2.8 กลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่ : มีสมาชิก 11 คนขึ้นไป จุดเด่นคือเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีวัยใกล้เคียงกัน

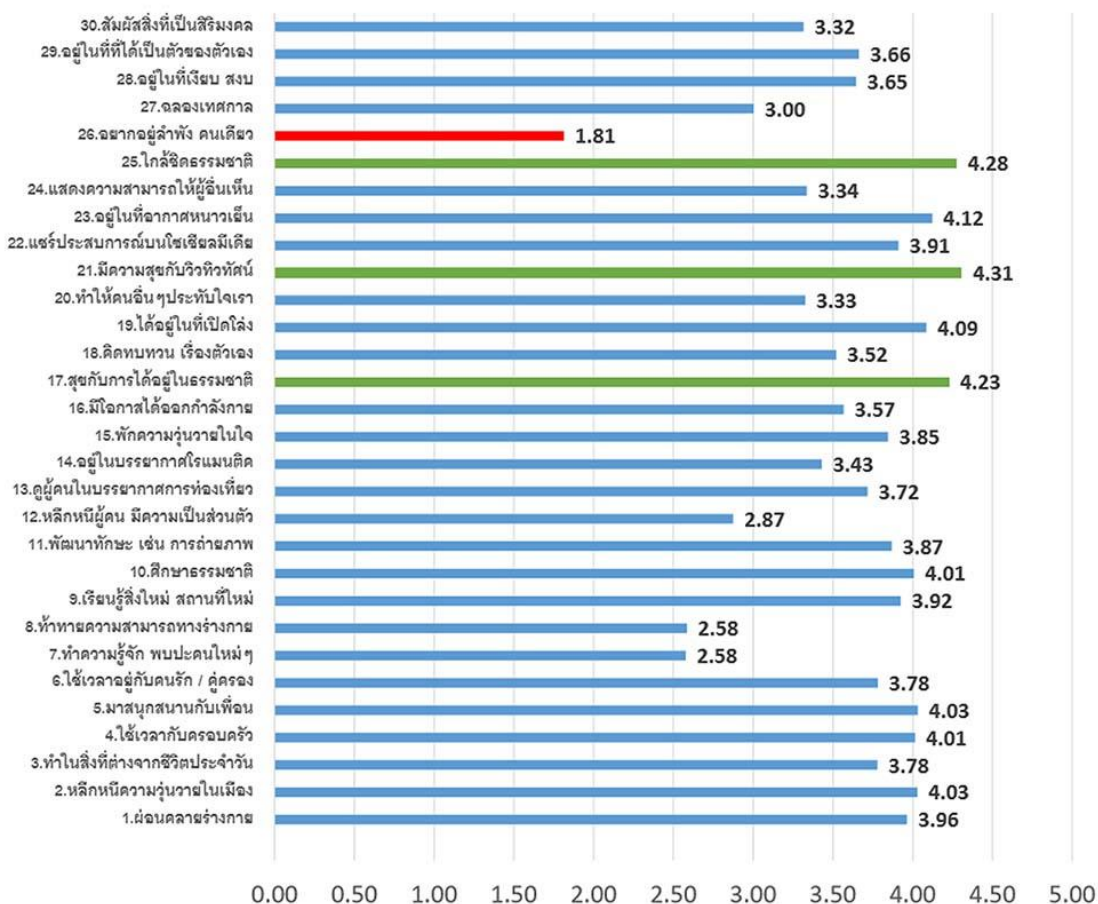
5.1.2.9 อื่นๆ : กลุ่มคณะทำงานพบน้อยที่สุด และใช้เวลาเพียง 0-2 ชม.เป็นการแวะ
เที่ยวตามเส้นทาง

จะเห็นได้ว่าแม้กลุ่มความสัมพันธ์ที่พบมากที่สุดจะเป็น “กลุ่มเพื่อน” แต่เมื่อกระจายตาม
ขนาดเป็นกลุ่มความสัมพันธ์ย่อย กลับพบว่า อันดับกลุ่มความสัมพันธ์ย่อยที่พบมากที่สุดคือ
“ครอบครัวขนาดเล็ก” รองลงมาคือ กลุ่มเพื่อนขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ ส่วนกลุ่ม
ความสัมพันธ์ย่อยที่พบน้อยที่สุดคือ กลุ่มคณะทำงาน

เมื่อจัดกลุ่มผู้ใช้งานแล้วจึงนำมาวิเคราะห์กับตัวแปรต่างๆ เพื่อหาลักษณะเด่นเฉพาะของแต่ละ
กลุ่มผู้ใช้ ตัวแปรได้แก่ พื้นที่ใช้งาน กิจกรรมที่ทำ ความคาดหวังต่อประสบการณ์ และความพึง
พอใจ

5.2 ความคาดหวังต่อประสบการณ์ และกิจกรรมที่ทำ

5.2.1 ความคาดหวังต่อประสบการณ์

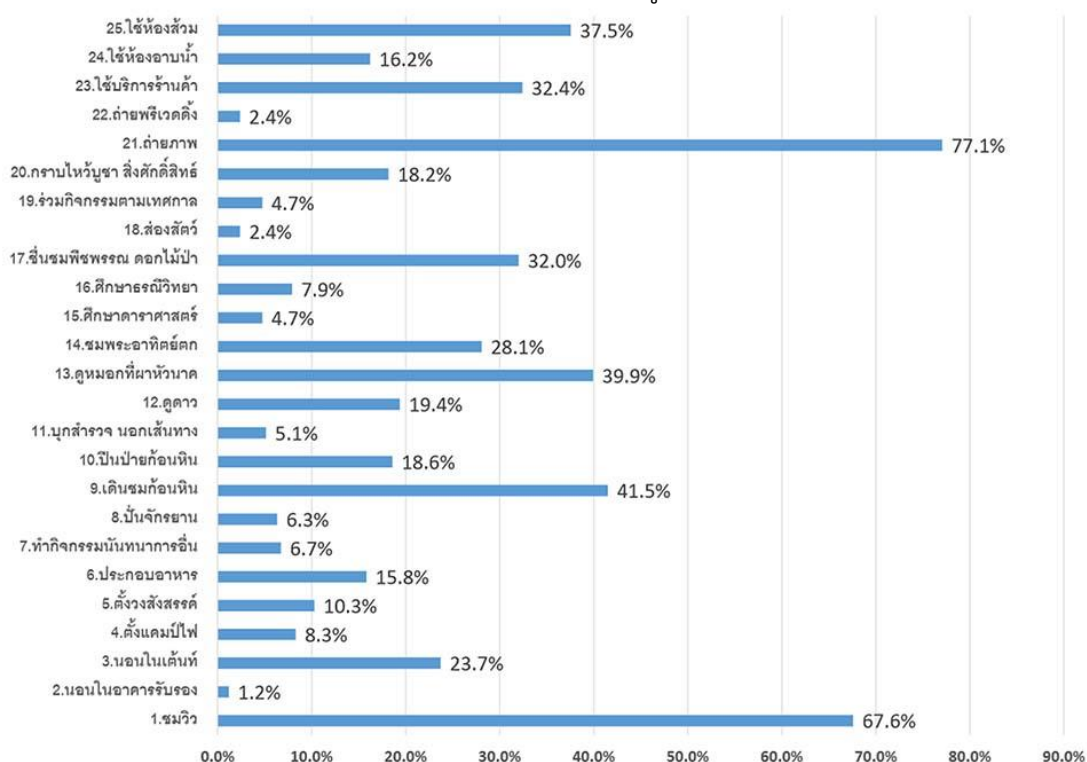
รูปภาพที่ 44 แผนภูมิแสดงคะแนนค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อประสบการณ์ในภาพรวม

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นว่า ความคาดหวังต่อประสบการณ์ในการมาท่องเที่ยวสูงที่สุด สามอันดับแรก(แถบสีเขียว) คือ “มีความสุขกับวิวทิวทัศน์” “ใกล้ชิดธรรมชาติ” “สุขที่ได้อยู่ในธรรมชาติ” ตามลำดับ ซึ่งทั้งหมดเกี่ยวข้องกับเรื่องธรรมชาติทั้งสิ้น และสิ่งที่ผู้ใช้คาดหวังประสบการณ์ในการมาครั้งนี้ น้อยที่สุด(แถบสีแดง) คือ “อยากอยู่ลำพังคนเดียว”

5.2.2 กิจกรรมที่ทำ

จากการเก็บแบบสอบถามสามารถประมวลกิจกรรมที่ผู้ใช้ทำในภาพรวมได้ดังนี้

รูปภาพที่ 45 แสดงค่าร้อยละของกิจกรรมที่ผู้ใช้ทำในภาพรวมทั้งหมด

จากแผนภูมิที่ 45 พบว่า การถ่ายภาพ เป็นกิจกรรมที่ผู้ใช้ทำมากที่สุดถึงร้อยละ 70 ของผู้ใช้ทั้งหมดที่มาเที่ยวมอหินขาว ซึ่งการถ่ายภาพสามารถเป็นได้ทั้งการบันทึกเรื่องราวประสบการณ์ เพื่อเก็บส่วนตัวหรือแบ่งปันให้ผู้อื่นรับรู้ หรือเป็นการเรียนรู้ทักษะก็ได้ทั้งนั้น รองลงมาคือ การชมวิว ทิวทัศน์ เดินชมก้อนหิน และชมหมอกที่หน้าผาตามลำดับ ซึ่งสังเกตได้ว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทัศนะสิ่งต่างๆในธรรมชาติทั้งสิ้น และสิ่งที่ผู้ใช้นิยมน้อยที่สุดทำคือ การนอนในอาคารรับรอง

5.2.3 ความคาดหวังต่อประสบการณ์และกิจกรรมในแต่ละกลุ่มผู้ใช้

เมื่อทราบถึงความคาดหวังต่อประสบการณ์และกิจกรรมในภาพรวมแล้ว จึงนำข้อมูลมา
จำแนกในแต่ละกลุ่มผู้ใช้อย่างน้อย เพื่อหาลักษณะเด่นและความแตกต่างของความต้องการในแต่ละกลุ่ม ได้
ดังนี้

ตารางที่ 12 ความคาดหวังต่อประสบการณ์และกิจกรรมในแต่ละกลุ่มผู้ใช้

กลุ่มผู้ใช้	ลักษณะร่วม		ลักษณะเด่น / พิเศษ	
	ความคาดหวังต่อประสบการณ์	กิจกรรมที่ทำ	ความคาดหวังต่อประสบการณ์	กิจกรรมที่ทำ
1) คนที่มา ลำพัง	- มีความสุขกับวิวทิวทัศน์ - ใกล้ชิดธรรมชาติ - สุขกับการได้อยู่ในธรรมชาติ - อยู่ในที่อากาศหนาวเย็น - ได้อยู่ในที่เปิดโล่ง	- ถ่ายภาพ - ดูดาว - ดูพระอาทิตย์ตก - ดูหมอก - ถ่ายภาพ - นอนเต็นท์ - ชมวิวทิวทัศน์ - ชื่นชมพรรณไม้ - ใช้บริการ - สาธารณูปโภคต่างๆ	- หลีกหนีผู้คน มีความเป็นส่วนตัว - หลีกหนีความวุ่นวายในเมือง - อยู่ในที่ที่ได้เป็นตัวของตัวเอง - ทำความสามารถทางร่างกาย - ผู้คนในบรรยากาศท่องเที่ยว	- ซ้อมวิ่ง
2) คู่รัก			- ใช้เวลาอยู่กับคนรัก / คู่ครอง - อยู่ในบรรยากาศโรแมนติก - อยู่ในที่ที่เงียบสงบ - ทำความรู้จัก พบปะคนใหม่ๆ	-
3) ครอบครัว ขนาดเล็ก			- ใช้เวลากับครอบครัว - ใช้เวลาอยู่กับคนรัก / คู่ครอง	-
4) ครอบครัว ขนาดกลาง			- ใช้เวลากับครอบครัว	- ประกอบอาหาร - แคมป์ไฟ
5) ครอบครัว ขนาดใหญ่			- ใช้เวลากับครอบครัว - มาสนุกสนานกับเพื่อน	- ประกอบอาหาร - ตั้งแคมป์ไฟ - ตั้งวงสังสรรค์

กลุ่มผู้ใช้	ลักษณะร่วม		ลักษณะเด่น / พิเศษ	
	ความคาดหวังต่อประสบการณ์	กิจกรรมที่ทำ	ความคาดหวังต่อประสบการณ์	กิจกรรมที่ทำ
6) กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก			- เรียนรู้สิ่งใหม่ สถานที่ใหม่ - ศึกษาธรรมชาติ	- เดินป่า - ปั่นจักรยาน
7) กลุ่มเพื่อนขนาดกลาง			- พัฒนาทักษะ เช่น การถ่ายภาพ	- ประกอบอาหาร - ตั้งแคมป์ไฟ - ตั้งวงสังสรรค์
8) กลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่			- พัฒนาทักษะ - ทำให้ผู้อื่นประทับใจเรา - แสดงความสามารถให้ผู้อื่นเห็น	- ประกอบอาหาร - ตั้งแคมป์ไฟ - ตั้งวงสังสรรค์ - กิจกรรมนันทนาการ อื่นๆ เช่น การจูนสัญญาณวิทยุ เทียบรวมรุ่น กลุ่มบิ๊กไบค์
9) อื่นๆ กลุ่ม คณะทำงาน			-	-

จากตารางที่ 12 พบว่าความคาดหวังต่อประสบการณ์ และกิจกรรมที่มีลักษณะร่วมของทุกกลุ่มเป็นการชื่นชมสิ่งต่างๆในธรรมชาติ ส่วนลักษณะพิเศษของแต่ละกลุ่มที่พบมีดังนี้

ผู้ที่มาล้าพัง มีความต้องการ “หลีกเลี่ยงและอยู่กับตัวเอง” แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าบางคนมีความต้องการที่จะ “เฝ้าดูผู้คนในบรรยากาศท่องเที่ยว” ซึ่งอาจขัดแย้งกัน จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ต่อไป

คูรัก มีความต้องการโดดเด่นในเรื่อง “บรรยากาศที่โรแมนติก และใช้เวลากับคนรัก ต้องการอยู่ในที่ที่เงียบสงบ” แต่ก็พบว่าบางส่วนมีความคาดหวังที่จะ “ทำความรู้จัก พบปะคนใหม่ๆ” ด้วย จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ต่อไป

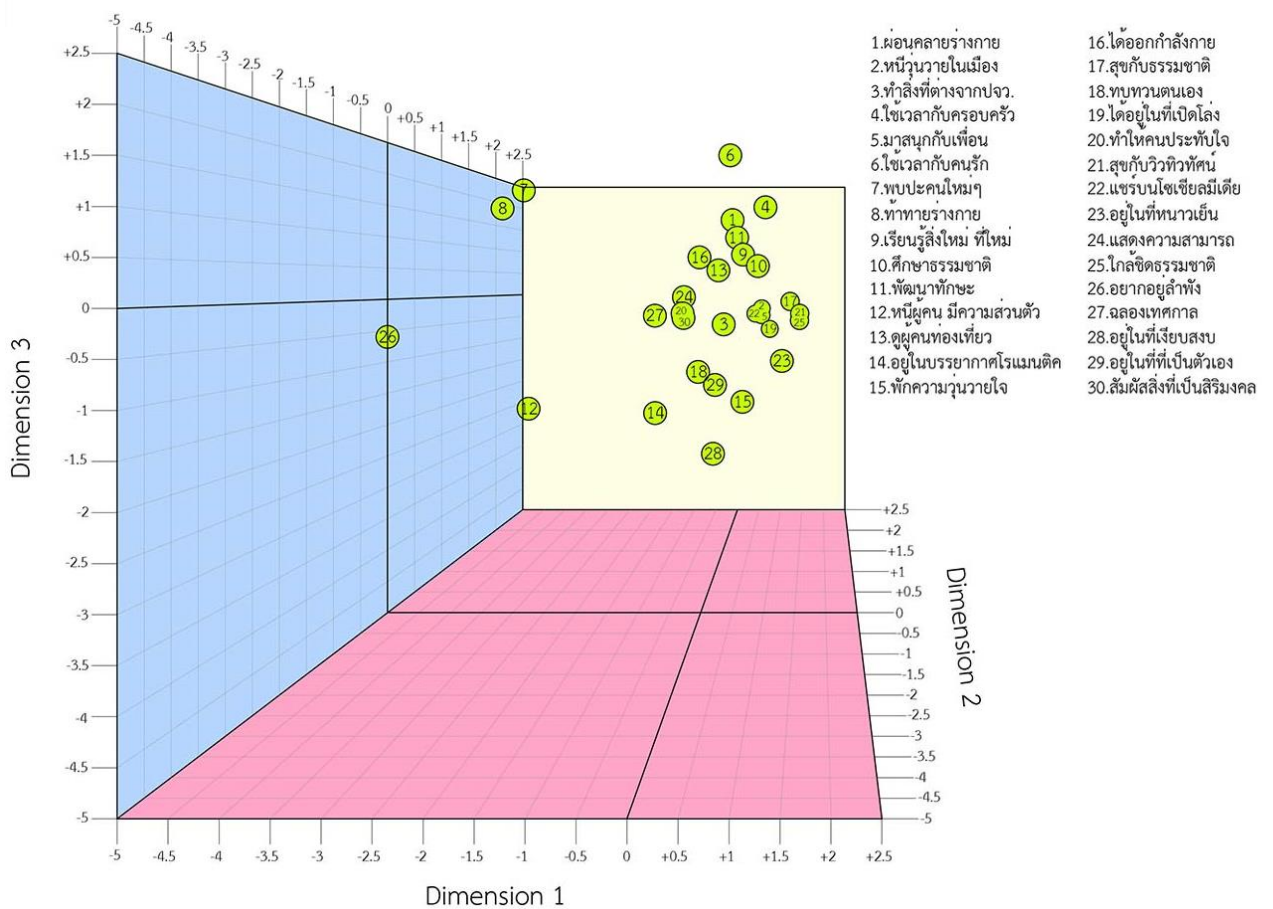
กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ในกลุ่มเพื่อนมีกิจกรรมที่เหมือนกันคือ การตั้งแคมป์ไฟ สังสรรค์ ประกอบอาหาร

กลุ่มขนาดเล็ก มีความต้องการเด่นในเรื่อง เรียนรู้สิ่งใหม่ สถานที่ใหม่ และศึกษาธรรมชาติ กลุ่มนี้มีการทำกิจกรรมเดินสำรวจป่า การเรียนรู้การถ่ายภาพ

ส่วนกลุ่มขนาดกลางและใหญ่ มีความคาดหวังที่คล้ายกันในเรื่องการพัฒนาทักษะ และพบว่าการรวมตัวของกลุ่มเพื่อนที่มีจำนวนมาก มีจุดประสงค์เพื่อการทำกิจกรรมพิเศษบางอย่าง เช่น กิจกรรมการรวมรุ่น การรวมกลุ่มบ๊ักไบค์ และการจูนสัญญาณวิทยุ มีความคาดหวังในเรื่องการแสดงความสามารถ และทำให้ผู้อื่นประทับใจ แสดงให้เห็นว่าจำนวนคนที่มาก มีผลต่อลักษณะกิจกรรมที่พิเศษขึ้น

ครอบครัวขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ กลุ่มนี้ไม่ว่าจะขนาดเท่าไรต่างก็มีความคาดหวังโดดเด่นที่เหมือนกันคือ “การใช้เวลากับครอบครัวและคนรัก” และยิ่งกลุ่มมีจำนวนมากจะมีความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นมาคือ “การมาสนุกกับเพื่อน” แสดงให้เห็นว่ากลุ่มครอบครัวขนาดใหญ่ ประกอบด้วยครอบครัวของเพื่อนด้วยนั่นเอง กิจกรรมที่ทำนั้นเหมือนกันหมดไม่ได้อยู่ที่จำนวน นั่นคือ “การตั้งแคมป์ไฟ สังสรรค์ ประกอบอาหาร” คล้ายกับกลุ่มเพื่อน

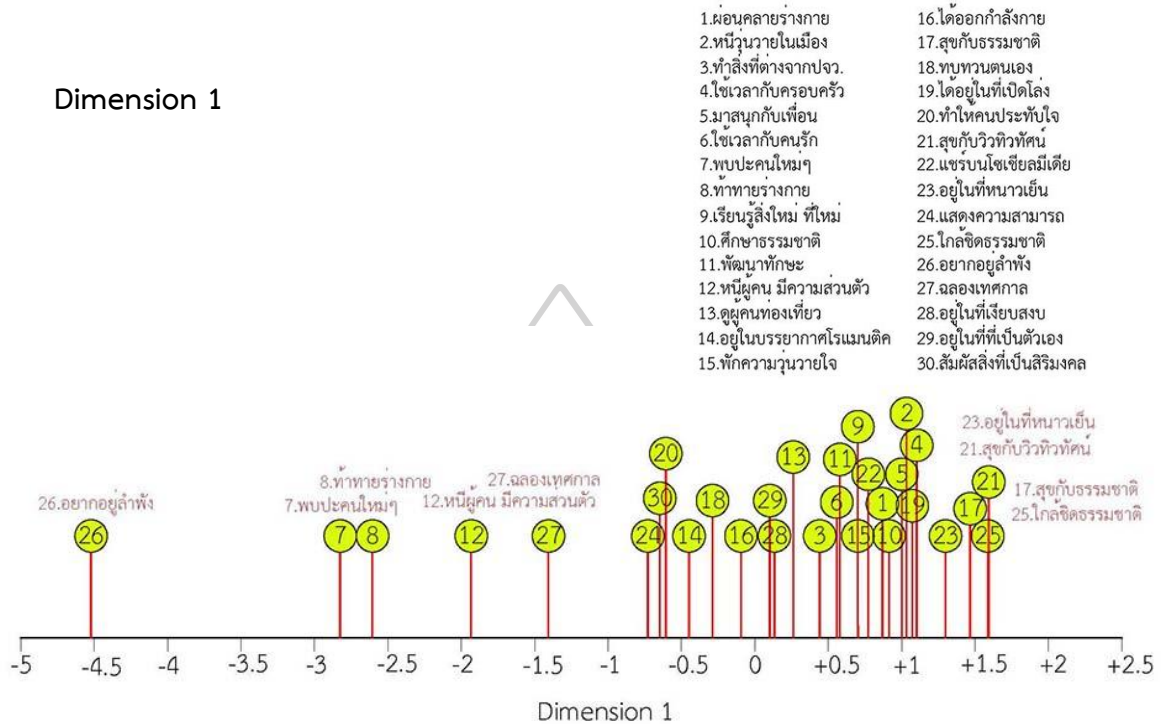
5.2.4 การจัดกลุ่มความคาดหวังต่อประสบการณ์ โดยใช้มาตราวัดพหุมิติ (MDS)

รูปภาพที่ 46 มาตราวัดความสัมพันธ์พหุมิติ

จากแผนภูมิข้างต้นการวิเคราะห์ต่อ โดยลงลึกถึงพฤติกรรมของผู้ใช้งานที่แตกต่างและมีความโดดเด่นกว่าผู้ใช้งานทั่วไป นั่นคือ ผู้ใช้ที่มალ่าพั้ง และผู้ใช้ที่เป็นคู่รัก โดยใช้การคำนวณทางสถิติ MDS (Multi Dimension Scale) สามารถวิเคราะห์แยกเป็น 3 มิติได้ดังนี้

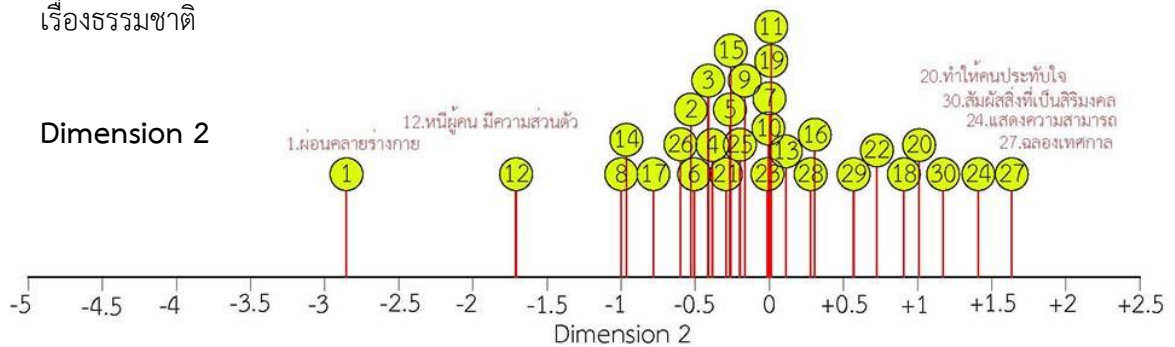
Dimension 1

รูปภาพที่ 47 มาตรฐานวัดพหุมิติ Dimension 1

วิเคราะห์ได้ว่า เป็นการเรียงตัวประสบการณ์ที่เป็นที่นิยมในแหล่งท่องเที่ยวนี้ จากน้อยไปมาก (จากซ้ายไปขวา) อาจบอกได้ว่าน้อยคนที่จะอยากอยู่ลำพัง เรื่องสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวนี้คือ เรื่องธรรมชาติ

Dimension 2

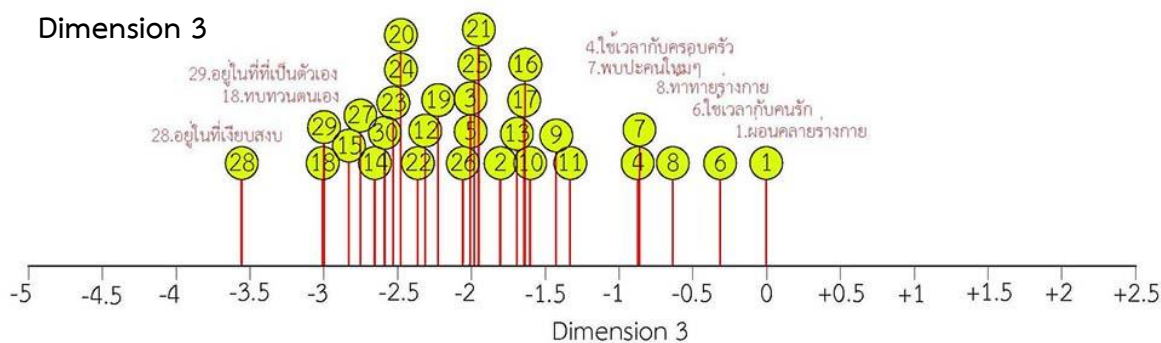
รูปภาพที่ 48 มาตรฐานวัดพหุมิติ Dimension 2

วิเคราะห์ได้ว่าแกนนี้บอกถึงความ Active - Passive ของประสบการณ์ ประสบการณ์ส่วนมากอยู่ตรงกลางค่อนข้างไปทางลบ อาจกล่าวได้ว่าความคาดหวังของผู้ใช้ที่มาที่นี่มาเพื่อที่จะสงบอยู่กับธรรมชาติมากกว่า และสังเกตว่ากลุ่ม Passive จะมีความสัมพันธ์กับกลุ่ม Escape ใน dimension

1 หากดูเป็น 3 มิติ แต่ที่มีเพิ่มเข้ามาคือเรื่องของ Nature ซึ่ง dimension1 กลุ่ม escape ไม่มีเรื่อง nature เลย แต่เมื่อพิจารณา dimension2 เข้าไปด้วย อาจกล่าวได้ว่า

- มีกลุ่ม escape ส่วนมากสนใจในกิจกรรมแบบ passive อยู่แต่ในที่สงบและเป็นธรรมชาติ

มีกลุ่ม escape ที่สนใจในกิจกรรม active แต่เป็นส่วนน้อย คือพวกที่อยากจะพบปะคนใหม่ๆและทำหายตนเอง ซึ่งข้อนี้สามารถอธิบายความขัดแย้งของความคาดหวังต่อประสบการณ์ของกลุ่มคนที่มาลำพัง จากการประมวลผลในตารางข้างต้นได้

รูปภาพที่ 49 มาตรวัดพหุมิติ Dimension 3

แกนนี้โดยภาพรวมกล่าวถึงความ Private -Public เรียงตัวเป็นปกติตามลักษณะของแต่ละประสบการณ์ แต่มีที่ที่น่าสนใจคือ

- กลุ่ม escape ที่มาเพื่อพบปะคนใหม่ๆจาก dimension 1 กลับโดดขึ้นไปอยู่ใน public หากดูเป็น 3 มิติ รวมอยู่ในประสบการณ์ที่มีคนมากๆ อาจกล่าวได้ว่า escape กลุ่มนี้จะแฝงตัวในที่มีคนมา และสนใจในกิจกรรม active
- กลุ่มที่ใช้เวลากับคนรัก กลับอยู่แยกกันกับ กลุ่มที่อยากอยู่ในบรรยากาศโรแมนติก อาจกล่าวได้ว่า กลุ่มคู่รักแบ่งออกเป็น เมื่ออยากอยู่ในบรรยากาศโรแมนติกจะอยากอยู่แบบ Private แต่การใช้เวลากับคนรักไม่จำเป็นต้อง private เสมอไป

จากการวิเคราะห์ ขอสรุปลักษณะผู้ใช้พิเศษ ที่ได้จาก MDS แบ่งออกเป็นประเภทดังนี้

คนที่มาลำพัง

- คนที่มาลำพัง และต้องการอยู่ลำพังอย่างแท้จริง มีความคาดหวังที่จะหลบหลีก หลีกหนีผู้คน อยู่ลำพังในที่ที่เป็นตัวเอง

- คนที่มาล่าฟัง เพื่อมาทำกิจกรรมท้าทายตัวเอง กลับอยากอยู่ในบรรยากาศที่ active สามารถอยู่ในฝูงชนได้ เพียงแต่การทำกิจกรรมทำไปโดยล่าฟัง เช่น ปั่นจักรยาน เดินป่า ซ้อมวิ่ง
- คนที่มาล่าฟัง เพื่อต้องการพบปะ ทำความรู้จักคนใหม่ๆ คล้ายกับข้างบน เพียงมีความต้องการอยู่ในฝูงชนมากกว่า มีทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น มักเฝ้ามองผู้คนในบรรยากาศ ท่องเที่ยว เข้าร่วมเทศกาล และเป็นช่างภาพ

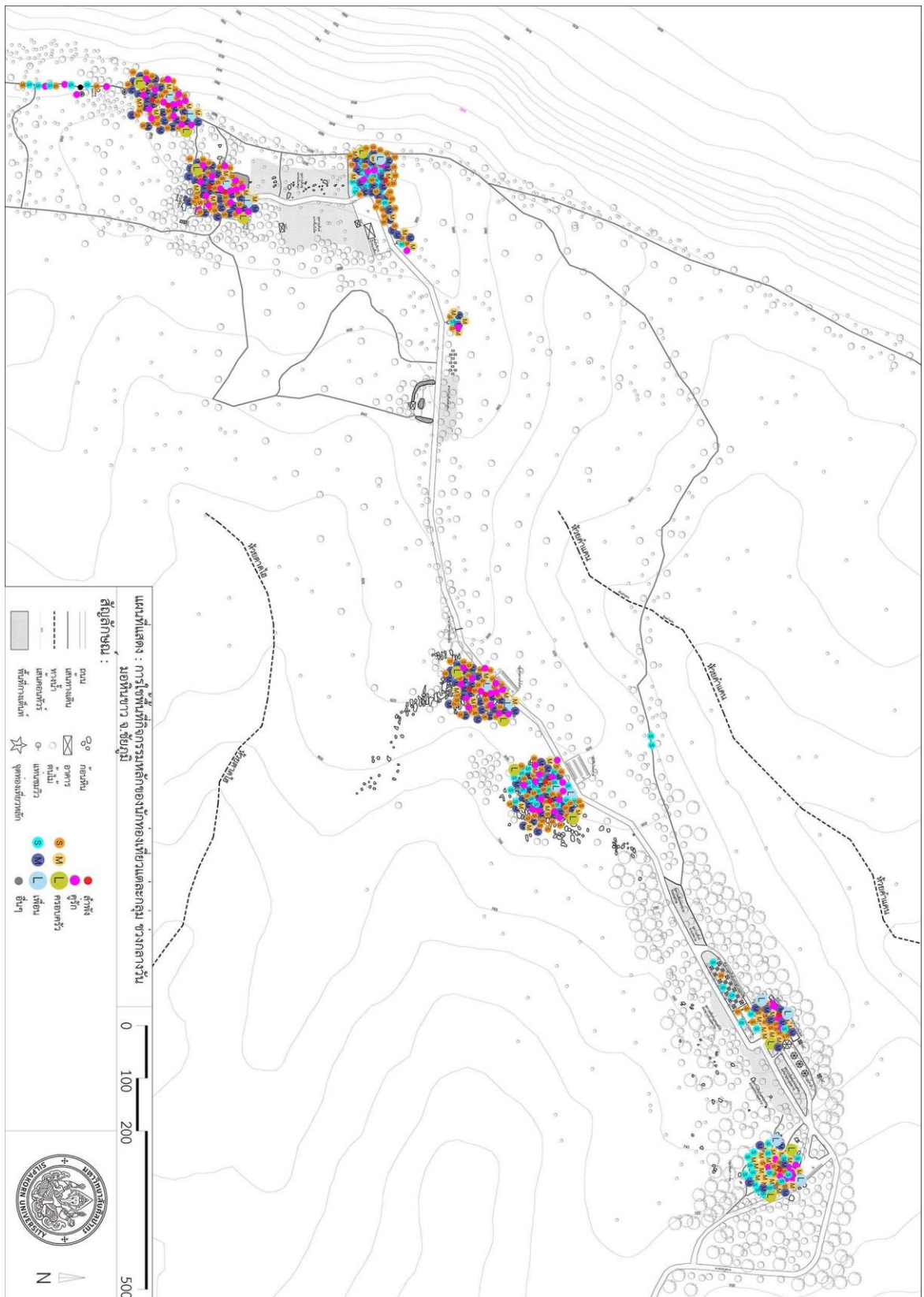
คูรัก

- คูรักโซเซียล ใช้เวลากับคนรักท่ามกลางผู้คน ยินดีที่จะอยู่ร่วมกันในที่ที่มีผู้คนมากมาย ทำความรู้จักคนใหม่ๆ หาเพื่อนใหม่
- คูรักรักสงบ คูรักที่หลีกเลี่ยงผู้คน ต้องการความเป็นส่วนตัว ชอบการได้อยู่ใกล้ชิด ธรรมชาติและห่างไกลผู้คน

5.3 กลุ่มผู้ใช้และการใช้งานพื้นที่

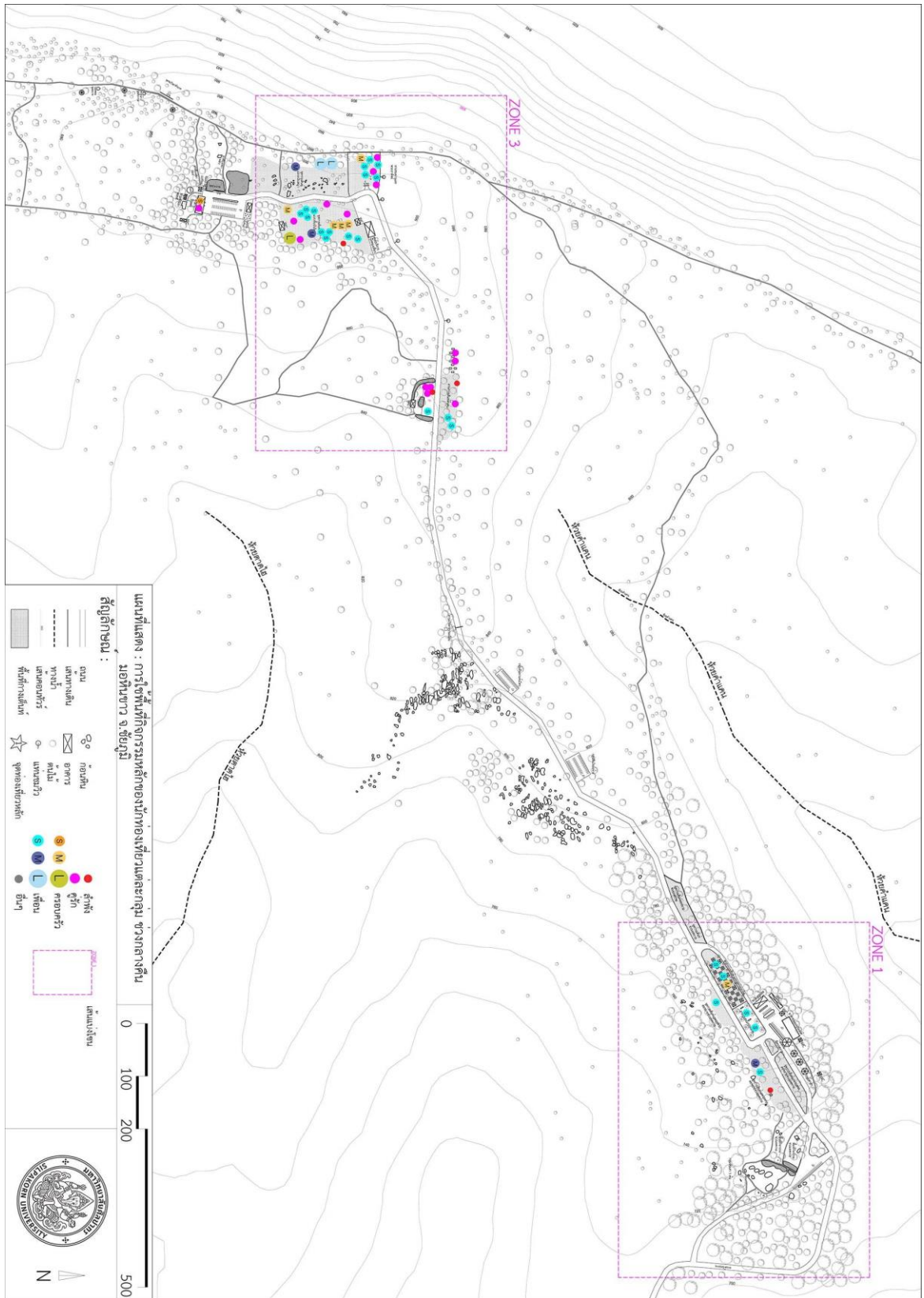
เมื่อทราบลักษณะผู้ใช้งาน และสามารถจำแนกกลุ่มผู้ใช้งานแล้ว จึงทำการใส่ข้อมูลกลุ่มผู้ใช้งานลงบนแผนที่เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้งานพื้นที่หลักของแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสังเกตการณ์ แยกกิจกรรมเป็นกลางวันและกลางคืน ดังนี้

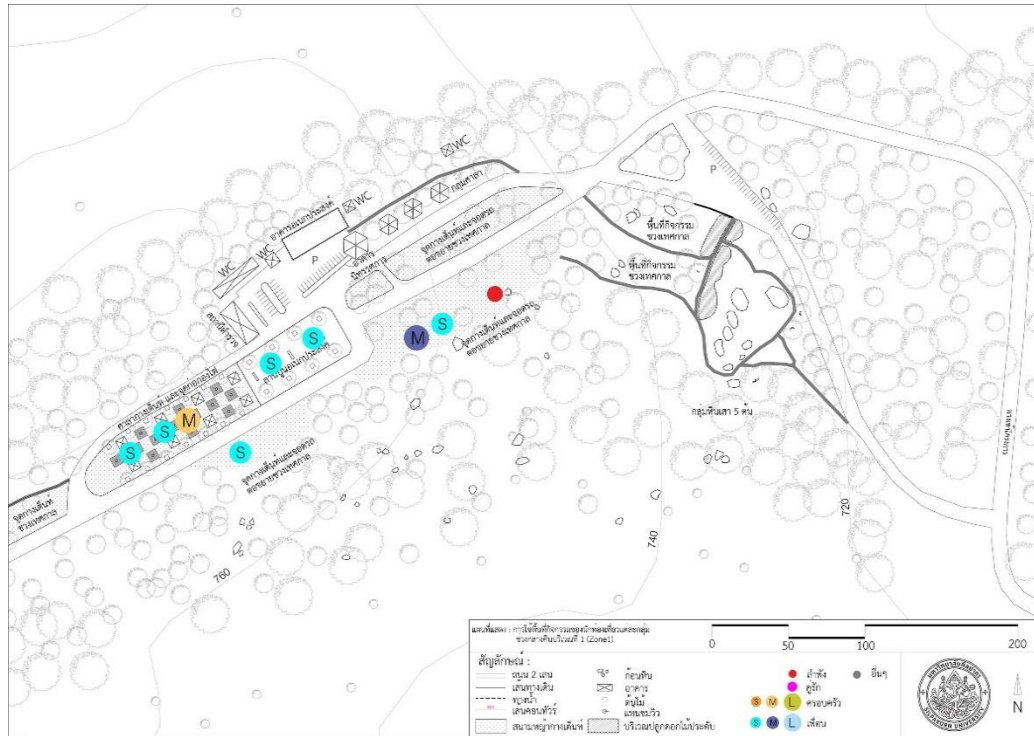
รูปภาพที่ 50 การใช้พื้นที่ของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม ช่วงกลางวัน
 จากภาพที่ 50 พบว่ามีการใช้งานจากกลุ่มผู้ใช้ทุกกลุ่มบนพื้นที่กิจกรรมหลักในช่วงกลางวัน
 กระจายตัวเหมือนกันสม่ำเสมอทุกจุด โดยเฉพาะจุดท่องเที่ยวหลักและจุดอำนวยความสะดวก

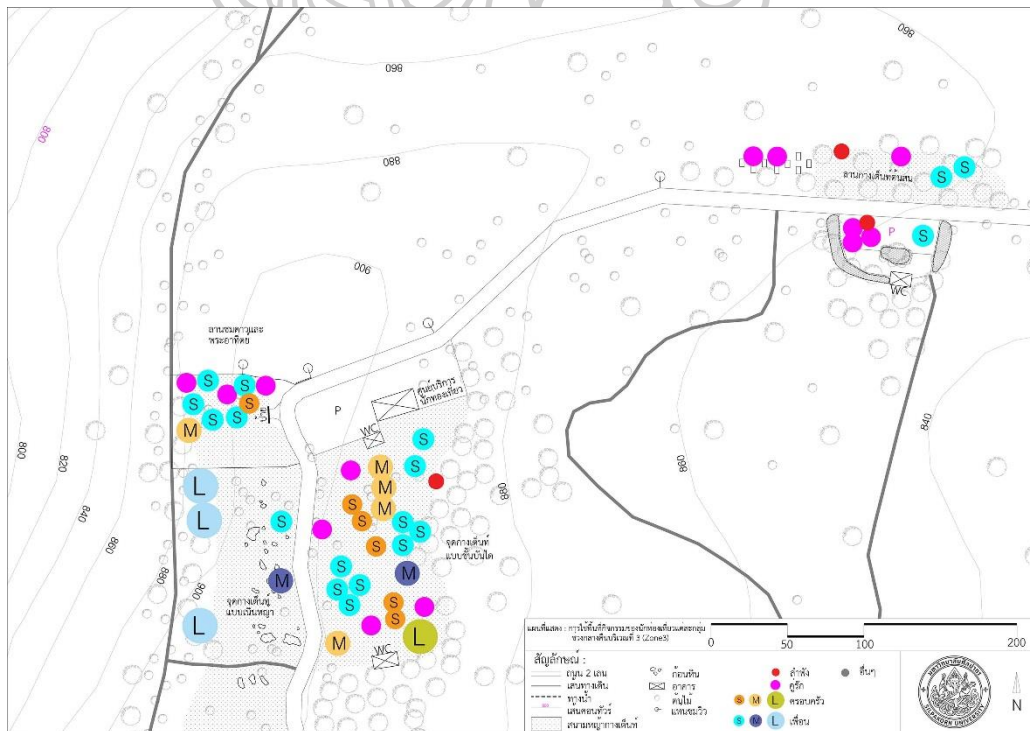

รูปภาพที่ 51 การใช้พื้นที่ของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม ช่วงกลางคืน

จากภาพที่ 51 พบว่าการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้แต่ละกลุ่มบนพื้นกิจกรรมหลักในช่วงกลางคืน มีการใช้งานพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการกางเต็นท์ และจุดดูดาว ซึ่งพื้นที่กางเต็นท์มีการเลือกใช้พื้นที่ของแต่ละกลุ่มแบ่งแยกอย่างชัดเจน พบเห็นได้ในบริเวณที่ 1 และ 3 ดังนี้

รูปภาพที่ 52 แผนที่การใช้พื้นที่กิจกรรมช่วงกลางคืนของบริเวณที่ 1

รูปภาพที่ 53 แผนที่การใช้พื้นที่กิจกรรมช่วงกลางคืนของบริเวณที่ 3

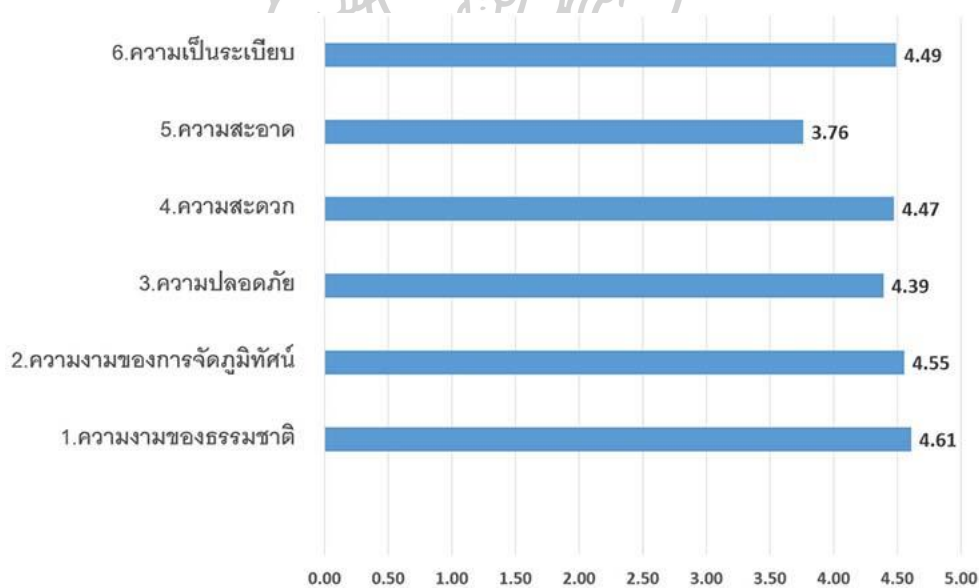
จากแผนผังข้างต้น สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกพื้นที่การตั้งเต็นท์ของผู้ใช้แต่ละกลุ่มได้ดังนี้
ตารางที่ 13 พฤติกรรมการเลือกพื้นที่กางเต็นท์ของกลุ่มผู้ใช้

กลุ่มผู้ใช้	พฤติกรรมกรรมการเลือกพื้นที่
1) คนที่มาล่าสัตว์	กระจายตัวในพื้นที่หลายแบบ แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้ที่มาล่าสัตว์ นั้นมีความต้องการบรรยากาศที่หลากหลาย มีทั้งที่อยู่รวมกลุ่มกับกลุ่มอื่นๆ พื้นที่ที่ค่อนข้างเงียบสงบ และปลีกตัวมากที่สุดหรือพื้นที่ห่างไกลผู้คนแบบสุดโต่ง หันหน้าออกสู่ธรรมชาติ
2) คู่รัก	- คู่รักโซเซียล เลือกพื้นที่ที่สะดวกสบาย ปลอดภัย และยินดีที่จะอยู่ร่วมกันในที่ที่มีผู้คนกลุ่มอื่น ใกล้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว หรือในอาคารรับรอง - คู่รักรักสงบ เลือกพื้นที่ที่ความเป็นส่วนตัว ยอมอยู่ในที่ที่มีความสะดวกสบายน้อยลง แลกกับการได้อยู่ใกล้ธรรมชาติและห่างไกลผู้คน ด้านหนึ่งจะหันออกสู่ธรรมชาติ และมีต้นไม้ปิดบังทำให้ดูเป็นส่วนตัวยิ่งขึ้น ได้แก่ แคร่ไม้ไผ่ และลานต้นสน
3) ครอบครัวขนาดเล็ก	กลุ่มครอบครัวจะมีพฤติกรรมเลือกที่หลบนอนที่คล้ายกัน ได้แก่
4) ครอบครัวขนาดกลาง	- พื้นที่โล่งกว้าง พื้นราบ เดินเข้าถึงสะดวกและนอนสบาย
5) ครอบครัวขนาดใหญ่	- อยู่ใกล้เจ้าหน้าที่ ปลอดภัย มีแสงสว่างส่องถึง - ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก ใกล้ลานจอดรถ - พื้นที่ที่มีขอบเขตชัดเจน มีลักษณะปลอดภัย มองเห็นได้ทั่วถึง - มีการใช้พื้นที่ตั้งกองไฟ - ไม่เน้นบรรยากาศธรรมชาติ - หันหน้าเต็นท์เข้าหากัน สิ่งที่แตกต่างกันเกี่ยวกับเรื่องของขนาดกลุ่มครอบครัว คือความต้องการขนาดพื้นที่ที่แตกต่างกันตามจำนวนสมาชิกเท่านั้น
6) กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก	มีการเลือกพื้นที่หลายลักษณะ ได้แก่ ลานต้นสนที่สงบและเน้นวิวธรรมชาติ ลานสนามหญ้าที่สะดวกปลอดภัยแม้จะมีผู้คน และ ศาลากับลานปูนสำหรับกางเต็นท์ที่ห่างไกลความเป็นธรรมชาติ
7) กลุ่มเพื่อนขนาดกลาง	คล้ายกับกลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก แต่ด้วยจำนวนคนที่มากขึ้น การเลือกพื้นที่จึงต้องมองหาที่กว้างขวางขึ้น สามารถต่อขยายได้ไม่มีขอบเขตจำกัด จึงไม่พบกลุ่มนี้ในศาลาหรือลานปูน

กลุ่มผู้ใช้	พฤติกรรมทางเลือกพื้นที่
8) กลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่	กลุ่มนี้มีความแตกต่างโดดเด่นเห็นได้ชัด เนื่องจากกิจกรรมที่มีความเฉพาะ ยิ่งกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ ยิ่งต้องการพื้นที่ที่กว้างและมีความเป็นเจ้าของพื้นที่ มีการสร้างขอบเขตขึ้นมาโดยใช้เสียง ยิ่งทำให้กลุ่มเล็กๆ ย่อยๆ ขยับตัวออกห่าง อยู่ไกลเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะดวก แม้ว่าพื้นที่ไม่เป็นพื้นราบก็ตาม พื้นที่มีลักษณะโล่ง และมีการสร้างขอบเขตด้วยกลุ่มต้นไม้
9) อื่นๆ กลุ่มคณะทำงาน	ไม่พบว่ามีอาการพักค้างคืน

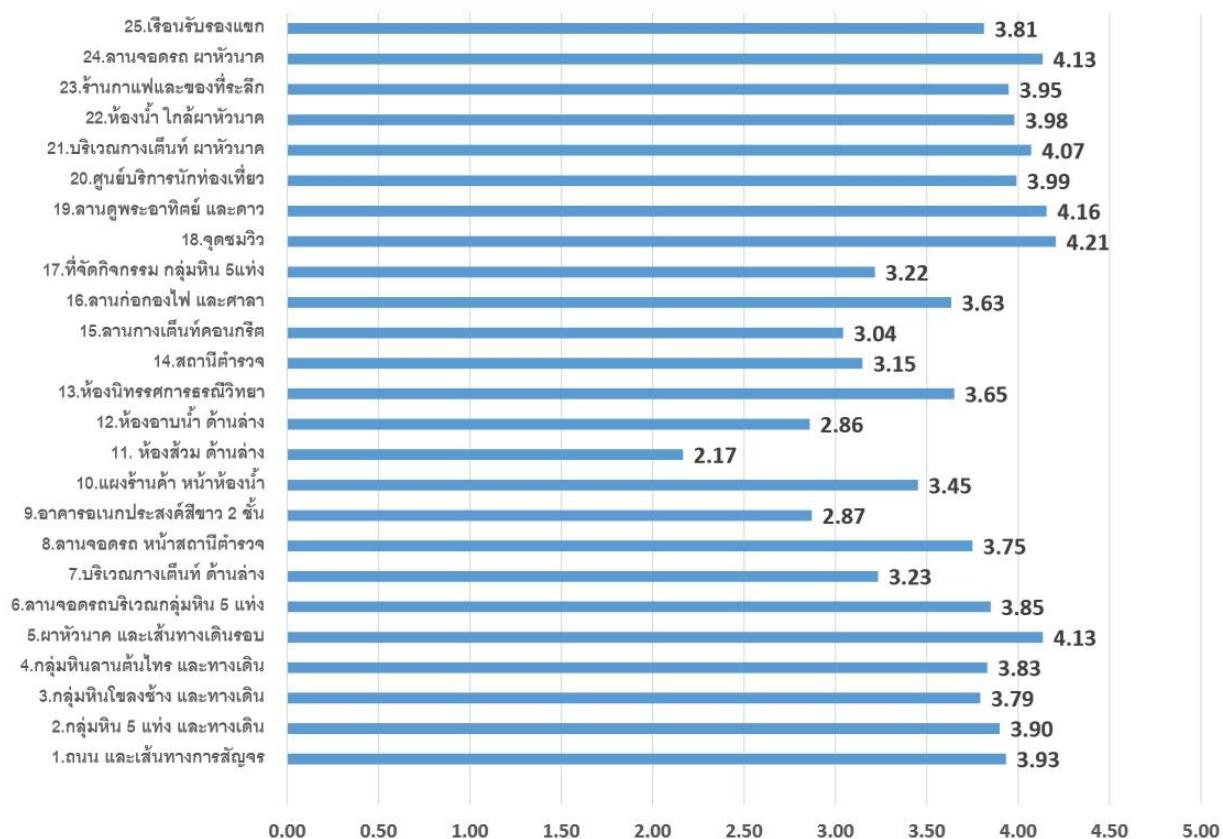
5.4 ความพึงพอใจ และปัญหา

ความพึงพอใจได้จากการประมวลผลข้อมูลแบบสอบถาม ประกอบด้วยความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่างๆของโครงการ และความพึงพอใจในการใช้งานพื้นที่ ดังนี้

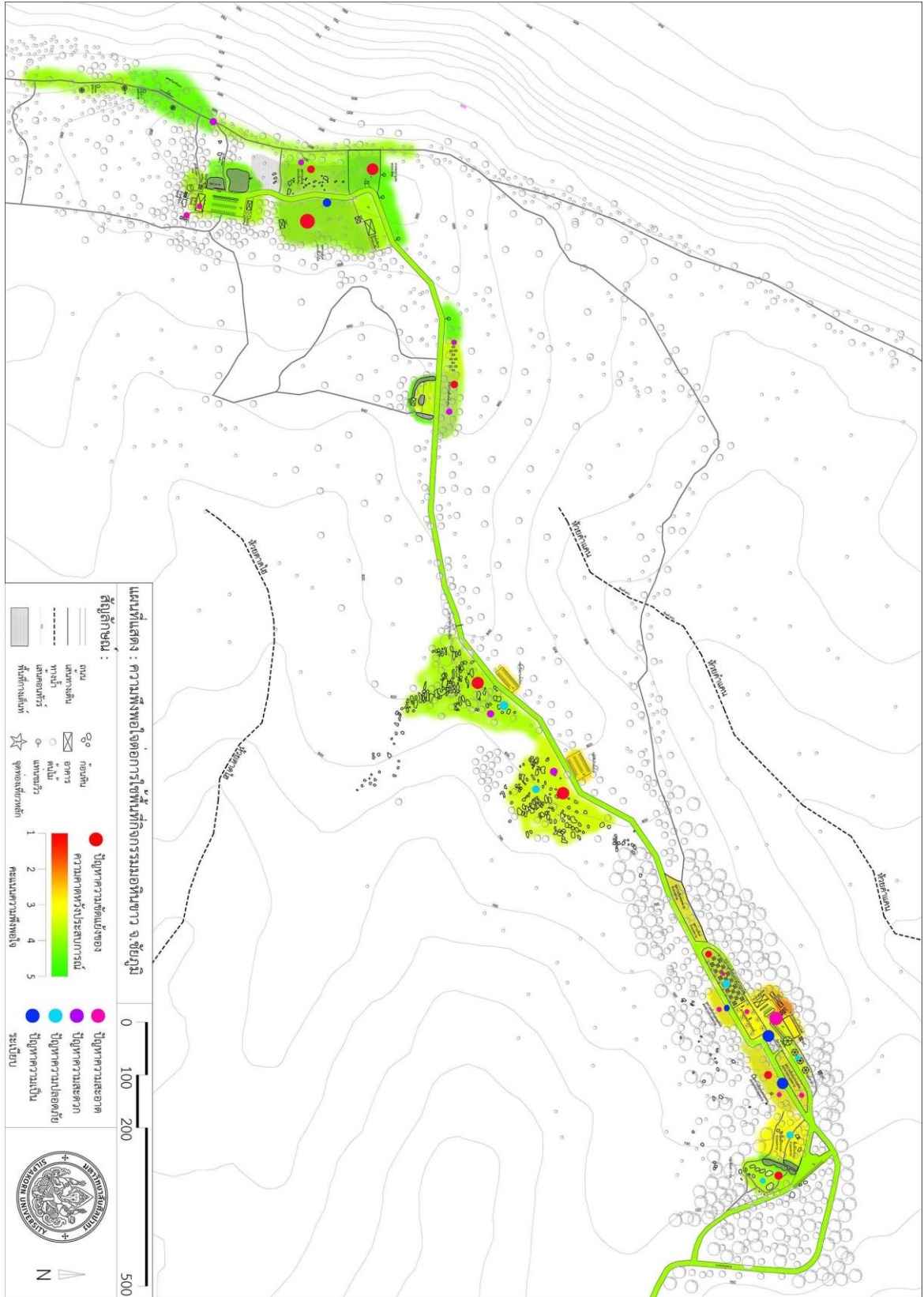
รูปภาพที่ 54 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่างๆของแหล่งท่องเที่ยว

จากแผนภูมิข้างต้น เรื่องที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ความสะอาด จำเป็นต้องมีการแนะนำแก้ไขต่อไป และเมื่อทราบความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่างๆแล้ว จึงควรทราบถึงความพึงพอใจในพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงปัญหาอันก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อไป

รูปภาพที่ 55 แสดงค่าคะแนนความพึงพอใจในพื้นที่กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว

และจากการสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัยเอง ข้อมูลความพึงพอใจจากแผนภูมิข้างต้น และการรวบรวมข้อความเห็นเพิ่มเติม (comment) ที่ได้จากกลุ่มผู้ใช้ จึงสามารถสร้างเป็นแผนที่ความพึงพอใจและปัญหาด้านต่างๆที่พบบนพื้นที่กิจกรรมได้ดังนี้

รูปภาพที่ 56 ความพึงพอใจต่อการใช้งานพื้นที่และบริเวณที่พบปัญหา

จากภาพข้างต้นสังเกตว่า พื้นที่ท่องเที่ยวทั้งหมดมีสีคอนกรีตไปทางเขียวเหลือง บอความพึงพอใจในภาพรวมว่าพึงพอใจมาก โดยจุดที่มีความพึงพอใจมากและมากที่สุดคือ จุดท่องเที่ยวหลัก จุดชมวิวที่เป็นลักษณะภูมิทัศน์ธรรมชาติ ส่วนจุดที่มีสีคอนกรีตไปทางเหลืองถึงส้ม แสดงถึงความพึงพอใจปานกลางและพึงพอใจน้อย คือส่วนที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นที่ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว และสามารถรวบรวมจุดที่พบปัญหา จำแนกออกมาได้ดังนี้

5.4.1 ปัญหาด้านความสะอาด

- พบว่าจุดทิ้งขยะมีไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึงและไม่อยู่ในบริเวณที่สังเกตได้ง่าย ทำให้มีปัญหาคขยะ บริเวณที่พบ พบได้ทั่วไปโดยเฉพาะบริเวณที่มีคนหนาแน่น
- การรักษาความสะอาดของบริเวณสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณที่พบมากที่สุดคือ ห้องน้ำ และ จุดชำระล้าง

รูปภาพที่ 57 ปัญหาด้านความสะอาด

5.4.2 ปัญหาด้านความสะดวก

- การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ได้แก่ ห้องน้ำ ผู้พิการ พื้นที่กิจกรรมต่างระดับ ไม่มีทางลาดเพื่อคนพิการ
- การเข้าถึงจุดท่องเที่ยวหลักของผู้สูงอายุ และผู้พิการ มีความชัน ขรุขระ หรือลักษณะการปูทางเท้าไม่เอื้อต่อการก้าวเดิน
- การเข้าถึงจุดท่องเที่ยวหลักของในฤดูกาลต่างๆ เช่น บริเวณลานหินโคลง ช้างในหน้าแล้งจะมีหญ้าแห้งสูงที่ไม่ได้รับการตัด ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าชมพื้นที่ได้ทั่วถึง และ พื้นที่ที่ถูกถางหญ้าเพื่อรองรับกิจกรรมเป็นผืนดินและมีความลาดชัน ในหน้าฝน พื้นที่นี้กลายเป็นพื้นโคลนเกิดความไม่สะดวกและเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย
- จำนวนห้องน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งานเมื่อเป็นช่วงเทศกาล และมีปัญหาน้ำไม่ไหล จนเกิดการบุกรุกพื้นที่ธรรมชาติ
- พื้นที่กางเต็นท์ไม่สะดวกสำหรับผู้สูงอายุ แต่อาคารรับรองเองไม่ได้อยู่ในบรรยากาศธรรมชาติ ทำให้ผู้สูงอายุเลือกไปพักรีสอร์ทข้างนอก

- แสงสว่างไม่เพียงพอในจุดสำคัญ ได้แก่ ทางเดินไปยังจุดอำนวยความสะดวก

สะดวก

รูปภาพที่ 58 ปัญหาด้านความสะดวก

5.4.3 ปัญหาด้านความปลอดภัย

- มีพื้นที่ใช้งานที่ถูกทิ้งร้าง เกิดเป็นแหล่งชอนสุ่มในตอนกลางคืน ได้แก่ สถานีตำรวจ ศาลา อาคารอเนกประสงค์

- แสงสว่างไม่เพียงพอ ทำให้บางพื้นที่อาจกลายเป็นพื้นที่สุ่มเสี่ยงเกิดอันตราย

- พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีขนาดใหญ่ และมีระยะห่างของแต่ละจุดค่อนข้างมาก บวกกับการดูแลพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึงเพียงพอโดยเฉพาะในเวลากลางคืน ทำให้มีการใช้งานพื้นที่ที่ลับตาเป็นแหล่งชอนสุ่มและทะเลาะวิวาท และเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวใกล้ชุมชน มีการควบคุมการเข้า-ออกเพียงบางพื้นที่ ทำให้มักมีกลุ่มวัยรุ่นมาตั้งวงกินสุรา ก่อกองไฟในพื้นที่ที่ไม่มีการใช้งานกลางคืน เช่น ลานจอดรถที่จุดชมหิน

- บริเวณหน้าผามีเพียงบางส่วนที่ทำรั้วกัน เนื่องจากเหตุผลด้านความงามและธรรมชาติ ประกอบกับไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล

- ความชำรุดเสื่อมโทรมที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย ได้แก่ แท่นชมวิวที่เป็นไม้ และแคร่ไม้ไผ่สำหรับกางเต็นท์บริเวณที่ลาดชัน

- ไม่มีการควบคุมหรือกำหนดเขตการเข้าถึงก้อนหิน ในบางจุดที่เสี่ยงจะเกิดอันตราย เช่น หินที่มีลักษณะคอดกั้ว จากการถูกกัดเซาะจนแตกหล่น ไกล่ถล่ม

รูปภาพที่ 59 ปัญหาด้านความปลอดภัย

5.4.4 ปัญหาด้านความเป็นระเบียบ

- การจอดรถและกางเต็นท์ที่ไม่ได้ถูกควบคุมให้เป็นระเบียบ อาจเกิดจากตำแหน่งลานจอดรถและตำแหน่งลานกางเต็นท์ที่มีถนนตัดผ่าน ทำให้เกิดปัญหาคนจอดรถข้างถนนเพื่อจะได้ใกล้กับเต็นท์ ส่วนลานจอดรถถูกนำไปใช้งานเป็นตลาดขายสินค้า ทำให้ที่จอดรถไม่เพียงพอ ล้นออกมาตามถนน หรือการจอดรถล้ำเข้าไปในพื้นที่ธรรมชาติ เกิดมลพิษทั้งทางสายตา และมลพิษทางอากาศ จะพบเหตุการณ์นี้ในช่วงเทศกาล

รูปภาพที่ 60 ปัญหาด้านความเป็นระเบียบ

5.4.5 ปัญหาด้านการจัดการภูมิทัศน์กายภาพ

5.4.5.1 ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้แต่ละกลุ่มที่มีความต้องการพื้นที่กางเต็นท์-ตั้งแคมป์ที่ต่างกัน เมื่อจำเป็นต้องใช้พื้นที่บริเวณใกล้เคียงกัน ได้แก่

- กลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่ต้องการใช้พื้นที่ที่ห่างไกลจากเจ้าหน้าที่และทำกิจกรรมที่มีเสียงดังได้ จึงเลือกพื้นที่บริเวณใกล้หน้าผา ทำให้เป็นการรบกวนกลุ่มเพื่อนขนาดเล็กที่อยู่ใกล้เคียงที่ต้องการพื้นที่ขนาดเล็กที่ใกล้ชิดธรรมชาติเท่านั้น

- คู่รักที่เลือกตั้งเต็นท์บนแคร่ไม้ไผ่ที่ถูกจัดเตรียมไว้ให้ เพื่อหวังกำหนดขอบเขตระยะห่างกับผู้อื่นเพื่อจะได้ความเป็นส่วนตัวนั้น แต่มุมมองเมื่อใช้งานจริงกลับยังมองเห็นผู้ใช้กลุ่มอื่นๆ ใกล้เคียงอยู่ เนื่องจากที่เนินที่ถูกกางให้โล่ง

- กลุ่มครอบครัวขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยสมาชิกหลายวัย ต้องการอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่ จึงจำเป็นต้องใช้ลานกางเต็นท์ชั้นบันได แต่เนื่องจากการต้องการพื้นที่กางเต็นท์ขนาดใหญ่และต่อเนื่องเป็นผืนเดียว อีกทั้งลานชั้นบันไดเป็นพื้นที่ที่นิยมในการตั้งแคมป์มากที่สุด จึงทำให้ยังไม่สามารถหาพื้นที่ลักษณะนี้ได้

5.4.5.2 ปัญหาการจัดการภูมิทัศน์กายภาพอื่นๆ

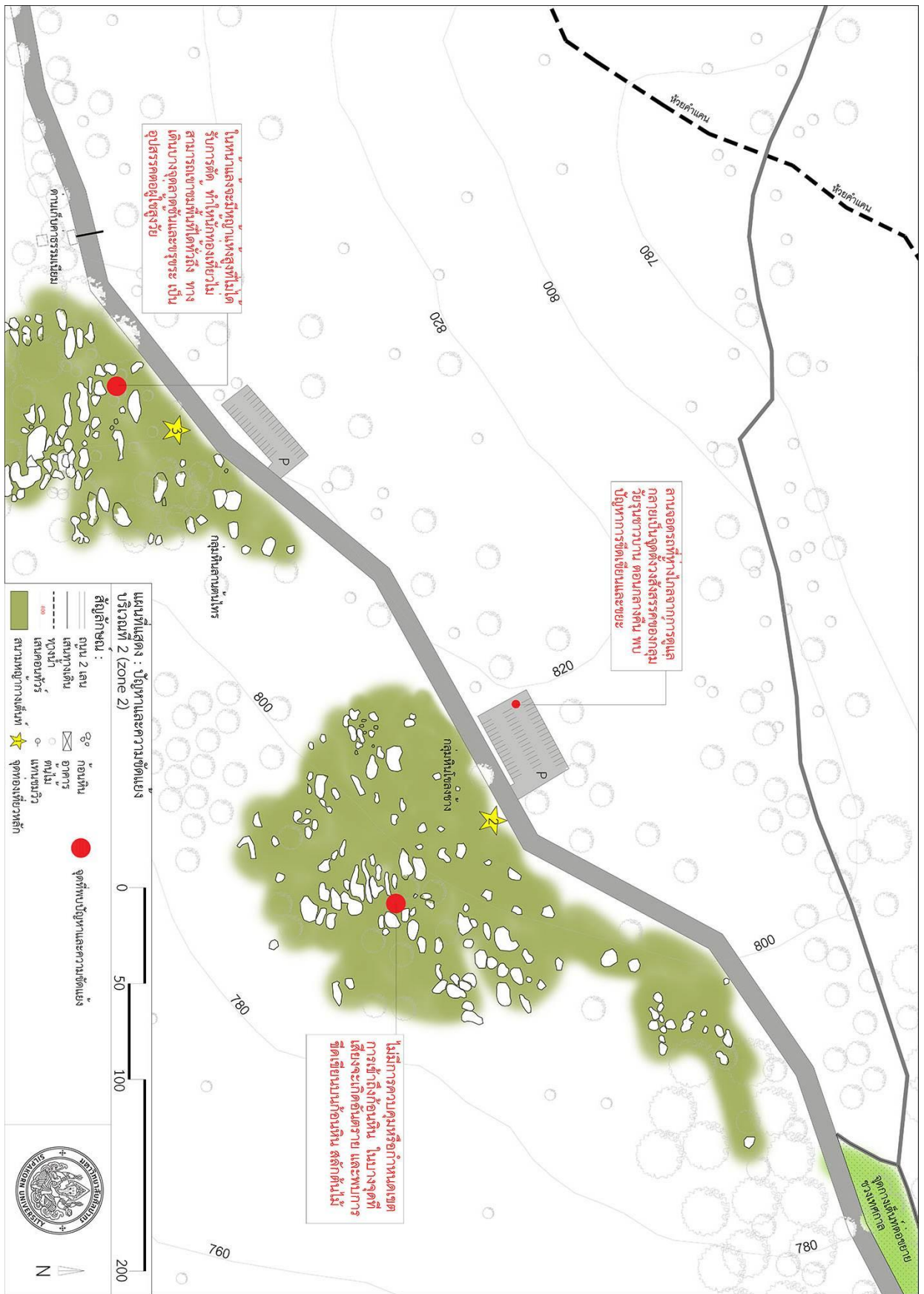
- ทางเดินเพื่อเข้าถึงลานหินที่เปลี่ยนไปตามฤดูกาล พบว่าบางฤดูสามารถเข้าได้แต่บางฤดูเข้าถึงไม่ได้ ได้แก่ เรื่องความสูงของต้นหญ้าที่ขึ้นรก ความแฉะของดินจนกลายเป็นโคลน
- ป้ายและสัญลักษณ์ต่างๆในแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายหลายของรูปแบบทำให้ดูไม่ต่อเนื่องกัน
- ขาดป้ายสำหรับให้ความรู้ในจุดต่างๆ เช่น การกำเนิดลานหิน หรือ ลักษณะพิเศษของก้อนหิน มีเพียงที่อาคารนิทรรศการซึ่งเสียค่าธรรมเนียมแล้ว
- แสงประดิษฐ์ตกแต่งก้อนหินที่มีสีสันฉูดฉาดดูแปลกแยกไม่เป็นธรรมชาติ
- การประดับประดาด้วยดอกไม้เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมาก แต่การประดับด้วยดอกไม้ต่างถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้แหล่งท่องเที่ยวขาดเอกลักษณ์
- การวางลานจอดรถใกล้กับจุดชมวิวและลานหิน แม้จะเป็นการอำนวยความสะดวก แต่ก็ทำให้มุมมองที่ไม่เป็นธรรมชาติ มีภาพรถ เสียงเครื่องยนต์และกลิ่นควันขณะเดินชมธรรมชาติ
- เส้นทางศึกษาธรรมชาติ แม้จะมีการติดป้ายชื่อประจำต้นไม้ แต่ยังขาดป้ายบอกเส้นทาง ระยะทาง และป้ายให้ความรู้ตามจุดต่างๆ
- บริเวณเสาหิน 5 แท่งมีรั้วล้อมรอบ แต่ไม่มีประสิทธิภาพที่จะกั้นนักท่องเที่ยวให้เข้าไปในรั้วได้ เนื่องจากไม่มีป้ายควบคุมการใช้งาน การเข้าถึงพื้นที่ที่เปราะบาง หรือแม้แต่บริเวณลานหินอื่นๆก็ไม่มีกำหนดแนวเขตพื้นที่ที่เปราะบางทางธรรมชาติที่ไม่ควรเข้าไป
- มีต้นไม้ถูกสลัก ฟัน และขีดถูกเกิดความไม่สวยงาม และเป็นการทำลายธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวในเวลากลางวันมีอากาศร้อนและแห้งแล้ง เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ที่มีร่มเงาธรรมชาติจะกระจุกตัวอยู่เพียงบางแห่ง

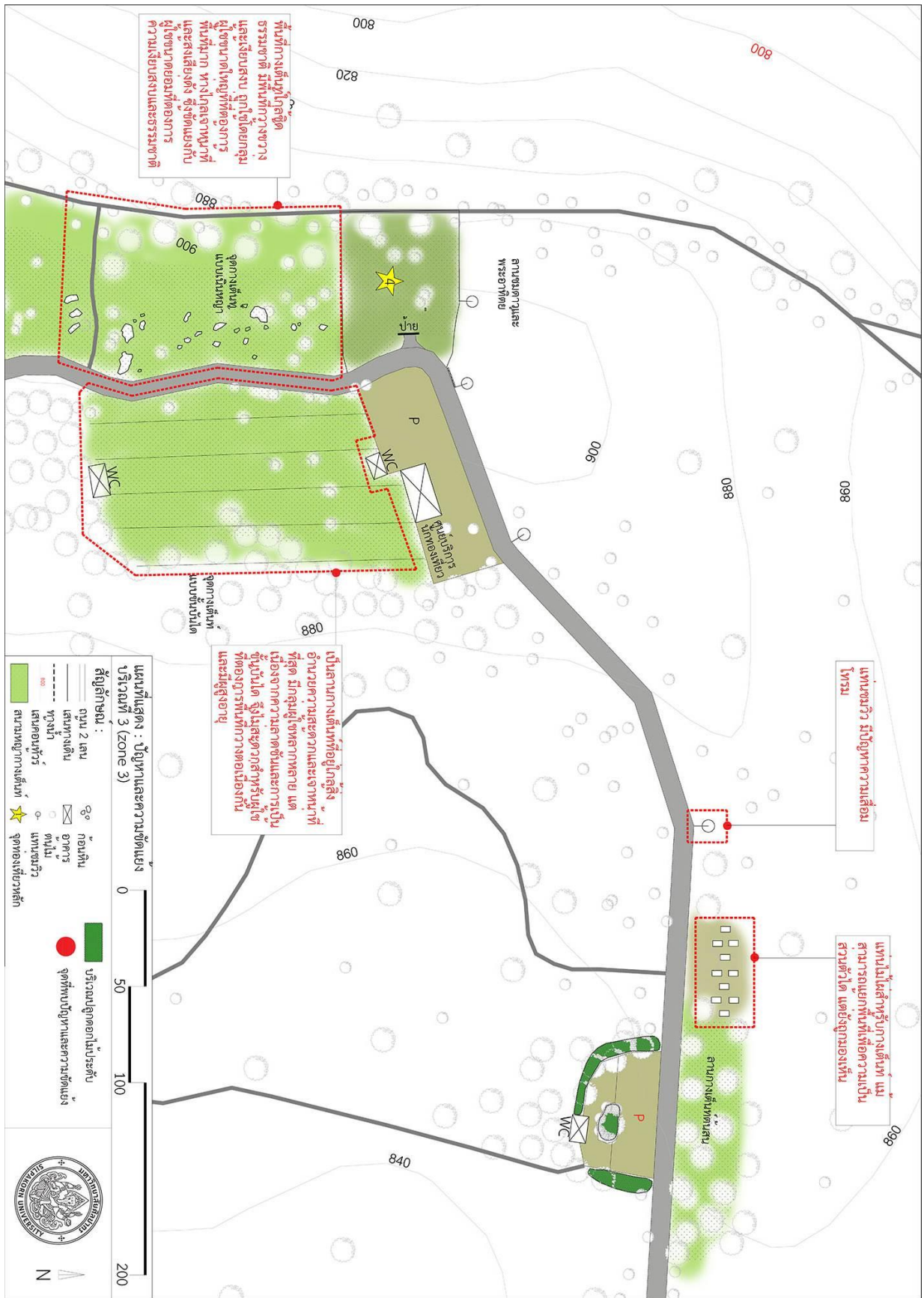

รูปภาพที่ 61 ปัญหาด้านการจัดการภูมิทัศน์กายภาพ

รูปภาพที่ 63 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 2

รูปภาพที่ 64 ปัญหาและความขัดแย้งบริเวณที่ 3

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การทำความเข้าใจประเภทของนักท่องเที่ยว และประสบการณ์นันทนาการที่นักท่องเที่ยวมองหาในสถานที่ท่องเที่ยว ช่วยให้นักวางแผน นักออกแบบ สามารถจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้เกิดประสบการณ์ที่พึงพอใจโดยตรง และยังเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมที่จะสนับสนุนประสบการณ์เหล่านี้ ซึ่งความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์เหล่านี้จะนำมาประยุกต์ในงานออกแบบภูมิทัศน์ได้อย่างง่ายดาย

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากคำถามงานวิจัยที่ว่า การจัดการภูมิทัศน์และลักษณะการใช้งานพื้นที่เหมาะสมกับความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวหรือไม่ เกิดปัญหาและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

การจัดการภูมิทัศน์และลักษณะการใช้งานพื้นที่ของมอหินขาวในปัจจุบันนั้น มีบางส่วนที่เหมาะสมสามารถวัดได้จากคะแนนความพึงพอใจที่ได้รับในทางดี และในส่วนที่ยังไม่เหมาะสมกับความคาดหวังต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว สามารถสรุปการเกิดปัญหาและการแก้ไขปัญหาดังนี้

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม ผู้ใช้งาน ความคาดหวังต่อประสบการณ์ และปัญหา

กิจกรรม	คาดหวังประสบการณ์	กลุ่มผู้ใช้งาน	ปัญหาและความขัดแย้ง
1.ชมวิวทิวทัศน์	-ไม่มีความสุขกับวิวทิวทัศน์ - สุขที่ได้อยู่ในธรรมชาติ - ได้อยู่ในที่เปิดโล่ง	ทุกกลุ่ม	โดนรบกวนมุมมองจากการใช้รถและถนน
2.เดินชมก้อนหิน	- ใกล้ชิดธรรมชาติ - ศึกษาธรรมชาติ - แสดงความสามารถให้ผู้อื่นเห็น - แชร์ประสบการณ์	ทุกกลุ่ม กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก ทุกกลุ่ม	ความขัดแย้งของกลุ่มที่เดินชมเพื่อศึกษาธรรมชาติและกลุ่มที่ปีนป่ายก้อนหินเพื่อ

กิจกรรม	คาดหวังประสบการณ์	กลุ่มผู้ใช้งาน	ปัญหาและความขัดแย้ง
			แสดงความสามารถและถ่ายภาพ
3.ดูดาว	- ใช้เวลากับคนรักในบรรยากาศโรแมนติก - อยู่ในที่เงียบสงบ - สุขที่ได้อยู่ในธรรมชาติ - ศึกษาธรรมชาติ - พัฒนาทักษะถ่ายภาพ	คู่รัก ลำพัง คู่รัก ครอบครัว เล็ก ทุกกลุ่ม กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก	ความขัดแย้งของกลุ่มที่ต้องการความสงบกับกลุ่มเพื่อนที่ต้องการพัฒนาทักษะการถ่ายภาพ
4.ดูหมอก	- อยู่ในที่อากาศหนาวเย็น - เรียนรู้สิ่งใหม่ - แอร์ประสบการณ์ลงโซเซียลมีเดีย	ทุกกลุ่ม	-
5.ดูพระอาทิตย์ตกดิน	- แอร์ประสบการณ์ลงโซเซียลมีเดีย - มาสนุกกับเพื่อน - สุขที่ได้อยู่ในธรรมชาติ	ทุกกลุ่ม กลุ่มเพื่อน/ครอบครัวใหญ่ ทุกกลุ่ม	-
6.เดินป่า	- เรียนรู้สิ่งใหม่ - ศึกษาธรรมชาติ - ทำท่ายร่างกาย - อยากอยู่ลำพัง	กลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก ผู้ที่มาลำพัง	-
7.กางเต็นท์ ตั้งแคมป์ไฟและประกอบอาหาร	- ทำในสิ่งที่ต่างจากชีวิตประจำวัน - ใช้เวลากับครอบครัว - มาสนุกสนานกับเพื่อน	ครอบครัว/ เพื่อน ครอบครัว เพื่อน/ครอบครัวใหญ่ คู่รัก/ครอบครัว	- ความขัดแย้งของกลุ่มที่ต้องการความสงบเงียบกับกลุ่มที่ต้องการความสนุกสนานรื่นเริง แสดง

กิจกรรม	คาดหวังประสบการณ์	กลุ่มผู้ใช้งาน	ปัญหาและความขัดแย้ง
	- ใช้เวลากับคนรัก - หลีกหนีผู้คน เป็นส่วนตัว - อยู่ในบรรยากาศห้องเที่ยว - อยู่ในที่เงียบสงบ - อยู่ในที่ที่เป็นตัวเอง - แสดงความสามารถ	- ผู้ที่มาลำพัง - ผู้ที่มาลำพัง/เพื่อน - ลำพัง/คู่รัก/เพื่อนเล็ก - ผู้ที่มาลำพัง - เพื่อนขนาดใหญ่	- ความสามารถร้องรำทำเพลง ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ - กลุ่มขนาดใหญ่ที่ต้องการพื้นที่มาก
8.ถ่ายภาพ	- ใช้เวลากับคนรัก - เพื่อน ครอบครัว - แשרประสบการณ์ - พัฒนาทักษะ - แสดงความสามารถ - เรียนรู้สิ่งใหม่ - ฉลองเทศกาล	- ทุกกลุ่ม - เพื่อนขนาดเล็ก - เพื่อนขนาดกลาง - เพื่อนขนาดเล็ก - ครอบครัวและเพื่อน	โดยรบกวนมุมมองการถ่ายภาพที่จากความหนาแน่นของคน
9.ปั่นจักรยาน /วิ่ง	- พัฒนาทักษะ - ทำทายความสามารถ	เพื่อน	-
10.ร่วมกิจกรรมตามเทศกาล	- ฉลองเทศกาล - อยู่ในบรรยากาศห้องเที่ยว - พบปะคนใหม่ๆ - ใช้เวลากับคนรัก - เพื่อน ครอบครัว	ทุกกลุ่ม	-

6.2 สรุปรูปการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้ง

จากตารางข้างต้น การวางแผนจัดภูมิทัศน์กายภาพในแหล่งท่องเที่ยวจะช่วยลดปัญหาและความขัดแย้งลงได้ โดยการจัดสรรจะอยู่ภายใต้กรอบความต้องการประสบการณ์ที่เป็นธรรมชาติสามารถสรุปปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาได้ดังนี้

6.2.1. ปัญหาความขัดแย้งของความคาดหวังต่อประสบการณ์ พบได้ในพื้นที่ชมวิวก่อนหิน พื้นที่สำหรับดูดาว และพื้นที่กางเต็นท์ โดยความขัดแย้งเป็นเรื่องการใช้เสียง ความพลุกพล่านของคน ความเบียดเสียดจากขนาดพื้นที่ที่รองรับ และแสงรบกวนจากการทำกิจกรรมข้างเคียง **การแก้ปัญหาเป็นการจัดสรรพื้นที่** ทำกิจกรรมที่จะแยกกลุ่มที่ใช้เสียงออกจากกลุ่มที่ต้องการความสงบและให้มีการจำกัดเวลาการใช้เสียง แยกผู้ที่ต้องการเห็นธรรมชาติมากกว่าเห็นผู้คนออกไปไว้ไกลจากจุดอำนวยความสะดวกเพื่อความไม่พลุกพล่าน จัดให้มีทั้งพื้นที่ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ปิดล้อมหรือเปิดโล่งและให้มีป้ายแนะนำการเลือกใช้พื้นที่ตามจำนวนคนในกลุ่มและความต้องการ จัดสรรพื้นที่ดูดาวทิ้งดใช้แสงและเสียง

6.2.2. ปัญหาด้านความสะดวก พบในพื้นที่ที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ที่มีกิจกรรมสร้างขยะ ได้แก่ ห้องน้ำ ร้านค้า พื้นที่กางเต็นท์ประกอบอาหาร **แก้ปัญหาโดยการกระจายสิ่งอำนวยความสะดวก** ออกให้เพียงพอทั่วโครงการ ลดความหนาแน่นของการทำกิจกรรมของกลุ่มคนที่ทำให้เกิดความสกปรกและขยะ

6.2.3. ปัญหาด้านความสะดวก พบในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก (จุดชมวิวก่อนหินและหน้าผา) **แก้ปัญหาโดยการออกแบบ** ให้ผู้ใช้ทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงพื้นที่กิจกรรมได้ อย่างน้อยที่สุดคือบริเวณที่เป็นจุดหมายหลักของแหล่งท่องเที่ยวควรต้องเข้าถึงได้ทุกคน

6.2.4. ปัญหาด้านความปลอดภัย พบในพื้นที่เปลี่ยวตอนกลางคืน และจุดที่มีความเสี่ยงจากพังทลายของกลุ่มหินจากกิจกรรมปีนป่าย **แก้ปัญหาโดยกระจายเจ้าหน้าที่ดูแล** กำหนดการเข้าถึงในช่วงกลางคืนและการเข้าถึงจุดเสี่ยงที่เป็นอันตรายพร้อมทั้งให้ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

6.2.5. ปัญหาด้านความเป็นระเบียบ พบบนพื้นที่ที่เป็นจุดรวมผู้คน **แก้ไขโดยการรวบรวมและควบคุมพื้นที่** สำหรับกิจกรรมบางอย่างให้มีขอบเขตชัดเจนไว้ในจุดที่เหมาะสม ได้แก่ การจอดรถ ถนน ลานกางเต็นท์ ลานอเนกประสงค์สำหรับทำกิจกรรมและตลาดนัด

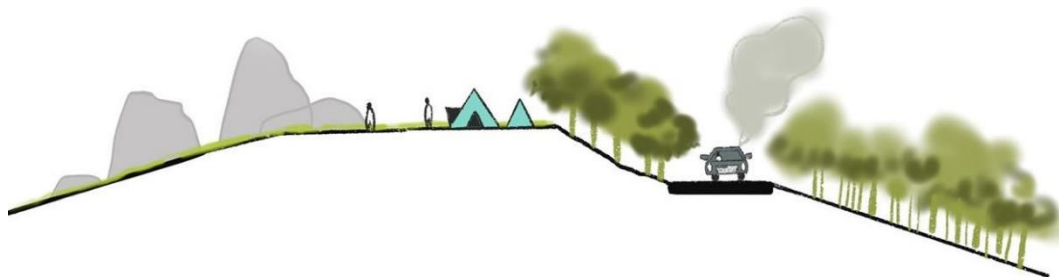
6.3 ข้อเสนอแนะการออกแบบ

จากการศึกษาความคาดหวังต่อประสบการณ์ของผู้ใช้งาน พบว่ากลุ่มผู้ใช้ มีความคาดหวังร่วมกันที่ “การได้อยู่ในที่ที่เป็นธรรมชาติ” “ใกล้ชิดธรรมชาติ” “มีความสุขกับวิวทิวทัศน์” จึงนำมาเป็นกรอบในการข้อเสนอการออกแบบปรับผัง ที่ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ความเป็นธรรมชาติ มี

บริเวณที่ 1 (Zone1)

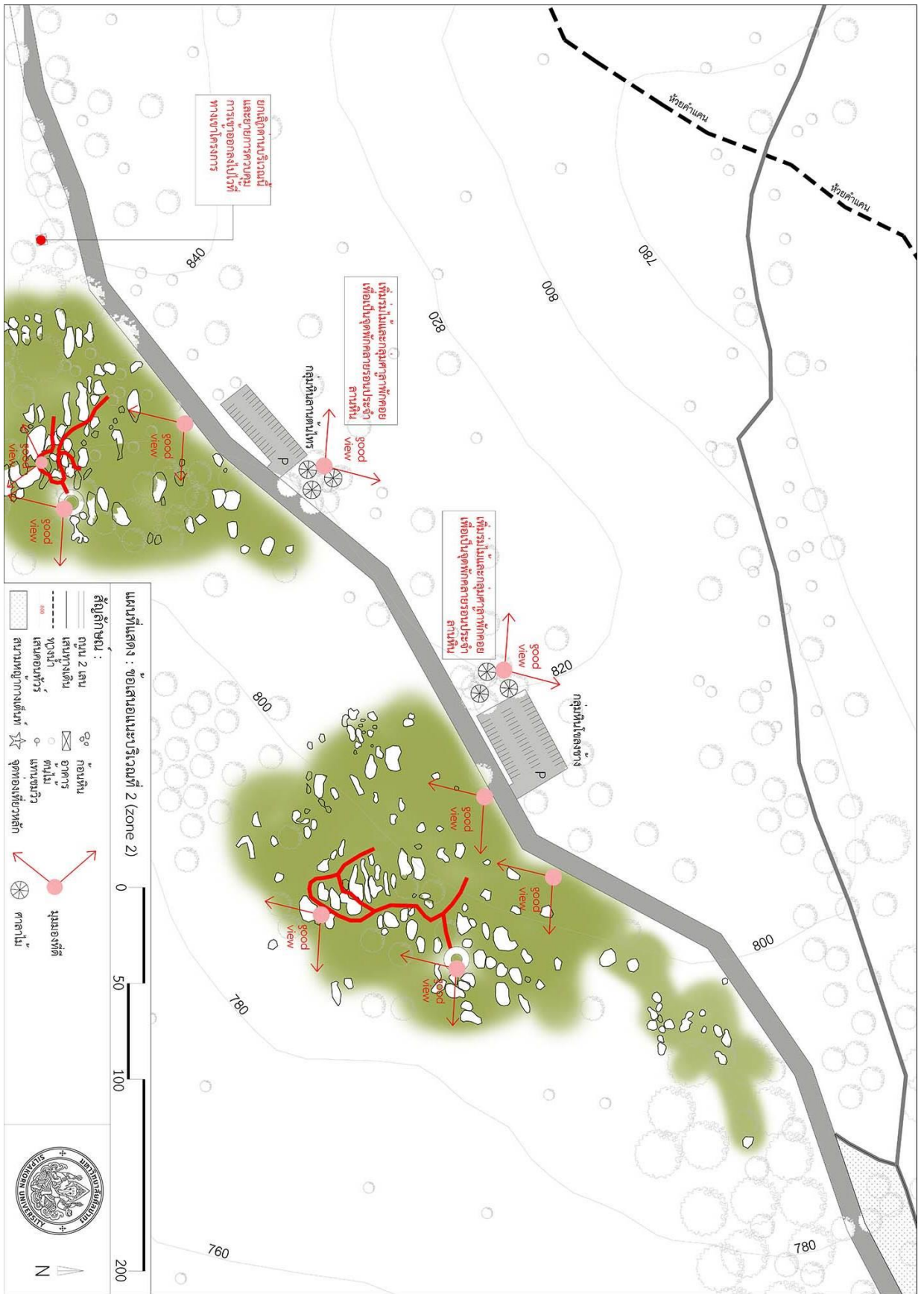
- การย้ายด้านควบคุมการเข้าออกลงมาไว้ที่ทางเข้าโครงการ เพื่อเหตุผลด้านความปลอดภัย สามารถควบคุมการเข้าออกเวลากลางคืนได้ ลดปัญญาวัยรุ่นช่อก่สุม และเป็นการเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแลบริเวณที่ 1
  - การลดระดับถนน และปรับเส้นถนนทางเข้าให้เบี่ยงหลบมุมมอง ไม่ผ่ากลางลานทางเดินที่ เพื่อให้ไม่รบกวนวิทัศน์ทัศนธรรมชาติ และควบคุมการจอดรถให้เป็นระเบียบ ลดมลพิษเสียง ฝุ่นควัน และการสิ้นส่เทือน แต่ยังสามารถมองเห็นกลุ่มหินเมื่อแรกเข้าสู่โครงการได้

รูปภาพที่ 67 การลดระดับถนน

- การปรับที่จอดรถข้างกลุ่มหิน 5 แห่ง มาเป็นสนามหญ้าและพื้นที่รองรับกิจกรรมช่วงเทศกาล เพื่อควบคุมการเข้าถึงของรถยนต์ที่มีผลกับการสิ้นส่เทือน และวิทัศน์ทัศนธรรมชาติ และได้พื้นที่เปิดโล่งด้านหน้าลานหิน ซึ่งพื้นที่นี้ยังสามารถใช้เป็นที่รองรับกิจกรรมที่เป็นที่ราบกว้างขวาง และยังคงมีพื้นที่หลังเป็น landmark สำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว
- ปรับพื้นที่ลานทางเดินให้เป็นสนามหญ้าผืนใหญ่เชื่อมต่อกัน ยกเลิกลานคอนกรีตที่มีการใช้งานน้อย ปรับถนน ไม่ให้มีถนนตัดผ่าน ลดมลพิษทางกลิ่น เสียงและสายตา เชื่อมต่อกับลานตลาดนัดและลานจอดรถใหม่ 2 แห่งเพื่อรองรับผู้คนจำนวนมาก ใช้ต้นไม้เป็น buffer ลดการมองเห็นรถยนต์
- มีการปรับการใช้งานอาคารได้แก่ อาคารสถานีตำรวจที่ร้าง สามารถปรับเป็นอาคารนิทรรศการแทนได้ เพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงที่น่าสนใจ เป็นการสื่อเรื่องราวและความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว ปรับอาคารนิทรรศการเป็นบ่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เนื่องจากบริเวณนี้ยังไม่มีจุดสำหรับเจ้าหน้าที่ อาคารอเนกประสงค์ที่ไม่ถูกใช้งานควรถูกปรับให้เป็นฟังก์ชันอำนวยความสะดวก เช่น ร้านค้าประจำ มีการยกเลิกกลุ่มศาลาเพื่อปรับพื้นที่เป็นลานจอดรถขนาดใหญ่ และย้ายกลุ่มศาลาไปยังใต้ร่มไม้จุดเชื่อมต่อระหว่างลานทางเดินกับพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นร่มพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวในช่วงกลางวันที่อากาศร้อน
- ลานทางเดินที่สามารถรองรับผู้ใช้ทุกกลุ่มย่อย ที่ต้องการอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวกปลอดภัย และยอมรับการเกิดกิจกรรมทางสังคมได้ ให้มีการควบคุมเวลาในการจัดกิจกรรมช่วงกลางคืน โดยเฉพาะที่ใช้เสียง เพื่อไม่ให้รบกวนสัตว์และกลุ่มผู้ใช้ที่อยู่ด้านบนในบริเวณที่ 3 (zone3)

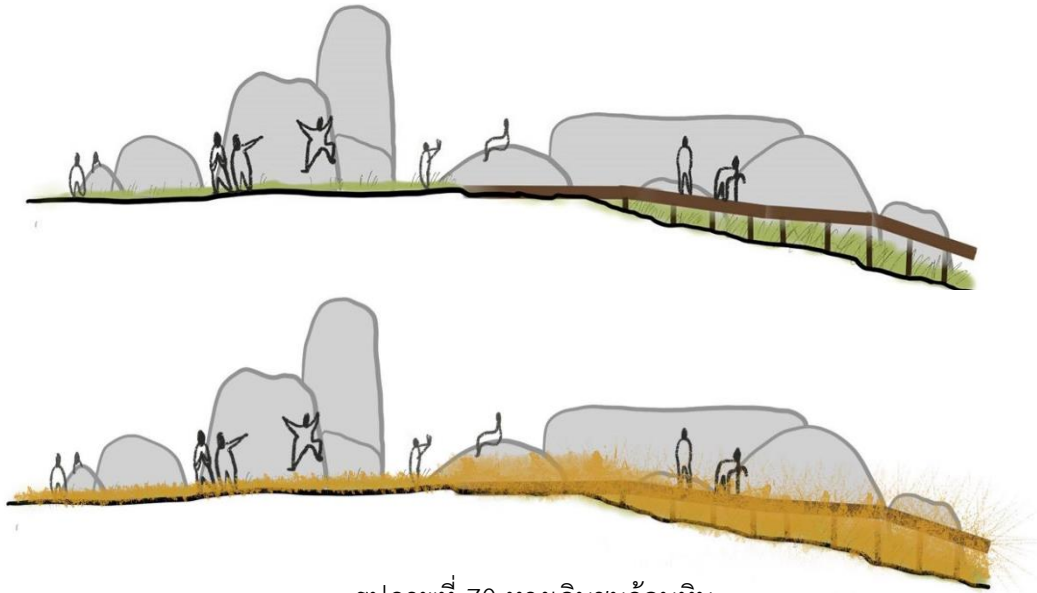

รูปภาพที่ 69 ข้อเสนอแนะบริเวณที่ 2 (zone2)

บริเวณที่ 2 (Zone2)

- เพิ่มทางเดินชมก้อนหินในช่วงพื้นที่ที่มีความลาดชัน พืชพรรณหนาแน่น หรือเป็นจุด
เปราะบางที่อาจเกิดอันตรายจากการพลั่งทลายของหิน โดยการทำให้ทางเดินที่เป็นโครงสร้างไม่ถาวร
สามารถรื้อถอนได้โดยกระทบธรรมชาติน้อยที่สุด โดยอาจมีบางจุดที่ยอมให้สัมผัสและปีนป่านก้อนหิน

รูปภาพที่ 70 ทางเดินชมก้อนหิน

- เพิ่มรั้วไม้และกลุ่มศาลาพักคอยเพื่อเป็นจุดพักคลายร้อนประจำลานหิน

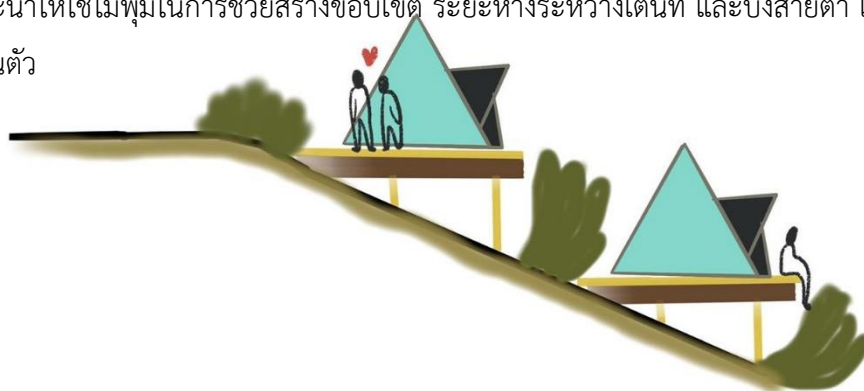

บริเวณที่ 3 (Zone3)

- บริเวณแท่นทางเดินที่แคร์ไม้ไผ่ เพื่อช่วยให้สามารถทางเดินที่บนพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง มีการแนะนำให้ใช้ไม้พุ่มในการช่วยสร้างขอบเขต ระยะห่างระหว่างเดินที่ และบังสายตา เพื่อความเป็นส่วนตัว

รูปภาพที่ 72 การใช้ไม้พุ่มในการช่วยสร้างขอบเขต

- จุดทางเดินที่ชันบันได เพิ่มพื้นที่ราบกว้างสำหรับกลุ่มครอบครัวขนาดใหญ่ที่ต้องการใกล้สิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมทางลาดคนพิการ
- มีการแบ่งโซนภายในจุดทางเดินที่แบบเนินหญ้า ใกล้หน้าผา เป็นพื้นที่ 2 แบบดังนี้
  - 1) กลุ่มที่ต้องการใกล้ชีวิตธรรมชาติ หางใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก ผู้คน และต้องการความสงบ
  - 2) กลุ่มที่ต้องการหางใกล้ผู้คน เจ้าหน้าที่ และต้องการที่กว้างสำหรับกิจกรรมรวมกลุ่มพิเศษ มีการใช้เสียง จะถูกแยกออกไปไกลจากผู้คนมากเป็นพิเศษ

บริเวณที่ 4 (Zone4)

- มีการรวมการปรับทางขึ้นหลักให้เป็นทางลาดที่ผู้สูงวัยและผู้พิการสามารถขึ้นได้ เข้ากับการปลูกสวนดอกไม้พื้นถิ่นที่มีอยู่แล้ว เพียงแต่เพิ่มให้เป็นบริเวณกว้างแซมไปกับทางเดิน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและไม่รู้สึกว้าทางมีระยะไกล
- กำหนด platform ชมวิวริมหน้าผาเป็นขอบเขตสิ้นสุดริมหน้าผาที่ผู้พิการและผู้ใช้รถเข็นจะสามารถเข้าถึงได้
- มีการแนะนำพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นบ้านพักรับรองได้ เพื่อแก้ปัญหาบ้านพักปัจจุบันที่มีผู้ใช้งานน้อย เนื่องจากไม่ได้อยู่ใกล้ขีดธรรมชาติ

รายการอ้างอิง

- Anambutr, R. (1990). Relationships between recreational experiences and behavioral settings in metroparks.
- Beard, J. G., & Ragheb, M. G. (1983). Measuring leisure motivation. *Journal of leisure research*, 15(3), 219-228.
- Bergier, M. J. (1981). A conceptual model of leisure-time choice behavior. *Journal of Leisure Research*, 13(2), 139-158.
- Driver, B. L. (1977). *Item pool for scales designed to quantify the psychological outcomes desired and expected from recreation participation: Rocky Mountain Forest and Range Experiment Station.*
- พิชญ์ วัลย์วุฒิ. (2542). การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของนักท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.
- ยุพดี เสตพรธณ. (2543). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว: ม.ป.ท.
- เลิศพร ภาரசกุล. (2559). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว.
- เศกสรรค์ ยวงณิชย์. (2554). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบยั่งยืน มอหินขาว บ้านวังคำแคน หมู่ที่ 9 ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เศกสรรค์ ยวงณิชย์. (2555). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนแนวคิดหลักและการจัดการ: ม.ป.ท.
- สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. (2547). ที่สูดอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	แก้ว ธีรณุกิต
วัน เดือน ปี เกิด	25 มีนาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัด ขอนแก่น พ.ศ. 2558 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	971 หมู่ที่ 14 บ้านหนองไผ่ ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

